

בעזהש"ת | גליון ס' | אייר תשפ"ז

מכתב התחלה

בטאון
חסידות
ברסלב
שע"י
מורשת
הנחל

האש היוקדת

סיור נהיכל חבורות הנחורים, לראות בחוש את אשו של רביה"ק המוסיפה והולכת בלבבות בחורי החמד. סיקור חודש שלם של התעלות בתורה ועבודת ה' כדרכי ועצות רביה"ק ותלמידיו // "אין פאבריק" בעמודים הפנימיים

א דיבור

דבר מורשת הנחל

תוך הנחל

תוכן הגליון

אנא נפשי כתבת יהבית בגליון

אשר לפניכם, בנוסף למאמרים הנפלאים המלאים מזן אל זן, התמקדנו הפעם, בבחורי אנ"ש, כפי שתראו במוסף "אין פאבריק".

האמת, שקשה לבטא במילים את רחשי הלב של מאות בחורים המסתופפים בחבורות, בליל שישי, בסעודה שלישית וביתר הפעילויות, שם הם מקבלים וסופגים בנשמתם את האהבה לרבינו הק' ומקבלים כלים איך להשתמש באוצרות הנפלאים שהנחילנו רביה"ק ותלמידיו זיע"א.

לאחר חודש שלם בו שהו הבחורים יחדיו במשך שעות רבות ב"ישיבת בין הזמנים", בחצות, בוותיקין, בסדר "מקחו של צדיק", בחברון, במירון, בטלסטון ועוד כהנה וכהנה - ספגו הבחורים חופן גדוש של חיות רוחנית שתיתן להם את הכוח לזמן הקיץ הבעל"ט, ותתווה להם את המסילה למשך כל חייהם.

ניסינו להטעים על קצה המזלג ולחבר אתכם להווי של "חבורות הבחורים", האמת היא שלא הצלחנו להעביר את הכל, אבל לפחות כמחווה במחוג...

"ועל ידי הַקְּתָב אֶפְשֶׁר לְהַפִּיר הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁהִיא בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת הָאֲמוּנָה כִּנ"ל, בְּבְחִינַת "אֲנֹכִי" שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה (שְׁבַת קה): 'אֲנֵא נַפְשֵׁי כְּתָבִית יְהִיבִית' הֵינּוּ שֶׁהַכּוֹתֵב נוֹתֵן נֶפְשׁוֹ בְּתוֹךְ הַקְּתָב וְגַם פְּנִימִיּוֹת נֶפְשׁוֹ" (ליקו"מ קע"ג) - קיבלנו מאות משובים מלאים מזן אל זן, בהם מביעים הבחורים את רחשי לבם בהכרת הטוב לצוות הנפלא הפועל במסירות נפש שלא מנת לקבל פרס, ומדגישים איך חדרו לעצמותם הקשר לחבורות, הכלים לקיום עצותיו הק', ואיך אפילו הדברים הגשמיים שהשקיעו בהם במהלך הזמן - כולם ממש רוחניות! משובים אלו מבטאים ומעידים יותר מהכל איך בחסדי השי"ת ההשקעה שלנו עושה פירות, והיא השקעה אמיתית ובטוחה.

אולם אי אפשר לנכס את התוצאות האלו לצוות הנפלא בלבד, "כי כחלק היורד במלחמה וכחלק היושב על הכלים יחדו יחלוקו" (שמ"א ל') - ללא המסירות של התורמים הנכבדים לא הינו מגיעים עד הלום.

נברך את כולנו, שנזכה להמשיך להגביר פעלים בכל בית קדשי רבינו הקדוש, מתוך תקוה ותפילה שבקרו ב ממש נראה בגאולת עולמים.

ג חודש נחדשו

ג

ד המנין שלכם

ד

ו הספר שלי

ו

ז טעם זקנים

ז

ח הכנשן

ח

ט מעיט הקוראים

ט

יג נקודת החכר

יג

יד עלה לתרופה

יד

טו לקדושים אשר בארץ

טו

יז מבית הגזים

יז

בזכותכם!

התנופה והפעילות העניפה הולכת וגוברת

שותפים יקרים

איה? בתוך עוצם השכחה!

וזו היתה תשובת רשב"י:

וְעַל־כֵּן חִבְּר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַ יוֹחָאי אֶת הַתְּקוּנִים שֶׁהוּא שִׁבְעִים אֲנָפִין עַל תְּבַת 'בְּרֵאשִׁית', שֶׁהוּא הַמֶּאֱמָר סְתוּם, שֶׁשָּׁם כָּל הַרְזִין סְתִימִין כַּנִּל, וְעַל־יְדֵי כַח הָזֶה יֵשׁ לָנוּ כַח לְחַפְּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ אֶפְלוּ בְּתַכְלִית גְּלוּת הַנֶּפֶשׁ, אֶפְלוּ אִם נִתְרַחֲקוּנוּ מִכְבוֹדוֹ מְאֹד, כִּי יִכּוּלִין לְחַפְּשׁ 'אִיה' וְכוּ', עַד שְׂזוּכִין לְעֵלוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה כַּנִּל, כִּי כָּל זֶה הוּא בְּכַח וְזִכּוֹת הַצְּדִיקִי אֲמַת שֶׁזָּכוּ עַל־יְדֵי קִדְשָׁתָם לְעֵלוֹת לְשֵׁם לְבַחֲנֵת 'אִיה' בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה, עַד שֶׁהִשְׁגִּיגוּ שֵׁם רְזִין סְתִימִין כַּנִּל, כְּמוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְחִבְּרִי, וּבְכַחֵם יֵשׁ כַּח אֶפְלוּ לָמִי שְׂנוּפֵל לְמָקוֹם שְׂנוּפֵל לְבַחֲנֵת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים, יֵשׁ לוֹ כַח לְחַפְּשׁ וּלְבַקֵּשׁ 'אִיה' מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וְכוּ', עַד שֶׁעוֹלָה לְבַחֲנֵת 'אִיה' כַּנִּל, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר הָיוּ צְדִיקִים אֲמַתִּים שֶׁזָּכוּ לְאוֹר הָזֶה, עַל־כֵּן יֵשׁ כַּח לְהַנּוֹפְלִים לְחַפְּשׁ וּלְבַקֵּשׁ עַד שֶׁנִּתְתַּקְּנִין גַּם־כֵּן, כִּי בְּאֲמַת עֶקֶר כַּחֵם עַל־יְדֵי הַצְּדִיקִי הָאֲמַת שֶׁזָּכָה לְבַחֲנֵת 'אִיה' בְּקִדְשָׁה, שֶׁזָּהוּ בְּחֵינֵת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי שֶׁזָּכָה לְרְזִין סְתִימִין שֶׁהֵם בְּחֵינֵת 'אִיה' כַּנִּל.

ה'ל' גביית חוב מהיתומין ג, יט)

רשב"י הבטיח את יכולת החיפוש; להפוך את ה"איה" מיאוש לתקוה, מאפילה לאור גדול; רשב"י הבטיח שלא משנה איפה נהיה ולאן ניפול - עדיין יהיה לנו הכח לצעוק, לבקש, לחפש. ורשב"י הבטיח שכל עוד יהיה "איה", ותזעק נפש איש הישראלי לבקש את אלקיה; כל עוד יבער ניצוץ הבקשה בליבו של יהודי, גם אם נפל לאן שנפל וגם אם ירד חלילה לאן שירד - עדיין יש תקוה.

וְעַל־כֵּן עוֹשִׂין בְּל"ג בְּעַמֵּר שְׁמַחָה גְדוֹלָה, דְּהֵינּוּ בְיָוִם הַסְּתַלְקוֹת הַתְּנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַ יוֹחָאי, עַל שֶׁזָּכִינוּ שֶׁהִשְׁאִיר לָנוּ הַשְּׂאֵרָה כְּזֹאת שֶׁתְּשַׁאֵר לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכָּה לְהִשְׁיִגוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאֲמַת.

מבכים את גורלה של אומה: "עתידיה תורה שתשתכח מישראל!" הנה, עתידיה להתקיים הנבואה האיומה שבאימות: ישוטטו לבקש ולא ימצאו! ומהו העם בלא התורה? ומהי האומה בלא יוצרה, בלא האור הגדול, החוט המשולש, התורה הקדושה? איזה קיום יש לעולם שבו מבקשים, מחפשים, משוטטים לבקש את דבר ה' ולא מוצאים?!

חושך. אפילה. יאוש. ומה נעשה? ומה יעשה?

הנה, עתידיה להתקיים הנבואה האיומה שבאימות: ישוטטו לבקש ולא ימצאו! ומהו העם בלא התורה? ומהי האומה בלא יוצרה, בלא האור הגדול, החוט המשולש, התורה הקדושה?

בתוך עוצם השכחה אף-על-פי-כן על-ידי השכחה בעצמו, שהיא בחינת 'איה' שאין יודעין מהתורה ומכבודו כָּלָל, אף-על-פי-כן על-ידי-זֶה בעצמו יכולין לחזור להשם: יתברך על-ידי הבקשה והחפוש לְבַד כַּנִּל.

כאשר אמרו חז"ל שתשתכח תורה מישראל, לא היתה כוונתם למילים הכתובות במשנה (כפי שמובן מעצם שאלת הגמ' שם "בהדיא כתיב ביה", "הא נמי מתניתין היא" וכו', וכמבואר). ואם המילים קיימות, מה חסר? "ולא ימצאו" - התשובה חסרה. יבקשו, יחפשו, ירצו - אבל לא ימצאו מרפא ולא ימצאו מענה.

העיוורים, הביטו וראו: אור גדול מאיר בעולם. אנחנו לא יודעים כלום, את עוצם החושך אנו מרגישים בכל יום ובכל שעה, בכל לב ובכל נפש; אבל את האור הגדול אין לנו עיניים לראות.

בעומק השאול אנו מנסים להבין היכן היא התקוה; בשיאו של החושך, אנו מנסים לחפש את הניצוץ, את שביב האור שיאיר את האפילה האיומה המקיפה אותנו מכל עבר, בכלל ובפרט.

"באתי לספר ולצעק עלי ועל נפשי, על עצם רחוקי מהשם יתברך, ועצם פגמי ועוונותי הרבים ופשעי העצומים, ו"על אלה אני בוכיה עיני עיני יורדה מים", כי איני יודע שום דרך איה להחזיר לי הכח דקדושה, ואיך ליכוח לתשובה שלמה, ובאיזה דרך אתחיל לעזוב דרכי הרע ומחשבותי המגנות, ואיך ובמה אצפה לתקן קלקולים ופגמים כאלה "לא ידעתי נפשי, אנה אני בא", אנה אוליך את חרפתי העצומה, אנה אברח, אנה אטמן מפני בשתי וכלמתי, ואמר להרים פסוני ולגבעות נפלו עלי, אוי מה הָיָה לִי!" (תפילה לל"ג בעומר)

ובכל זאת...

ובכל זאת, אנו מרגישים שהוא קיים, אולי איננו רואים בעין גשמית, אבל אנו יודעים בחוש ומאמינים בבירור שהוא מאיר את העולם באורה של תקוה גדולה, של ישועה ושל גאולה.

בתוך עוצם השכחה, כאשר אין יודעים מהתורה ומכבוד השם יתברך כָּלָל, בהיותנו שקועים בביצת ומדמנת השאול ומתחתיו, מתעורר חלק אלוך ממעל וצועק: איה?!

איננו יודעים כלום, איננו רואים כלום. עוצם השכחה מקיף אותנו מכל צד ומצידי צדדים, פורש ומכסה וכובש ומחזיק הכל כביכול. והנשמה צועקת: איה?!

אפילה. חורבן. חושך כמעט מוחלט. נראה כאילו אבדה תקוה. אם לא כעת - בעתיד. זוהי תמונת המצב שרואים קדושי עליון, חכמי ישראל המתכנסים בכרם ביבנה, והם

המונין שלכם - פרק ט"ז (2) כולל ברסלב - בני ברק (א)

להעמיד מקום תורה

התורה ואת לומדיה ולסייע ביד החפצים בכך לעסוק בתורה הק'.

צעירים לברסלב, אולם היכן יסתובבו? והיכן ילמדו?

כיון שכך, לא העמיד ר' נתן צבי שום תנאים מקדימים להתקבל לכולל, והתנאי היחיד שלו לקבלת אברך לכולל היה: לראות שאכן חשקה נפשו של האברך בתורה.

וכדרכו - במקום שאין איש היה הוא האיש שהיטה שכמו לסבול את מלאכת הקמת הכולל לאנ"ש.

בבני ברק של שנת תשכ"ב התקיים זה כמה שנים מניין של אנ"ש (כמסופר בגליון הקודם), אולם כולל לאברכי אנ"ש אין עדיין.

הסטייפלר מורה את דרכו

טרם פתח את הכולל, עלה רנ"צ להגאון ר' יעקב ישראל קנייבסקי - הסטייפלער שהעריכו עד מאוד, וקיבל ממנו עצות לניהול הכולל, עליהן הקפיד כל ימיו: א. לעמוד על שמירת הזמן, ולנכות מהמלגה למי שאינו עומד בכך. (אולם גם בכך התגלה טוב ליבו של רנ"צ: כאשר ניכה לאברך מסוים ממלגתו בשל חיסורים ואיחורים, התלונן בפניו האברך על מצבו הכלכלי הדחוק לקראת החג המתקרב. השיב לו רנ"צ: להוסיף לך על המלגה איני יכול, בשל הוראת הסטייפלר, אולם משלי יכול אני לתת לך - ונתן לו מכיסו סכום הגון...)

אולם מלבד המטרה הברורה: להקים מקום לימוד לאברכי אנ"ש, היתה לר' נתן צבי בהקמת הכולל מטרה נוספת: כאשר יהיה מקום תורה גדול ומכובד בו ישבו וילמדו בהתמדה, יגרום הדבר לקידוש שם רביה"ק ולהסרת המניעות להתקרבות לדרך רביה"ק, ועל כן לא חיפש לקבל לכולל דווקא חסידי ברסלב, אלא כל הרוצה לבוא וליטול כתר תורה - יבוא ויטול.

באותם ימים, כל אברך שחפץ להמשיך ללמוד בכולל היה צריך להיות משוייך לקהילה, וכיוון שכך, אברך מחסידי ברסלב שביקש להמשיך בלימודיו - לא מצא לו מקום ללימודו.

אולם, מעל הכל ומעבר להכל, היתה זו אהבה עצומה לתורת ה', ורצון עז לכבד את

הרה"ח ר' נתן צבי קניג, אז אברך צעיר לאחר נישואיו, החל רוח ה' לפעמו וייסד את 'שיבת ברסלב המעטירה' כשהוא בעצמו משמש שם כמג"ש, אך יותר כאב את כאבם של אברכי אנ"ש. חבריו שמעוהו תמה: מקרבים

בנין הכולל ברח' אור החיים

ב. לשלם לאברכים את המלגה בזמן - וגם על כך הקפיד ר' נתן צבי, ובמסירות נפש של ממש היה משלם לאברכים את מלגתם בעת ובזמן ויהי מה - וכאן התגלתה מידת האמונה של רנ"צ, שבכל החודש היה יושב ולומד בלא הפוגה מתוך אמונה מוחלטת, ורק לקראת סוף החודש היה מגשש ועושה את ההשתדלות לדבר עם נדיבי עם. מידה עצומה של סיעתא דשמיא היתה לו, וניסים גלויים אירעו לו, לעתים ביום ראש חודש עצמו...

הבית ברח' אלשיך שנרכש עבור הכולל

ג. בסדרי הלימוד, לקבוע לימוד אחיד לכל האברכים לפני הצהרים, ולתת לכל אברך ללמוד את אשר ליבו חפץ אחר הצהרים.

ייסוד הכולל

עם יסודו, החל הכולל לפעול בהיכל בית הכנסת ברחוב מימון, כאשר ר' נתן צבי מעניק לו את שמו: כולל ברסלב.

כ-20 אברכים היו בו עם פתיחתו, ביניהם ר' יצחק צבי סופר ז"ל (חתן הרה"ח ר' גדליה קניג) וייבדל לחיים האדמו"ר מאלכסנדר שליט"א.

אט אט הפך הכולל לפינת יקרת, והיה כל מבקש ה' בא שמה להרוות צמאון נפשו, כאשר שיעוריו הבהירים של ר' נתן צבי מאירים את עיני הלומדים.

שמו של הכולל החל לצאת למרחקים - ובהתרבות ספסלי התלמידים, צר להם המקום מהכיל.

ר' נתן צבי החל לחפש מקום מתאים לכולל. בתחילה עברו לרח' רש"י, ובהמשך, בשנת תשכ"ז, רכש ר' נתן צבי דירה ברח' אור החיים 10 והכולל עבר לשם.

שאיפתו של ר' נתן צבי היתה להקים בנין גדול לשם השם, מקום לימוד מרווח ומפואר למען הלומדים, ושלט צנוע וקטן שנתלה שם אף בישר על כך כי במקום זה יבנה בית גדול לאלקים. אולם, עם הזמן גם המקום הזה צר מלהכיל, וגם בנין חדש בשטח זה לא היה מספיק למס' הלומדים שהלך וגדל, ועל כן החל ר' נתן צבי לתור אחר שטח גדול יותר, שיספיק לצרכי בית ה'.

הוא החל סובב באזור הסמוך לכולל, מחפש מקום, ובתוך כך הוא משיח את ליבו לפני

בשנת תשנ"ב, כאשר המשיך מנין הלומדים לגדול, החליט ר' נתן צבי כי הגיע הזמן לבנות בית של קבע לכולל, לפאר ולרומם את בית ה', אולם, על מנת שלא להפריע את סדרי הכולל, הגה ר' נתן צבי רעיון: הבנין יבנה סביב, בלא להרוס את המבנה הנוכחי, כך שגם במהלך הבניה יוכלו להמשיך ללמוד. הרעיון היה כרוך בעלויות גדולות נוספות, אולם ר' נתן צבי לא הבה לוותר על זמן הלימוד היקר מכל.

הבניה ארכה מספר שנים, המניעות נערמו מכל צד, אולם שום דבר אינו יכול לו לר' נתן צבי, ורק משנסתיימה בנית ההיכל הגדול, התפנו לשפץ את הקומה התחתונה, בה שכן ההיכל הישן.

מאז נוסד, היה הכולל לאבן שואבת לתורה ולעבודה, כאשר רבים גם זכו להתקרב לדרך רביה"ק בזכותו.

על סדרי הכולל, ופעלו ומסירות נפשו של ר' נתן צבי למענו, נרחיב בע"ה בפרק הבא.

השי"ת כדבר איש על רעהו: "רבוננו של עולם, תן לי בית לתורה" וכך הלך עד שהגיע לרחוב אלשיך, מול ביתו של החזון איש.

איש מעשי היה ר' נתן צבי, ומשהחליט עשה מעשה: הוא הקיש על אחת הדלתות ומשנפתחה הדלת, שאל את בעל הבית האם הוא חפץ למכור את ביתו. "לא", השיב לו, "אולם ידוע לי שהשכן חפץ למכור".

וכך, בשנת תשל"ב, רכש ר' נתן צבי את הבית שברחוב אלשיך פינת רבי סעדיה גאון. בתחילה שימש כל השטח לצרכי הכולל כמות שהוא: במזרחו היה המטבחון ואוצר הספרים, ובשביל המעבר נהגו להתפלל ערבית בזמן, על מנת שלא להפריע לסדרי הכולל...

בשנת תשל"ט, כאשר כבר צר גם המקום הזה מהכיל, הוסרו כל הקירות הפנימיים, וכל הדירה הפכה לבית מדרש, כשבמקביל, רוכש ר' נתן צבי גם את הדירה הסמוכה ומקים בה היכל נוסף, עד שבהמשך, כאשר גדל ציבור הלומדים עוד יותר, אוחדו שני המבנים למבנה אחד, וכך התפרס הכולל על כל השטח עליו הוא שוכן כיום.

פנימיות כלל התשיעי (ח"ד) ע"פ התורה הזמנית תורה נ"ז אשרין ארץ שמלפך בן חורין - מהו מלפך דא הוא רבי שמעון בן יוחאי

בהם קצת אהבה ויראה וזיכוך המדריגות, אלא הוא מתקן את כל העולם כולו כפשוטו, ולא רק עולם עשי' אלא כל העולמות, ואת כל הדומם חי צומח מדבר, כי לא ינוח ולא ישקוט עד שיכניס בכל אחד את "התמלאותו לאהבה את ה' בכל דרכיו ותנועותיו שבכל אבר ואבר ובכל חוש וחוש שבכל רגע ורגע" (ביאה"ל הנ"ל) וכל זה יהיה כפשוטו ממש, אשרי המחכה לימים אלו, לכן מחדד ראב"נ לאורך כל הספר להשכילנו בינה לדעת שהצדיק משה הוא משיח, וזה צדיק שעוסק להביא את הגאולה השלימה.

**כדי להיות אנשים
נשרים באמת
בתכלית השלימות,
צריכים להתגעגע
למושיח**

ונרחיב קצת מובא בחיי מוהר"ן: "אמר כל מה שמשׁיח יעשה טובות לישראל אני יכול לעשות, רק שהחלוק היא שמשׁיח יגזר אמר ויקום אבל אני (ופסק ולא דבר יותר) גסח אחר אבל אני אני יכול לגמר עדין". (רסו)

ועל דרך זו מובא בשיש"ק (הישן ו' - מו): "ענה פעם מוהר"ן ב' בשבב רבנו הקדוש ואמר: 'רבנו הקדוש אמר שהינין כבר את הפלים למשיח, שאותם העצות שנותן לנו רבנו אותם העצות ממש יתן משיח לכל אחד מישראל. אלא שלמשיח ישמעו בקולו ויציתו לו ולרבנו עדין לא'."

זאת אומרת שמשׁיח לא יחדש הקדמות חדשות אלא יתן לנו את אותן העצות והרפואות הגלויות והנעלמות שיש בכל תורה ותורה בליקוטי מוהר"ן, אך החילוק הוא שמשׁיח יגזור ויקום, וכשמתבוננים בדבר זה מקבלים התפעלות עצומה מגדולת

שלעתיד ומהגאולה העתידה. וז"ל (פרפראות לחכמה תורה טו אות ה): "אמר המחבר באתי להעיר לב המעיין שישים לבו היטב למאמריו הקדושים ז"ל, שעל פי רוב מדברים מענין עולם התיקון ומהמשכת ההנהגה שלעתיד, ומהגאולה העתידה לבוא במהרה בימינו, וכן כל כיוצא בזה כי זה כל חפצו וכל ישעו ז"ל להאיר האמת בעולם, ולהמשיך הארה שלימה ואמתית מעין ההנהגה שלעתיד". וראה שם שמביא דוגמאות מחמש עשרה התורות הראשונות האיך שבכל תורה הוא ממשיך הארה שלימה ואמתית מעין הנהגה שלעתיד עיי"ש.

לכן בעת לימוד הליקוטי מוהר"ן החיפוש והחתיירה צריכה להיות אחר הדברים שמדברים "מענין עולם התיקון ומהמשכת ההנהגה שלעתיד ומהגאולה העתידה לבוא במהרה בימינו" ובכך הליקוטי מוהר"ן מקבל תוקף בעיני הלומד והמעייין שהוא תורות שעוסקות בתיקון כל העולם ובגאולה שלימה, וגם הדברים שנראה שלא קשורים להדיא לתיקון הסופי מקבלים משנה תוקף, אך כשלא לומדים על דרך זו הגם שזה טוב ונפלא מאוד, אך זה כבר לא תיקון כל העולמות.

וכן הוא לגבי חפשי חפוש הצדיק, שמחפשים את פני הצדיק בתורתו, שכאמור במאמרים הקודמים שיש דרגות על גבי דרגות בחיפוש אחר הצדיק, ואין דומה החיפוש של ה' הכיתות הראשונות שרוצים לשמוע תורות ועצות, לבין החיפוש של הכת אפויים בליבו של רבינו, וגם בזה בעצמו יש חיפוש אחר חיפוש, יש חיפוש אחר הצדיק שהוא גדול מאוד ועוזר לנו וכו' וכו', אך יש חיפוש אחר הצדיק שהוא בבחי' משיח כלומר שהוא צדיק שהוא מתקן את כל העולם כולו, זה כבר ענין אחר לגמרי זה לא רק צדיק שמתקן את אנשי שלומו, ולא רק שהוא מתקן את אנשיו בפרטיות להכניס

"ובעיקר לא יהיה כוונתו ברובם ככולם זולת על משה משיח בעצמו שאנו מחכים אליו" - סיום כלל התשיעי. אם נוכחנו לראות שבעצם כל הליקוטי מוהר"ן סובב על הכלל התשיעי שהוא לחפש בתורה את נקודת הצדיק, הרי שסיום דבריו בכלל התשיעי הוא הנקודה בה"א ידיעה שעליה סובבים כל התורות, שלא רק שהליקוטי מוהר"ן בא לגלות את מדריגת ועבודת הצדיק, אלא בעיקר בא לגלות את מדריגת ועבודת משיח צדיקנו שאנו מחכים אליו ממש.

כל ישראל מחכים ומצפים אימתי יבוא משיח צדיקנו לגאולה השלימה, אך האופן איך הוא יתקן את כל בריאה כולה והאיך כולם ישובו אל ה' כל זה כתוב ומבואר בליקוטי מוהר"ן, כי כל תורה ותורה מגלה איך משיח יתקן את הבריאה כולה, ועל זה בא הכלל התשיעי להאיר לנו שהעיקר בליקוטי מוהר"ן הוא לחפש את הצדיק [וכמו שהרחבנו במאמרים הקודמים בחיפוש הצדיק, שיש בזה מדריגה לפנים מדריגה - חיפוש אחר חיפוש] אך השלימות בחיפוש הצדיק, הוא שמחפשים את משה משיח בעצמו שאנו מחכים אליו, שהוא בעצם הפנימיות הפנימיות של רבינו הק' ש"כל חפצו וכל ישעו ז"ל להאיר האמת בעולם, ולהמשיך הארה שלימה ואמתית מעין ההנהגה שלעתיד" (פר"ח תורה ט"ו).

**כל חפצו וכל ישעו
להמשיך הארה
שלימה מעין
ההנהגה שלעתיד**

כדי להבין מה הכוונה להבין שמשׁה הוא משיח, נבין זאת יותר מתוך דברי הרב מטשהרין שכתב דוגמא ובה להראות מכל התורות בליקוטי מוהר"ן שמדברים מענין עולם התיקון ומהמשכת ההנהגה

משה – משיח הוא אחד מאבני היסוד בתוך כל מסילת ביאור הליקוטים

ולכן סיום הכלל התשיעי הוא אחד מאבני היסוד בכל מסילת ביאור הליקוטים, לקשר את רבינו הקדוש למשיח עד שיקראו כל החמשת יחידי הדורת בשם אחד 'משה - משיח', והוא לא רק הגדרה בעלמא, אלא זה מגלה מציאות אחרת לגמרי בכל החמשת יחידי הדורות ובעיקר ברבינו הקדוש שאמר אני השגתי יחידה דיחידה, שהם לא מציאות בפני עצמם אלא הם תיקון העולם והם בשורת הגאולה.

כשלומודים ומתקשרים אבל לצדיק מבלי לקשרו למשיח, הרי הוא מתקשר רק לצדיק באופן שהוא נעלם מהעולם, ובעת שכל מלכותו 'באתכסא' כשהוא בתוך הסתרה שבתוך הסתרה ואינו יודע שהוא כלל באתכסא, ובוודאי הוא גם טוב מאוד אך זה הוא לא עיקר המכוון, וכפי שהרחבנו במאמרים הקודמים אודות הג' כיתות, שהב' הכיתות הראשונות המחפשים את שיירי ושומעים את התורות, והגם שהוא דבר גדול מאוד, אך הוא אינו עיקר המכוון, כי ליקוטי מוהר"ן לא בא 'רק' כדי לקדם אותנו בדרגות בעבודת השם, אלא בא לגלות לנו את המדרגת הצדיק ובה נעבוד את ה' ביחד ובהתקשרות איתו [שזה פירוש התקשרות שעובדים איתו ביחד, וכמכל השליח ציבור עם ציבור המתפללים], לכן המכוון הוא היא הכיתה השלישית שהם אפויים בלב רבינו הקדוש, שהם מחפשים אחר קדושת הצדיק ועבודת הצדיק עד שזוכים לחפש את עצם קדושת הצדיק שהוא למעלה מעבודתו ותיקוניו [עיין במאמרים הקודמים], וכמה שמחפשים אחר קדושת הצדיק ומגלים כמה שהצדיק הוא בחינת משיח של העולם כלומר שרוצה לתקן את העולם כולו ולהשיב אותו לה.

מומשה עד משיח הוא נשמה אחת עוסק תמיד לגאול אותנו

ואחרי שראינו כמה נחוץ לנו התקשרות התמידית והכיסופין למשיח צדקינו, זוהי בעצם התקשרות מחודשת ברבינו הקדוש, וכפי שמכונה הצדיק בביאור הליקוטים בשם 'משה - משיח' לאמור לנו, שאותו צדיק שהוא 'משה' הוא גם משיח, שבגאולה הראשונה היה משה שהוא גאל אותנו, אך הגאולה לא היה שלימה ואח"כ היה גליות וכו', אך בגאולה אחרונה שיהיה ע"י משיח בן דוד זה יהיה גאולה שלימה ועולמית, לכן מגלה לנו בביאור הליקוטים שנדע שזה לא שתי נשמות, אלא זה אותו נשמה 'משה' ובכל דור ודור מתגלה יותר ויותר החלק 'המשיח' שיש במשה, [שזה כלל חמשת יחידי הדורות] עד שבעת בוא בן דוד יתגלה החלק המשיח כפשוטו, ולכן הכת האפויים בליבו של רבינו הק' שהם מחפשים את הצדיק בליקוטי מוהר"ן הם מחפשים את פנימיות ליבו הטהור, וכמה שיותר חותרים לעומק הפנימיות מגלים יותר את המשיח בעצמו. והחילוק בין משה לבד מבלי לקשרו למשיח זה הבדל עצום, כי

כשלומודים ליקוטי מוהר"ן ומחפשים אחרי משיח צדקינו שיגלה את התיקונים בשלימות, זה התקשרות חדשה ברבינו הק', זה ליקוטי מוהר"ן אחר לגמרי, זה ליקוטי מוהר"ן שמבשר את בשורת הגאולה, תורות שטומנים בחובם את תיקוני הגאולה

כשלומודים את תורת הצדיק, והצדיק הוא צדיק גדול אך הוא לא משיח הוא בעצם צדיק שעוזר רק לאנשי שלומו, וגם התיקון שלהם הוא ביחס לגדולת הצדיק, אך כשמבינים שהצדיק הוא בעצם עושה את מה שמשיח יעשה בגילוי, ויודעים מה רב כוחו בתיקוני התורות, ויודעים למה לכסוף, לא רק לצפות שאנחנו נצא קצת מהתאוות, והסדר היום יהיה מוצלח והפרנסה תהא בריווח, אלא זה כיסופים אדירים שכל העולם כולו כפשוטו ישו בו אל ה', כל הדומם צומח חי מדבר יהפכו כולם לגלות את ה' בעולם. אז התשוקה אליו והתקשרות אליו משתנה לאין ערוך.

ונוראות העצות הנמצאים בליקוטי מוהר"ן שיש בכוחם לרפאות ולתקן את העולם, זאת אומרת שכל תיקוני הגאולה כבר קיימים בזה העולם העשייה ממש, אך כדי לגלותם לכל העולם ושיהיה בבחי' 'גזור ויקום' לזה צריכים את משיח, ובפרט התיקונים שמובא בכל תורה בליקוטי מוהר"ן שהגם כיום בכל פעם שמקיימים את העצה בהתקשרות לצדיק מקבלים הארה מהתיקונים הנפלאים, אך כדי שזה יפעול ויתקיים בחוש ממש לזה צריכים לכסוף למשיח, וכמובן שכל הליקוטי מוהר"ן יקבל תוקף אחרת וכל העצות יקבלו אור מחודש.

ולכן כשלומודים ליקוטי מוהר"ן ומחפשים אחרי משיח צדקינו שיגלה את התיקונים בשלימות, זה התקשרות חדשה ברבינו הק', זה ליקוטי מוהר"ן אחר לגמרי, זה ליקוטי מוהר"ן שמבשר את בשורת הגאולה, תורות שטומנים בחובם את תיקוני הגאולה, כי כאמור התיקונים הנפלאים שיש בכל תורה ותורה כל אלו יפעלו ברעש גדול בעת יבוא הגואל, ולכן כשנלמוד ליקוטי מוהר"ן עלינו להתגעגע למשיח וכפי שאמר רב"נ זיע"א "היךן שלומדים בספר ליקוטי מוהר"ן מענין הצדיק צריכים לכסוף למשיח, דאךך מען זאך פארביינקען נאך משיח".

כי אמנם ניתן להיות אנשים כשרים מבלי לכסוף למשיח אבל כדי להיות אנשים כשרים "באמת" צריכים לכסוף למשיח כדברי רב"נ "אמר רב"נ: פדי שגזקה להיות אנשים פשרים נתן לנו רבנו את כל עצותיו הקדושים, אבל פדי להיות אנשים פשרים באמת בתקלית השלמות, צריכים להתגעגע למשיח, דאךך מען זאך פארביינקען נאך משיח"ן (שיש"ק ה-קצז)".

עוד מובא שיחה נפלאה בסוף ביאור הליקוטים כמה אנו מוכרחים לבקש אחרי הגאולה השלימה וז"ל: בדבר הגואל שאנו מחכים אליו נראה מבואר, שהוא גם יסוד ועיקר העבודה בפרטיות, המוכרחת ומחוייבת לכל נפש מישראל, כי בכל דור ודור ולכל איש ואיש, אין שום אופן ותחבולה לגאולתו והתמלאותו לאהבה את ה' בכל דרכיו ותנועותיו שבכל אבר ואבר ובכל חוש וחוש שבכל רגע ורגע [אשר על זה לבד יצרנו], זולת כפי שמתגבר בעבודת תורתו ותפלתו ומצוותיו למצוא ולדעת את גואלינו וצדיקינו שאנו מחכים אליו.

בכל תורה מופיע פסוקי גאולה ומשיח והם חלונות לראות בהם את השלימות התיקון

ולכן כשלומדים את הצדיק ולא כוספים למשיח כדברי ראב"נ, זה עדיין לא אפויים בלב לגמרי רבינו, כי כל מהות רבינו הקדוש הוא לתקן את כל הבריאה כולה, ולא רק שאנו נצליח בעבודתינו אלא הוא רוצה שכל העולם יתקן ואף הגויים אפסי הארץ יבואו על תיקונם [ראה ליקו"מ תורה כ"א], וכל תיקוניו יהיה בבחי' 'גזור ויקום', ולא רק בבחי' 'אני איני יכול לגמור עדיין', ולכן כמה שאפויים בלב רבינו כך מגלים יותר את נקודת משיח והגאולה שנמצא בכל תורה ותורה.

הרי כמה שנחפש את רבינו הקדוש נראה וניזכר ש"כל חפצו וכל ישעו ז"ל להאיר האמת בעולם ולהמשיך הארה שלימה ואמתית מעין הנהגה שלעתיד", וכאמור שזה אחד הגילויים הנפלאים שהוריד לנו רבי אברהם בר"צ בספריו הקדושים שנראה זאת בכל תורה ותורה האין התיקון והסוף בשלימות יהיה ע"י משיח צדקינו ולכן דרך התורות עלינו לחפש ולכסוף אחריו תמיד.

וזה בעצם כל עבודת התיקון חצות שעל זה הזהירנו רבינו הקדוש שזה "עיקר עבודת האיש הישראלי לקום בחצות לילה" לבקש על הגאולה ועל מלכות בית דוד, [וכאמור במאמרים הקודמים שאף שהיעוד והרצון של כולנו הוא הגאולה הכללית, אבל הדרך לבקש על הגאולה הכללית ועל המשיח הכללי, הוא ע"י שאנו מבקשים ומצפים על הגאולה הפרטית ועל המשיח הפרטי שנמצא בכל אחד, כלומר הדרך לבקש על הגאולה הכללית הוא ע"י שמבקשים על הגאולה הפרטית ואכמ"ל].

ופשוט ומובן שעצם החיפוש אחר הצדיק האין שהוא משה משיח, בזה בעצמו נקבל יותר מאור הגאולה ומאור משיח צדקינו, כמו בכל דבר שבקדושה שכפי הכיסופין והרצונות כך מקבלין הארה יותר גבוה, ולכן כשיודעים ומאמינים יותר ברבינו הקדוש שעצותיו ותורתיו הם עצות ותורת הגאולה שאותם יגלה משיח צדקינו, בזה בעצמו מקבלים כבר הארה מהגאולה, וזה בעצמו ישפיע עלינו גם על הדברים הפרטים שאנו רוצים להצליח בעבודת ה' ולצאת מתאוות [שהגם שהוא קלוקל קטן כנגד כל קלוקלי הבריאה, אך זה עבודתנו לתקן את הקלוקלים שלנו ובכך יתקנו כל שאר הדברים התלויים בנן] ובפרט והעיקר שזה אכן יפעול את ביאת משיח צדקינו 'וכד חס גביה אתהפך' (תורה ב).

טרם נסיים דברינו, נראה קצת אחד מהדרכיים לחפש את פני הצדיק בתורתו עד שנראה שהוא משיח, הנה בכל תורה ותורה זה הסתכלות אחרת על עבודת הצדיק וזה גוון אחר לראות את כל העולם את קלקוליו ותיקוניו, ואם בתורה י"ב 'איה' ראינו את כל קלקול בריאה בפרטיות ובכלליות כמקומות מטופפים או כהליכה אחר חכמתו ושכלו, וכל תיקון בריאה הן בתפילה והן כל מצווה שעוסקים כלול בזה התיקון של איה מקום כבודו [וזה מתגלה בליקו"ה האין כל מצווה וכל חג ומועד יש בו התיקונים של הליקו"מ], הרי בתורה נ"ו זה נקרא בשם אחר לגמרי ובתיקונים אחרים וחדשים, וכל הקלקולים וכל מה שעובר עלינו יהיה לפי הקלקול המובא בתורה זו שהוא הסתרה שבתוך הסתרה, או שהמלכות דסט"א מפיל עצבות על הידים, והתיקונים בבריאה הוא ע"י לימוד התורה ואנחה שבזה זוכים לדעת הגדול - מחלוקת לשם שמים, כן אותו דבר ויותר הוא על משיח צדקינו, שבכל תורה ותורה תיקון העולם הוא בתיקון חדש שלא כתוב בתורות הקודמות וכאן בתורה הוא ע"י דעת הגדול שיהיה לעתיד 'וגר זאב עם כבש' וכו'.

והדרך לראות את מעשי הצדיק שיגאל אותנו בקרוב ממש, ניתן לראות זאת באמצעות הפסוקים שמדברים מהגאולה או ממשיח צדקינו ועל פי זה ניתן לראות האין הסוף והגמר יהיה ע"י בן דוד, וכמובא הרבה בביאור הליקוטים, ולמשל בסוף תורה נ"ו מובא פסוק 'אף אני בכור אתנהו עליון למלכי ארץ' וכשלומדים בפשיטות הפסוק מרמז שבכור הוא בחי' מלכות, אך כפי שאר הכללים כל פסוק הוא רק פתח וחלון להאיר את השגה והיסוד שרבינו מביא, וע"י עיון במקורות של הפסוקים זה מאיר על כל התורה כולה, ולכן מכיון שהפסוק סובב על משיח צדקינו, מבאר בביאור הליקוטים (אות לט) שהצדיק שכתוב בתחילת התורה שהוא מושל על כל העולם יהיה בשלימות בעת בוא הגואל לכן מביא מפסוק: "אודות האָחָד הַנְּסָתָר בְּמַלְכוּתוֹ הָעוֹלָה לְיוֹם שְׁעַר הַנּוֹן שְׁלֹא קָם כְּמוֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי אֵף עַל פִּי שְׂכָל אָחָד מֵהַצְּדִיקִי אָמַת מוֹשֵׁל וּמוֹלֵךְ כָּל

אָחָד לְפִי מִדְּרַגְתּוֹ אֵין זֶה רַק בְּבַחֲנֵית שְׂרִי אֲלָפִים הַמוֹבָא בְּפָנִים, וְהַעֲלִיִן לְכֻלָּם הוּא מִשָּׁה בְּעֶצְמוֹ, [שְׁהוּא שְׁיֵהִי לְעֵתִיד בְּיוֹם הַנּוֹן, כְּמוֹ שְׁהִיָּה בְּעֵת מִתֵּן תּוֹרָה, וְלֹא בְּכָל יְמֵי חַיָּו. שְׁזָה מֵה שְׁכָתָב בְּפָנִים, שְׁגַם מִשָּׁה לֹא הִשְׁיִגוּ, וְכַמוֹבָא מְזָה בְּמָקוֹם אַחַר בְּשֵׁם הָאֲרִיז"ל], תְּבִין מִרְחוֹק בְּהַבְּאָתוֹ רֵאִיהֵ לְיוֹם הַבְּפוּרִים, שְׁהוּא בְּמַלְכוּת [הַנְּסָתָר בְּנוֹן הַנְּל, מֵהַכְּתוּב אֵף אֲנִי בְּכוֹר אֲתַנְהוּ, עֲלִיִן לְמַלְכֵי אֲרֶץ".

עוד מובא פסוק בתורה "אשריך ארץ שמלכך בן חורין", ובפשטות הוא ראי' להביא שהמלכות צריכה להיות בן חורין, אך לפי הכלל החמישי עלינו להבין מי הוא המלך' שהוא בן חורין, וכתוב בזוהר הקדוש (זוה"ק ויקרא עט): "מהו מלכך - דא הוא רבי שמעון בן יוחאי, מאריה דאורייתא, מאריה דחכמתא". נמצא מבואר שהמלך המובא בהמשך התורה סובב על הצדיק שהוא המלך, ובעיקר על בן דוד שהוא יהיה מלך "שיגזור ויקיימו", וכך מובא עוד פסוקים של גאולה כמו הפסוק "וגר זאב עם כבש" שאז יהיה שלום גדול בעולם ואף הזאב והכבש יחדיו, וכן הפסוק 'והיתה לה' המלוכה', ובאמצעות פסוקים אלו ניתן לראות האין כל התורה עוסק להביא את כל העולם לתיקונו.

וכמו כן כשעוסקים בתפילות ובכיסופים לגאולה ראוי להתבודד עם פסוקים אלו, מתי כבר יתקיים 'וגר זאב עם כבש', ומתי יהיה השלום הגדול בעולם, מתי יהיה 'והיתה לה' המלוכה', מתי יתגלה הסתרי תורה שנמצא בתוך הסתרות, ומצד שני להתעורר לראות כמה אנו רחוקים מזה וכמה מחלוקת יש בעולם בפרטיות ובכלליות, וגודל הסתרה שבתוך הסתרה, ומתוך התפילות נכסוף ונתגעגע אחר הצדיק משה משיח שהוא יגאל אותנו ויאיר לנו את השלום הגדול, עד שנזכה שיבא ויאמר "הנני" (סיפור"מ מעשה יג), והיתה לה' המלוכה אמן.

ופשוט שהחיפוש אחר משה משיח, בא רק עם תפילות וכיסופים, וזה לא דבר שניתן לקנות בשכל אנושי לבד, אלא זה דבר התלוי בלב ובחיפוש אחר החיפוש, וה' יעזור שבזכות שלומדים את התורות אלו נקבל גם אנו לפחות מעין דמיעין מהאור הצדיק באמת, ונזכה לחפש אותו באמת. ויקויים בנו מקרא שכתוב "ובקשו את ה' אלקיהם ואת דויד מלכם". ונסיים בדברי ראב"נ שכתוב בתורה ד' לכוון הרבה בשמו"ע בברכת 'את צמח דוד עבדך' וז"ל: גמר התיקון בצמח דוד, ועל כן העיקר, לחדש ולהרבות בתפלת את צמח דוד עבדך מהרה וכו', שהוא מ'שה' בעצמו, ועוד ביתרון אשר על ידו לבד, נזכה כולנו להתיקונים.

התפילה עם אנ"ש בביהכ"נ הנקרא ע"ש הצדיק (נ')

בזאת

אנו ממשיכים בעז"ה ללקט מהתבטאויותיהם של גדולי וחשובי אנשי שלומינו בדורות הקודמים בגדולת וחשיבות עניין התפילה עם אנ"ש בביהכ"נ הנקרא על שם הצדיק.

ר' לוי יצחק בנדר ז"ל:

לכבוד אנ"ש היקרים שיחי הנקראים ע"ש אדמו"ר ז"ל ברסלב חסידים. החוב מוטל עלינו להדר שמו ז"ל באשיינעם דעם רבינ'ס זאך, עיקר ההידור ורצון רבינו ז"ל להתקבץ יחד להתפלל ביחד עם התקשרות לרבינו ז"ל, התפלה שהיא עם התקשרות עולה למעלה, ורבינו ז"ל בונה מזה משכן כמובא בהתורה ב' אמור. דרתי באומאן יותר מעשרים שנה, ולא התפללתי בשום פעם רק בבית הכנסת שלנו, אפילו כשגברו מלכות הרשעה ולקחו בית המדרש שלנו אף על פי כן לא התפללנו רק ביחד, אפילו שהיה הקור גדול והשלג גדול כל כך כקומת אדם, במסירת נפש הלכנו להתפלל ביחד עם אנשים שמקשרים עצמם קודם התפלה לרבינו ז"ל. פלא בעיני ששמעתי שאתם מתפללים במקומות אחרים שזה היפך רצון רבינו ז"ל, ואנחנו מחוייבים לבטל עצמינו לדעת הק' של רבינו ז"ל, ולעשות רק רצונו ז"ל ולהאמין באמונה שלימה שהתפלה שאנו מתפללין ביחד עם התקשרות הוא עניין אחר לגמרי. כל ענינו של רבינו ז"ל "דאווינען און לערנען און דאווינען", והעיקר שיהי' באהבה ואחדות שעל ידי זה תזכו להמשיך לשם את אור רבינו ז"ל כידוע משיחתו הק', בזה אסיים ידיכם עוז לנצח והמברכם בפסח כשר ושמה. לוי יצחק בן שרה רחל. (תמימי דרך צ"ז. קל"ח).

כמו כן כאשר הגיע ר' לוי יצחק לגור בארץ ישראל, היה גר בהתחלה בשכונת ליפּתא בכניסה לעיר ירושלים. למרות המרחק הרב, הוא לא ויתר, אלא הלך פעמיים בכל יום לבית מדרשינו: בבוקר לתפילת שחרית,

כידוע מנהג אנ"ש (ע"פ אזהרת רבינו ז"ל) להקפיד על קריאת שמע של שחרית לפי שיטת המגן-אברהם, פי ספק דאווייטא לחומרא, אולם פשהתעוררה פעם שאלה שלא נתנו לאנ"ש להתפלל בבית-הכנסת (בשכונת רמות בירושלים) רק לפי זמן קריאת שמע השני, והיו פאלה שרצו לבטל לגמרי את המניין לא הסכים לזה רל"י זכרונו-לברכה, ואמר שבאופן כזה צריך לסמוך על דעת הרב והג"א, ולא לבטל המניין של אנ"ש שגדל חשיבותו ומעלתו הוא לאין שעור, (שיש"ק ד' קמ"ה).

סיפר נכדו של ר' לוי יצחק, כי אחרי שעבר ר' לוי יצחק ניתוח, ושכב על ערש דוי, הגיע ר' נתן ליברמנש שיחי לבקרו, ובתוך דבריו נענה ר' לוי יצחק ואמר: אני מקוה מאד שלשבת כבר אוכל לצאת מהבית כדי שאוכל להתפלל בבית מדרשינו הנקרא על שם רבינו הקדוש, הרגיעו ר' נתן באמרו שאם לא יוכלו להביא מניין לביתו שיוכל להתפלל בציבור, אך ר' לוי יצחק לא נרגע, הוא הרים עיניו בגעגועים, ואמר: "איך וויל דאווינען אין שול, ס'איז א הייליגע שול!!!", [אני רוצה להתפלל בבית מדרשינו, זהו בית כנסת קדוש].

וכן עד סוף ימיו השתדל ביותר לבוא ולהתפלל בבית מדרשינו אפי' בימי חליו הכבדים, ולבד מתפילות בודדות שהיה אנוס ולא היה באפשרותו להתפלל בבית מדרשינו, אז עשו לכול הפחות מניין של אנשי שלומינו בביתו.

ר' שמואל העשיל פרידמן ז"ל:

שבת קדש בבקר התפללתי עם אנשי שלומנו. ומאנשי בית המדרש ומאכסניה שלי לא ידעו היכן אני מתפלל, ואמרתי על זה תרוצים. פי בתחלת התקרבותי לאנשי שלומנו לא רציתי לגלות שאני נתקרבתי לאנשי הנחל נ"ב מ'קור ח'כמה. (תולדות שמואל - שנת תרנ"ט).

מכתבם של זקני אנ"ש:

ב"ה ה' וישלח תשכ"ד, פניה"ק ירושלים תובב"א

שלום וכל טוב סלה לכבוד אנ"ש השותים ויונקים מהנ"מ'ח', יוסף ה' עליהם ויהי כזית הודם ברוקלין תע"א.

אחדשה"ט באהבה רבה.

ב"ה שמוע שמענו, שבעזרת השם נתחדש אצלכם בית, הנקרא על שם אדמו"ר ז"ל. אנו מלאים שמחה מזה, כי בוודאי יתקדש שמו יתברך ושם הצדיק על ידי הבית הקדוש הזה, כי הראש בית האמיתי ישגיח עליהם לחזק בדקי הבית ויהיו נקראים בני בית, ולא ח"ו תחת רשות ראש כל חוצות אשר הנביא מקונן עליהם תשתפכנה אבני קודש בראש כל חוצות.

אין אנו יכולים לצייר לנו גודל הענין הגדול הזה כשאנו מלוכשים בגוף גשמי, אך אנו מאמינים באמונה שלימה שכל תקווותינו ותקוות כל ישראל ובנין בית המקדש תלוי בזה כשמתאספים יחד ומדברים מגודל קדושת אדמו"ר ז"ל ומעצותיו הק' וואס זייא טרענען די אדערען, אין צו קלאפען דעם לב האבן, און עפענען דעם לב בשר, ובודאי על כל פעם שאתם מתאספים נאמר: המנין שלכם בוקע רקיעים, וכמו שאמר אדמו"ר ז"ל למוהרנ"ט ז"ל בעת התהוות המנין בנעמרו, והם מהדברים הצריכים חיזוק כי הבע"ד וועט ניט שווייגען כי ענין זה עצם הוא בגרונו... שעל ידי זה סוף סוף יהא נאלץ להקיא כל מה שבלע בבחי' "חיל בלע ויקיאנה".

מסיימים אנו בברכת ציון וירושלים ובקריאת חזקו ואמצו אל תראו ואל תערצו כי אדמו"ר ז"ל אמר: נצחתי ואנצח... וזה נאמר על כל עניני רבינו ז"ל, חזקו ואמצו.

לוי יצחק בנדר אלחנן ספקטור אלי' חיים רויזין שמואל שפירא

מאנ"ש שגרנו עוד יותר רחוק בשכונה מרוחקת יותר, והיו מגיעים לשיטבל. מרחק כמו מביתי [בבני ברק] עד הישיבה [ישיבת ברסלב בני ברק] זה לא היה נקרא מרחק... אני בעצמי היה לוקח לי, ללכת מביתי עד השיטבל אולי כשלוש-רבעי שעה - יותר מחצי שעה, וכמובן שהלכתי דרך ארוכה זו לשיטבל, פעמים בודדות בתקופות האחרונות היה קשה לי ללכת בליל שבת, אז הייתי מתפלל ליד הבית שלי. ללכת לשיטבל ולחזור - הדרך לבד היה לוקח לי שעה וחצי הלון וחזור, בשבת בבוקר אין מה לדבר - כמובן הלכתי לשיטבל, וכן לשלוש סעודות הלכתי לשיטבל, אבל בליל שבת היו פעמים שלא הלכתי.

ר' יצחק [ברייטער] ור' אהרן לייב [ציגלמאן] הם לא גרו רחוק מהשיטבל, בערך מרחק של כעשר דקות הליכה.

ר' יחיאל גרינוואלד ז"ל:

סיפר אחד מאנ"ש, כי פעם התפלל בשיטבלאך, הבחין בו הר"ר יחיאל גרינוולד ז"ל ואמר לו: "דער קיבוץ פון דעם רבי'ן איז א גאנץ יאר! - הקיבוץ של רבינו הוא בכל השנה! [ולא רק בראש השנה]."

ר' יעקב תפילינסקי ז"ל:

סיפר אחד מאנשי שלומינו שהוא היה חבר קרוב מאד של ר' יענקל תפילינסקי ז"ל, ששנה אחת הוא הלך עמו בליל הושענא רבא לכותל המערבי, קודם התפילה אמר ר' יענקל לחבירו: 'בוא נלך להתפלל בקבר דוד המלך שהיום הוא האושפיזין שלו', שאלו חבירו 'הרי תמיד אמרת לי בשם ר' לוי יצחק שהכי חשוב הוא להתפלל בבית המדרש של רבינו הק'?' מיד אמר לו ר' יענקל: 'אתה צודק!' ומש הודה לו מקרב לב על שהניאו מלהפסיד את המעלה הגדולה זו. בדרך הם תפסו טרמפ, ור' יענקל מיד התחיל לחזק את אותו נהג שיקיים את עצותיו של רבינו הקדוש.

התווך שבבית מדרשינו הגדול במאה שערים, שיום אחד הוא התבטא: "כשאני אגיע למעלה לעולם האמת, אני לא יודע אם אוכל להגיד בכנות שזכיתי לציית כראוי לכל מה שציוונו רבינו ז"ל, אבל זאת אוכל לומר שם: שברוך ה' ארבעים שנה אני מתאמץ ומתפלל בבית מדרשו הקדוש!".

עוד הוא סיפר, שפעם עבר ר' נחום יצחק דירה, ואמר אז לאותו אחד: "חישבתי, ולעומת דירתי הקודמת, הדרך לבית המדרש ארוכה יותר בכך וכך שניות, אך אני שמח בזה שיש לי יותר שכר פסיעות לבית מדרשו של רבינו הקדוש".

ר' מוטל יגלניק ז"ל:

בשיחה עימו אודות אנשי שלומינו שהיו בשיטבל של אנ"ש בוורשה הוא מספר:

"היו הרבה רבנים בבית מדרשינו בוורשה, היה הרב של נ"י פראגע', [זה היה ר' גרשון לייב זילברמן שהיה אח"כ חבר הביד"צ העדה החרדית בירושת"ו (עי' אודותיו באבקשה כסלו תשפ"ד)], הוא נסע לארץ ישראל, הוא קבור פה, הוא היה 'ברסלבער חסיד', הוא היה מגיע מניי פראגע' לשיטבל, זה היה מהלך של שעה וחצי! נ"י פראגע היה עיירה בתוך וורשה בצידו השני של הווייכסל' (נהר הויסלה), זה היה נהר רחב. היו גשרים על מנת לחצות את הנהר, כל גשר היה ארוך כמה מאות מטרים. הדרך ארכה כשעה וחצי, והרב הזה היה מגיע בקביעות. כל מי החול הרי יכלו לנסוע, אבל בשבת הוא היה הולך.

[עי' גם בימי שמואל שמספר על רב זה: "וגם אז בא מפולין רב אחד שהיה רב בעיר פראגע, והיה מקורב מאד לאנשי שלומנו, ובכל יום הלה בא לקבוץ שלנו בורשא, והוא בא לא מזמן מפולין"].

וכך גם ר' יצחק אייזיק אלבוים היה גר שם, וכמובן הוא היה מגיע לשיטבל ברגל בכל שבת, וכן היו עוד מאנ"ש שגרנו שם, היו עוד אחרים

פְּרִשְׁת מְקַץ' בְּאֵי דִידְנו ר' נְפִתְלִי מְבַרְדִּיטְשׁוּב יְרוּשְׁלִימָה, ה' יִתְבָּרַךְ יַעֲזָרֵנו לַעֲשׂוֹת בֵּית הַמְדֻרָשׁ מִיַּחַד עַל שֵׁם רַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ בִּירוּשָׁלַיִם, (שם תרס"ג).

ר' שמואל הורביץ ז"ל:

כידוע היו לו לר' שמואל הורביץ מניעות עצומות בתחילת התקרבותו. מדפדוף קל ביומנו הנפלא ימי שמואל, אפשר לשים לב כי אחד הדברים שהכי מסר נפשו עליהם בעת התקרבותו, היה עניין התפילה יחד עם אנשי שלומינו, בבית מדרש הנקרא על שם הצדיק, והנה כמה ציטוטים בעניין זה:

ובכל פעם שרציתי לילך לאנ"ש ולבית מדרשנו, או למקומות הקדושים היו מתעקשים עמי ואני לא שמעתי להם. (ימי שמואל ק"ב).

ואני התחלתי לילך להתפלל מנחה, וזוגתי בכתה לפני ואמרה לי שלא אלך לאנ"ש, ואני עניתי לה שזה דבר שאי אפשר שתאמר לי דעה אפוא לילך, ושלא אלך לאנ"ש, והלכתי מאתה והלכתי לבית מדרשנו, וספרתי לרבי יצחק מענדל העובר עלי, ולקחתי הטלית ותפלתי שלו והתפללתי שם... (שם ק"ב).

ובעזרת השם יתברך כשהגיע חג השבועות מובן מאליו כי הלכתי לאנשי שלומנו להתפלל ועשיתי התחלה, וגם עם בני שיחיה, ובהשכמה הלכנו להתפלל כלליות אנשי שלומנו ביחד, ומאז התחלתי בחזקה לילך אצל אנשי שלומנו להתפלל בבית מדרשנו. (שם רכ"ג).

ר' לייב שפירא ז"ל אחיו של ר' שמואל ז"ל:

בנו של החסיד ר' לייב שפירא סיפר, שאביו ר' לייב הקפיד כ"כ על התפילה בבית כנסת של אנ"ש, עד שלפעמים, כאשר היה צריך לנסוע לבני ברק, היה ממחר מאד לצאת תיכף בבוקר, מיד אחר תפילת הוותיקין בבית מדרשינו הגדול במאה שערים, כדי שלקראת תפילת מנחה כבר יוכל בוודאי להיות בחזרה בירושלים - כדי שח"ו לא יפסיד אפי' תפילה אחת מלהתפלל יחד עם אנ"ש, בבית המדרש הנקרא על שם רבינו הק'.

עוד הוא מספר כי למיטב זכרונו, אביו אף פעם לא התפלל בבית כנסת אחר, מרוב דביקותו להתפלל עם אנ"ש.

ר' נחום יצחק פרנק ז"ל:

סיפר אחד מיקירי אנשי שלומינו שהיה מהקרובים לר' נחום יצחק פראנק ז"ל, שכידוע היה גאון ותלמיד חכם אדיר והיה מעמודי

"הרגשתי ממש את רבינו הקדוש עומד לימיני להצילני!"

בשעריו - ונכנס ללמוד בישיבת ברסלב "תורת אמת ואמונה" ששכנה בוורשה, שם קנה חכמה ודעת ואמונה ממשפיעי אנ"ש שהפיצו מעיינות בשטיבל בוורשא, ובראשם המשפיע הגדול הרה"ח ר' יצחק ברייטער הי"ד, ואף נסע מידי ר"ה לקיבוץ בלובלין יחד עם כלל אנ"ש.

משהגיע לפרקו דיברו בו נכבדות בת ישראל כשרה מצרפת, ממשפחה חשובה וירא"ש, ועם נישואיו עבר לגור בקרבת חמיו בעיר פריז שבצרפת, שנתיים ימים טרם פרצה המלחמה.

לאחר אימת ויסורי המלחמה, עבר ר' יהודה להתגורר בברזיל וגם שם נשאר תמים וירא אלוקים ולא זו מאמונתו כאשר היתה באמנה איתו משחר התקרבותו לרביה"ק.

בשנת תש"מ עלה ארצה והתגורר בקיבוץ בצפון הארץ, ליד בנו שלצערו לא צעד במסורת אבות. כחסיד מן המניין הוא מגיע ועולה בימי ר"ה להשתתף בקיבוץ הק' בירושלים, שם שמח לפגוש את מכריו משכבר הימים חסידי ברסלב מפולין שעדיין היו בין החיים. הוא הפליא, למשל, את סגנון דיבוריו של הרה"ח ר' נתן ליברמנש שליט"א באומרו שממש כך דיברו בפולין!

כששמע פעם את רלו"צ ז"ל מתאונן כי לא די שבאים לבית כנסת ע"ש הצדיק בר"ה, אלא צריך לבוא גם בכל השנה, אמר בענוותנותו כי רלו"צ בוודאי מתכוון אליו... הוא היה בר אוריין ות"ח גדול ועסק תמיד בתורה הק' ובספרי רביז"ל. למחייטו עבד במפעל למוצרי אלקטרוניקה בצפון הארץ, וכששאלוהו מה הוא עושה בזמן העבודה הוא השיב שתוך כדי עבודה מוחו הוגה רעיונות על פרשת השבוע, ותיכף החל להרצות מחידושי הנאים והגאונים...

ליום כיפור היה נוסע לכפר תבור הסמוך, שם נהג להתארח אצל רב המקום הרב ישעיהו הרצל, מחסידי חב"ד, והיו יחד מבליים ארוכות בענייני חסידות והלכה.

המשך בעמ' הבא <<<

ופשוט נשא את רגליו ונס על נפשו, בהותירו את יהודה המום ומשתאה. באופן פלאי, חייו נותרו לו לשלל.

ברבות השנים, כשהיה משיח באותה עובדה, הפטיר כי הוא הרגיש אז בחוש שכוחו של רבינו עמד לו להינצל באורח כה פלאי.

"הרבה צרות ויסורים עברתי. אפשר למלא כרך גדול מפרקי חיי באותם ימים אפלים, וב"ה עברתי בחסדו הגדול הכל - וניצלתי. אולם את אותו נס פלאי ובלתי נתפס לא אשכח כל חיי! הרגשתי ממש את רבינו הקדוש עומד לימיני להצילני!" יפטיר לימים אותו צעיר, שכבר אינו כה צעיר, באוזני שומעיו.

*

יהודה נולד להוריו החשובים ר' מנדל הערמאן וזוגתו, בעיירה זאלדווה שבפולין. רוח טהרה פיעמה בו מקטנותו, והוא מרווה את צמאונו העז בסיפורי צדיקים ועובדות מצדיקי וקדושי עליון אליהם נמשכת נפשו ונכספת נשמתו, ומתוך כך, בגיל צעיר מאוד גילה את אורו של הנחל נובע ובא

פריז תש"ב.

צרפת נמצאת תחת כיבוש נאצי. יהודים מכונסים במחנות כליאה, טרם שילוחם למזרח להשמדה. חנויות המזון ריקות ותורים ארוכים משתרכים בפתחי מאפיות ומוקדי חלוקה, שם מקבל כל אחד מעט לחם וכמה מוצרי יסוד תמורת תלושי מזון. יהודים שחיו במסתור נאלצו אף הם לצאת ולעמוד בתורות הארוכים חרף הסכנה האיומה בה היו שרויים. פנקסי התלושים מזוייפים כמובן, כמו כל יתר מסמכי הזהות שלהם, שאמורים היו להותירם בחיים...

הרעב הכה קשות, ובכדי לשרוד לא היתה להם שום ברירה אחרת מלבד עמידה בתור על הסיכונים העצומים הכרוכים בה.

גם יהודה הערמאן צעיר יהודי ממוצא פולני שנישא זה לא מכבר, עמד שם באותו תור ארוך, ממתין לפדות את השובר שבידו במעט לחם, שישקיט את רעבון משפחתו.

הוא חי במחתרת, מסתתר מאימת המרצחים הגרמנים, אולם הרעב מכריחו לצאת לתור אחר פיסת לחם להחיות את נפשו. ופתאום, המולה, תכונה וצעקות, שוטרים נאציים עורכים ביקורת פתע. היהודים שבין העומדים משליכים את הפנקסים ומנסים להימלט ולחמוק מהביקורת. חלקם נתפסים ונלקחים לחקירות במטה הגיסטאפו, ביניהם יהודה הרמן.

מה שמך? מהיכן אתה? ברד של שאלות מומטר עליו בעודו יושב מול חוקר אכזר. הוא לא עונה ברורות, מגמגם גמגומים כלשהם, אלא שלמרות זאת, לתדהמתו, משחרר אותו החוקר לביתו. "תפסנו היום מספיק יהודים, אתה צרפתי, הנך משוחרר".

עודו מתהלך בחופזה ברחוב, ראשו עליו סחרחר והוא אינו מאמין לקורה עמו, ושוב עוצר אותו שוטר גרמני חמוש. "תעודות!". יהודה חש שזהו זה, ולפתע, מבלי שנתן דעתו לכך, השתחררה זעקה מפיו: "רבי, העלפט!!!"

השוטר כמו נבעת, הביט ימינה ושמאלה

חודש ניסן אשר ישועות בו מקיפות ה'תשפ"ד לכבוד מערכת גליון "מימי הנחל".

מאד שמח ליבי על הופעת הגליון לאחר זמן רב שלא זכיתי לראותו, אך מה מאוד תמהתי בראותי על כי במדור בית הגנוזים בגליון האחרון נכתבו דברים תמוהים, שאצל אנ"ש לא עסקו בקירוב בחוץ, אלא רק מי שהגיע פנימה. מאד תמהתי על דברים אלו, שנראין כשגגת קולמוס כיצד לא שמתם ליבכם למה שנכתב כאן? אכן בפולין אמרו על אחד מאנ"ש שנהג בשררה כדי לקרב אחרים כי נאמר בתיבת נח שניים שניים באו אל התיבה ואין צריך להביאם, אולם כלפי מה דברים אמורים? שלא לעשות דברים שלא מקובלים על אנ"ש כדי לקרב, כגון לקרב במקומות מפוקפקים שאי אפשר לשמור בהם על העיניים, למשל, שם לא. אך כיצד ניתן לומר שלא יצאו לקרב בחוץ, כאשר לכאורה בספרי רבינו ומוהר"נ כתוב ההיפך מזה, ואציין לזה כמה מראי מקומות ואידך זיל גמור, בספרי רבינו ותלמידיו.

מליקוטי מוהר"ן תורה כ"א אות ט' כתב רבינו ז"ל כי אנחנו נקראים עם סגולה כמו סגולה שעושים לרפואה, ומי שזכה לאלו המקיפין להוליד אותם ולהכניס אותם בפנים, נמצא שזכה להבין את הסגולה, בודאי היושר לגלות הסגולה לעם סגולה, בכך כל אחד ואחד לפי בחינתו יש לו פנימי ומקיף וכל אחד לפי בחינתו מה שחננו ה', שיכניס המקיף לפנים

ולהבין ולחדש איזה דבר, היושר מחייב שיגלה ויכניס זאת ההבנה של הסגולה שהיה אצלו סגולה, שיגלה לעם סגולה ולהטיב מטובו לאחרים. בודאי שדברים אלו של רבינו ז"ל נאמרו אף לצאת לחוץ ולגלות לכל מי שאפשר ולא רק לאלו שכבר באו.

מוהר"נ'ת בליקו"ה הל' כח והרשאה הל' ד' אות י"ג כתב ז"ל כָּבֵר אָמַרְנוּ לְמַעַלָּה שָׁגַם כָּל הַנְּפֹשׁוֹת שֶׁמִּתְקַרְבִּין צָרִיכִין לְעֵסֶק כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְקֶרֶב עוֹד נְפֹשׁוֹת לֵה' יִתְבָּרַךְ כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ שֶׁלֹּא יִהְיוּ עֲצִים יְבִשִׁים, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹכֵן בְּדַבְרֵי אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְנּוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה כְּמָה פְּעָמִים, כִּי זֶה סִמְּן בְּאֵמַת כְּשֶׁנִּתְקַרְבִּין בּו עוֹד נְפֹשׁוֹת, כִּי יֵשׁ אֵילָן וְעֵנָפִים, וְעֵנָפִים לְעֵנָפִים וְכו'. וְהַצְדִּיק הוּא גּוֹפֵא דְאֵילָנָא וְהַנְּפֹשׁוֹת שֶׁמִּתְקַרְבִּין הֵם בְּחִינַת עֵנָפִים וְצָרִיךְ שֶׁיֵּצְאוּ מֵהֶם עוֹד עֵנָפִים וְכו'. עַד שֶׁיֵּצְמַחוּ עוֹד עֵנָפִים כְּמָה וְכְמָה אֵילָנוֹת עַד שֶׁתִּתְמַלֵּא פְּנֵי תֵּבֵל תְּנוּבָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, "וַיִּצְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְעוּ כְּרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְּרֵי תְבוּאָה וַיִּבְרְכֵם וַיִּרְבוּ מְאֹד וְכו' עכ"ל.

הרי לנו עד כמה צריך לצאת לקרב בחוץ וכך היה מעולם אצל אנ"ש. אכן יש תנאים על כך את מי לקרב כפי שרבינו אמר, עשיר יחסן וכדו' אך בודאי שגם הלכו לקרב מבחוץ.

אכן יש להבדיל היו אצל אנ"ש שהיו מוכשרים לכך. הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל לא יצא לדבר רק דיבר אל מי שבא אליו; ר' וועלוול

חשין יצא לקרב אחינו הספרדים; ר' צבי אריה רזנפלד יצא על פי הוראת רבו הרה"ק ר' אברהם שטרנהרץ והציל עולמות כאשר בנה עולה של ברסלב בארה"ב ועסק הרבה בזה, הגה"ח ר' גדליה קעניג זצ"ל הלך גם הוא על פני השדה לקרב את כל מי שיכול לרבינו ומי מדבר על מה שהיה בפולין כמה עסקו בקירוב, הרי מי שמוכשר לזה צריך לעסוק בזה, כפי שרבינו כותב בתו' ז' תנינא, שכל אחד מחויב לעשות תלמידים אכן לראשונה צריך לקרב אלו שבאים אך מי שיכול לצאת לחוץ בודאי צריך לעסוק בכך, וכן היה תמיד אצל אנ"ש בכל הדורות מזמן רבינו עד היום.

בכבוד ובידידות

שלום נתן דייטש

פה עיר הקודש צפת

תגובת הכותב: ברור לחלוטין כי אנ"ש עסקו בקירוב, ואף יצאו לקרב. כוונתי היתה שלא יצאו אל השוק למקומות שאין ראוי להיות שם יראי השם, מקומות שקראתם "מקומות מפוקפקים" (וכפי שכתבתי שם: לצאת אל השווקים) - ואף גם זאת היו מאנ"ש שכן עשו (כהרה"ח רב"צ אפטר ז"ל למשל). אולם כפי שכתבתם, אין זה אלא למייוחדים המתאימים לכך, ורק "מי שמוכשר לזה צריך לעסוק בזה" כדבריכם.

>>> המשך "הכבשן" מעמ' הקודם

בנס וחזר לביתו בריא ושלם לאחר שזכה לממש כיסופים ורצונות של עשרות בשנים.

בגילוי לב סיפר לאחד ממכריו כי בעת חליו באומן הוא אמר לרביה"ק כי לא איכפת לו שיקחוהו מהעולם ובלבד שבנו יחזור בתשובה.

הוא היה אומר אמרה נאה משם רבו רבי יצחק ברייטער הי"ד: אנו אומרים להקב"ה 'אתה חונן לאדם דעת' ושוב הננו חוזרים 'חננו מאיתך חכמה בינה ודעת'. לשם מה הננו חוזרים מ'איתך', הרי הקדמנו ש'אתה' הוא החונן? אלא הכוונה היא: תן לנו מחמתך ובינתך שלך, ולא ח"ו חכמות חיצוניות. ודפח"ח.

בכ"ט חשוון שנת תשנ"ז, בהיותו בן פ' שנים, זקן ובא בימים, השיב ר' יהודה (ב"ר יוסף מנדל) הרמן זצ"ל את נשמתו הטהורה ליוצרה ת.נ.צ.ב.ה.

ר' יהודה היה משורר משירי החסידים בפולין "ובכן צדיקים יראו וישמחו... וברסלב'ר חסידים ברינה גילוי"...

כל אימת שפגשוהו, שמעו ממנו מכריו סיפורי צדיקים לרוב, שהיו טבועים בדמו משחר טל ילדותו, לצד תורה הרבה ורעיונות נפלאים שחידש בדרך רביז"ל ומוהר"נ'ת.

כל ימיו כסף לחונן את הציון הקדוש באומן, להשתטח שם ולומר את העשרה מזמורים, עד שזכה להוציא כיסופיו מכח אל הפועל, כאשר בשנת תשמ"ז הזדמנה נסיעה שכזו של כמה מאנ"ש לנסוע לאומן. הוא נרשם לנסיעה כשהוא משתמש לצורך כך בדרכונו הצרפתי, ובכדי לא להדאיג את בני ביתו אמר להם שהוא נוסע לשבוע לירושלים. בעת שהותו באומן הוא חש שלא בטוב והיתה סכנה לחייו, הוא ביקש באותה עת מהחסידים שלא יקברוהו באוקראינה אלא יעלוהו לארץ ישראל, בחסדי ה' הוא שב לאיתנו

אילו פיתברוקו

מהנעשה
והנשמע
במורשת
הנחל

בס"ד \ \ מצורף ל"מימי הנחל" גליון ס' \ \ היכל חברות הבחורים תשפ"ד

קווי ה'
יחליפו כח

ושי

ביטויים
מפעימים
מתוככי הלב

שש

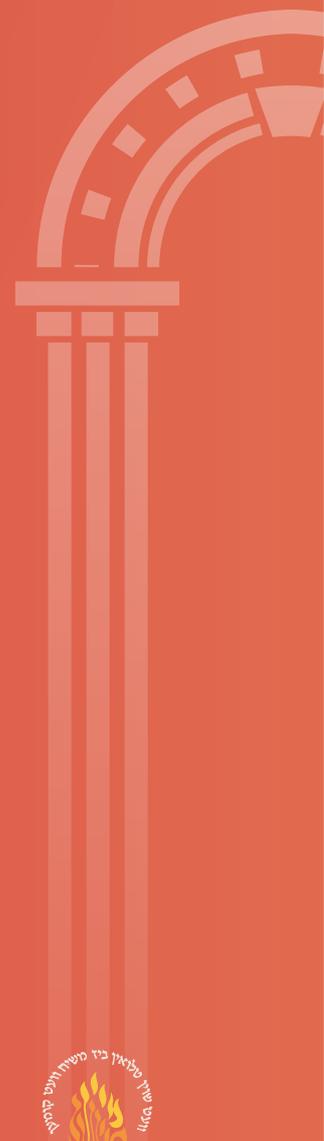
תחנות דלק
עוצמתיות

ג

התבונה התבונה

חורש של התעלות - בין הזמנים ניסן בחמשת הסניפים /
המאוחד "מקחו של צדיק" // גולת הכותרת - "מסע שלט
ו"שבת התאחדות והתעלות" בהשתתפות של למעלה מ-400 בן
בלענה" מכל רחבי ארה"ק // סקירה רחבה על הפעילות העניפה
בתכונות הבחורים "אזיטות הנחל"

עיתון

מגזר
למימי הנחל
גליון ס'

החבורות בליל שישי - בירושלים ובית שמש

ובהתאם לכך להשתדל לקיים את אשר יצווה בתמימות, כפי יכולתו.

אבל גם הימים המרוממים הללו, אינם עומדים בפני עצמם, אלא הם המשיך טבעי לשבועות והחודשים בהם משתתפים הבחורים מידי שבוע ב"חבורות הבחורים".

על ה"חבורות", שנוסדו לאור הוראתו הקדושה של רביה"ק "שהתלמידים יעשו תלמידים וכן להלן" (חיי מוהר"ן), נמנים כיום קרוב ל-400 בחורים בליעה"ר מכל רחבי ארץ הקודש, שם זוכים לקבל את ה'תורה שבעל פה' של ברסלב, כפי שקיבלנו מדור לדור. שכן, כידוע, בנוסף לכל הכתוב בספרי רביה"ק ותלמידיו, יסודותיה ושורשיה של חסידות ברסלב, יש את רוח הדברים: ה'ברען' והצורה בהן מעבירים את הדברים, אותם ניתן לקבל רק כשמסתופפים בצילם של אנ"ש שמעבירים את אור להבת הדורות הקודמים הלאה.

אור נח וזן זה, מורגש בעליל בין כותלי "חבורות הבחורים" כפי שמעידים כל באי החבורות, ולמען מטרה זו נתייסדו החבורות, להעביר את הקו הייחודי הזה הלאה.

שכן, מטרת החבורות שתיים שהן אחת. הראשונה על העתיד: שכל בחור שבא לחבורות יזכה לגדול ולהיות ברסלב'ר חסיד לקיים רצון רביה"ק כראוי וכנכון, והשניה: לעודד את הבחור כבר כעת, בראשית שנותיו, לכווננו ולהדריכו בדרכי ועצות רביה"ק, לתת לו את הכלים הנכונים להתמודד בימי בחרותו עם הנסיגות העומדים בפניו.

וכדי לבנות את הבחור כראוי שיהיה ברסלב'ר חסיד כשיגדל, יש לנטוע בקרבו את הנעימות בעבודת ה' וכן להנחיל לו את דרכי העבודה, כיצד מחברים את המעשים ללב. רק נציין לשם דוגמא מעניינא דיומא: אצל אנ"ש מספרים תמיד בערגה על ה'עובדים' שהיו צועקים בספירת העומר ובתפילה וכדומה. והנה, עד היום בכל ביהכ"נ של אנ"ש צועקים בספירת העומר, אולם מסתמא כל בחור צעיר שואל עצמו **מדוע ועל מה** צועקים, ואת זה, למשל, משתדלים ראשי החבורה שיח' להעביר בשיחתם. לקשר את הלב אל העבודה, לדעת על מה צועקים ומדוע צועקים, באופן שהדברים ילוו אותו בשנים הבאות להכניסו באמת אל פנימיות דרכי העבודה, התורה והתפילה.

מעתה אין זה פלא שהבוגרים הרבים מעידים כי ב'חבורות' קיבלו והפנימו מה פירוש "לחיות עם הרבי"; כיצד חיים את התכלית;

נפגשים, הלבבות נפתחים והדיבורים נשפכים ב'שיחת חברים' ערה יחד עם ראש החבורה שמתעניין יחד אתם בנעשה והנשמע בחייהם.

לאחר לגימה המקרבת וניגוני התעוררות מתחלקים הבחורים לחבורות קטנות יותר, מותאמות לפי גיל, לשמוע שיחה מפי ראש החבורה הדולה ומשקה ממימי הנחל הנובע להליבי את לבות הבחורים באורו של רביה"ק, ללבות את הרצונות והשאיפות, לעלות ולהתקדם בדרך העולה בית קל, על פי דרכיו ועצותיו הנפלאים הנמצאים בספרי רבינו הקדוש ותלמידו ר' נתן.

בסיומה של השיחה יקדיש ראש החבורה המסור זמן מיוחד לשוחח עם אחד מהבחורים "שיחה פרטית", כל אחד בתורו, בשיחה זו ניתן 'זמן איכות' לבחור לשוחח את אשר על

איך זוכים למאוס בהבלי העולם ולהתחיל לחפש את השי"ת ועבודתו. הכיסופים והגעגועים, כשמתלווים אליהם ניחוחות הניגונים הוותיקים והמלבבים של אנשי שלומינו וכל ה'אוירה' שמסביב; ההסתכלות וצורת ההגשה של הדברים, כח רב להם להשפיע על בחורים הרבה, לעורר את הלב להשי"ת ולכסוף לעזוב את מנעמי העולם.

זמן איכות עם הבחורים

החבורות מתקיימת מידי ליל שישי בתום סדרי הישיבה מתכנסים הבחורים בירושלים ב"היכל החבורות" בבית המדרש במא"ש, ובבית שמש ב"היכל החבורות" בביהמ"ד נחלת חן. וכשהבחורים

הימים המרוממים הללו, אינם עומדים בפני עצמם, אלא הם המשיך טבעי לשבועות והחודשים בהם משתתפים הבחורים מידי שבוע ב"חבורות הבחורים"

לבו ולקבל סיוע והכוונה בהתמודדות אישית וכדומה, ולהעניק תשומת לב אישית לבחור על נוכחותו בחבורות ולעודדו להשתתף הלאה מידי שבוע בחבורה עצמה וביתר הפעילויות.

כך גם מתאספים יחד ב"סעודה שלישית", לשיר יחד זמירות שבת קודש בכיסופים ועגרה בעת רעוא דרעיון, כשלאחר מכן שומעים 'תורה' בליקוטי מוהר"ן והתחזקות בעבודת השם מפי משפיעי אנ"ש שיח', באופן המתאים להם ע"פ דרכם.

מלבד הפעילות השבועית, נערכים כינוסים במהלך השנה, למשוך את לבות הבחורים לאורו של רביה"ק בנעימות ובחביבות. אם זה בימי החנוכה המאירים דרבה"ק לקראת ימי הפורים ולקראת הראש השנה של רביה"ק, וכן מעמדי "סיום ליקוטי מוהר"ן" או הספרים הקטנים הנלמדים בסדר "הלימוד היומי" וכן הלאה, כינוסים ומאורעות מגוונים לפני החגים וכדומה לתועלת הבחורים.

הבשורה בישיבת בין הזמנים

אם במשך הזמן ישנם בחורים המתקשים להשתתף בחבורות השבועיות, כל אחד וסיבותיו, הרי שבימי בין הזמנים, אף בחור לא מוותר לקבל את אורו של רביה"ק בחבורה יחד, לנצל את הזמן גם כשאין סדרי ישיבה ולקיים את עצותיו של רביה"ק שאין ביכולתו של בחור ישיבה לקיימן באופן יום יומי.

ההשנה, כדי להפיק את מלוא התועלת מהימים המבורכים הללו, בהם נמצאים הבחורים הרבה שעות במשך היום ביחד והלבבות פתוחים לקבל, כאשר ה'מתן שכרה בצידה' מורכב את ה'מניעות'... העלו חברי ההנהלה המסורים שיח' את סדרי ימי בין הזמנים בכמה דרגות, לעודד את הבחורים לנצל אותם הדק היטב למען יחרטו הדברים בליבות הצעירים ימים רבים.

ואכן התוצאות המבורכות ניכרו בשטח מידי יום ביומו, כבר בסדרי חצות הלילה ותפילת שחרית כותיקין שקבלו תנופה אדירה, הן בכמות המשתתפים בליעה"ר הן באיכות התפילות כראוי לברסלב'ר בחור. כך גם בסדרי אחו"צ נשמע קול התורה ברמה בהיכלי ישיבת בין הזמנים בארה"ק, בהם קנו הבחורים

מתן שכרה בצידה!

פירוש אפשרויות הסבסוד "לחמץ שלשת ימים"
 מחיר מלא ליממי שבת ימים רשבת התאחדות עולה כסך 590 ₪ לכל בחור יש אפשרות לסבסד ולהוריד את המחיר שיצטרכו לשלם רק 200 ₪ וזאת כדלהלן:

- במסגרת ישיבת ביה"ז**
 - א - 'מקחו של צדיק' - השתתפות בסדר לימוד המאחד 'מקחו של צדיק' (בסך כספים מסבסד הלימודים כסך 100 ₪)
 - ב - לימוד שעה וחצי כל יום מהשעה 6:50 עד אחו"צ לכל יום 18 ₪ - לסדר מלא (המסדר רק תלמידי המוסד - 5 ₪ לכל חצי שעה)
 - ג - סיום כל חומר הלימודים כל מי שסיים את כל חומר הלימודים זכאי למסדר נוסף בסך 30 ₪
 - ד - תפילת שחרית 4 ₪
 - ה - תפילת שחרית בישיבת ביה"ז 4 ₪ (מספרות בסך קרייש) 6 ₪
 - ו - תפילת שחרית בשבת ביה"ז עם אנ"ש (מספרות בסך קרייש) 6 ₪
- מחוץ למסגרת ישיבת ביה"ז**
 - א - שעה לימוד - כל יום שעה לימוד במשך היום - נולל שבת ויום 4 (חצי שעה - 2 ₪)
 - ב - בחורים שאין ישיבת ביה"ז במקומם - ביכולתם לסבסד כדלהלן:
 - שחרית עם אנ"ש (בסך קרייש) 6 ₪
 - לימוד סדר 'מקחו של צדיק' למשך שעה וחצי ביום 18 ₪
 - תוספת למי שסיים את כל החומר - 30 ₪
 - שאר לימודים - שעות לימוד (ללא הגבלה) כל שעה 4 ₪

הגרת זריזין מקדימין

הבחורים שסיימו את כל סדרי הלימודים 'מקחו של צדיק' עד ליל בדיקת חמץ ייכנסו להגלות ענק על פרטים יקרי ערך כדלהלן:

- פרטי השתתפות בהגלה:**
 - ע"ס כרטיס הנהלה יש לסיים עד ליל בדיקת חמץ את כל סדרי הלימודים בהגלה.
 - מלא כרטיס הנהלה ופרטי השתתפות בהגלה.
 - החברות בלימודים יקראו את חמץ חמץ ויהיו חמץ חמץ.
 - החברות בלימודים יקראו את חמץ חמץ ויהיו חמץ חמץ.
 - החברות בלימודים יקראו את חמץ חמץ ויהיו חמץ חמץ.
 - החברות בלימודים יקראו את חמץ חמץ ויהיו חמץ חמץ.
- פרטי השתתפות בהגלה:**
 - ע"ס כרטיס הנהלה יש לסיים עד ליל בדיקת חמץ את כל סדרי הלימודים בהגלה.
 - מלא כרטיס הנהלה ופרטי השתתפות בהגלה.
 - החברות בלימודים יקראו את חמץ חמץ ויהיו חמץ חמץ.
 - החברות בלימודים יקראו את חמץ חמץ ויהיו חמץ חמץ.
 - החברות בלימודים יקראו את חמץ חמץ ויהיו חמץ חמץ.
 - החברות בלימודים יקראו את חמץ חמץ ויהיו חמץ חמץ.
- ההרשמה להגלה מתבצעת דרך הטלפון:**
 - לאזור סיום כל הלימודים הנ"ל יש להירשם ב"קול ישיבת בין הזמנים" 04.816.7299
 - שלושה 6 כרטיסים 2000 ₪
 - ההגלה תיערך בעיה"ב בימי שבתות ימים

אין פאה לא

בצורה למימי התל גליון'ס ד-ה

רחשי הלב של בחורי החמד

♥ זכיתי להכנה ראויה לפסח של ידיעת הרבה הלכות של פסח, ארבע כוסות והסיבה ועוד, ומי מדבר על הגמ' המתוקה שבלולה מאגדות הלכות וסיפורים בענין פסח, והכי חשוב הליקוטי הלכות שזה באמת ההכנה הכי טובה שיש. (הבה"ח ח. ישיב"ג מתיבתא)

♥ אני חושב שזה פעם ראשונה שאני לומד כ"כ הרבה בבין הזמנים, בפרט שבי"ה היה לי חברותא מתמיד. (הבה"ח ש. ישיב"ק רמ"א)

♥ קיבלתי בהירות יתירה בהלכות ליל הסדר, מה שגם גרם לי לחשק בלתי מוסבר ללימוד המשנ"ב בכל חלקיה. (הבה"ח ב. ירושלים)

♥ זה היה ממש חיות ללמוד את הגמ' על הסדר ובפרט ההלכות לדעת מה לעשות לעובדא ולמעשה. ובכלל התורה נ"ו לדעת על המלכות שלנו ואיך שבכל יום ויום מרדכי מתהלך לגלות ההסתרות. (הבה"ח י. ישיבת לעבדו)

♥ ללמוד ולשלב את חלק הגמ' בסוגיא עם הלכה למעשה, ואז ע"פ רביה"ק ותלמידו מוהרנ"ת, אפשר לראות איך הכל מתחבר יחד [שהרי הכל תורה אחת שכל אחד משלים את השניה] לעובדא ולמעשה. (הבה"ח נ. ישיב"ק חיי משה)

♥ קיבלתי טעם מיוחד בכל סימני הסדר ובמהלך חג הפסח וספירת העומר. הן בידיעת ההלכות והן בהשגה - בתפילה והתבודדות ע"פ ליקו"ה. (לדעתי היה כדאי להוסיף גם אמירת התפילה בליקו"ה על התורה כחלק מסדר הלימוד). (הבה"ח ג. בני ברק)

♥ כשבאים לחג הפסח יודע ובקי מעט בהלכות הפסח מן הגמ' עד המשנ"ב, ולא זו בלבד אלא עם ההלכה ממוהרנ"ת בליקו"ה, זה ענין אחר לגמרי, פסח אחר לגמרי. עד שניתן להמליץ: ווי נעמט מען דעם פסח אליין - ע"י סדר "מקחו של צדיק". (הבה"ח צ. ישיב"ק ברסלב בי"ש)

♥ בסדר הלימוד קיבלתי הרבה מושגים, למשל לימוד גמרא בלי שוטנשטיין. והרבה ידיעות חדשות בהלכה שלא היו ידועים לי. (הבה"ח נ. ירושלים)

♥ קיבלתי המון חיזוק והרגל ללימוד ליקוטי הלכות, ולקבוע - לגזול זמנים לחיינו הנצחיים. (הבה"ח ה. בית שמש)

♥ זה פעם ראשונה שאני זוכה לעבור על הלכות של ליל הסדר במתינות. (הבה"ח ח. ישיב"ג מתיבתא)

♥ על ידי זה היה כזה 'געשמאק' ביום טוב פסח ובהלכות הנהוגים בליל הסדר, היה לי בזה הרבה תענוג. למדתי קצת ועוד קצת וזה נכנס בגידי, אני ממש רוצה להגיד לכם תודה שעשיתם כזה סדר לימוד וגם תעשו את זה בשנה הבאה. (הבה"ח ש. ישיב"ק חומת ירושלים)

♥ זכיתי להכנה לקראת ימי הפסח בהלכות חדשות שלא ידעתי, וכעת הבנתי מאיפה בא ההלכה - מגמ' רש"י וכו'. וכן הליקו"מ והליקו"ה ממש האירו לי אור חדש שלא היה לי מעולם. (הבה"ח י. ישיב"ק ברסלב בי"ש)

♥ זכיתי ע"י כך לחשוב בליל הסדר על הפנימיות של "יחץ" וכן במגיד על הגילוי שכינה, וכן בכל החודש שזכיתי להתחזק עם הדיבורים של ר' נתן שלמדתי בליקו"ה. (הבה"ח א. ישיב"ק ברסלב)

♥ יצאתי עם ידע מקיף בהל' פסח מהגמ' ועד להלכה למעשה. ומעל הכל הרגשתי מחובר עם הלימוד של התורה הזמנית יחד עם כלל אנ"ש שיחי'. (הבה"ח ש. בני ברק)

♥ הלימוד הכניסו אותי באווירה מרוממת לפסח והכנה ראויה. חוותי פסח אחר לגמרי. וגם יצאתי מבין הזמנים עם סוגיא ביד. (הבה"ח ע. ישיב"ג מתיבתא)

קנייני נצח בסוגיות ליל הסדר והכנה דרבה לקראת חג הפסח, אך בל נקדים את המאוחר.

יותר מהכל יביעו המשובים החמים שקבלנו מהבחורים שיחי', שאת חלקם תוכלו לקרוא במסגרות בצדי העמודים, דרכם תפתחו חרך צר ללבם הגועש של בחורי החמד, הזוכים להתענג בין כותלי "מורשת הנחל" בתענוגים רוחניים וגשמיים גם יחד, כשהכל נזקף לזכות התומכים היקרים, הזוכים לתת כתף תומכת למפעל הכביר הזה, להגביר את אשו של רביה"ק ולהנחילה לדורות הבאים ביתר שאת ועוד.

סדר לימוד המאוחד

כאמור במשך כל החורף נשואות עיניהם של בחורי החבורות אל עבר הימים המרוממים של בין הזמנים ניסן, וביותר כעבור ימי הפורים הלבבות נרגשים לקראת חודש ניסן העומד בפתח, בהיכלי החבורות ובתי המדרש של אנ"ש כבר מופצות המודעות המבשרות על הבשורה בסדרי ימי בין הזמנים הקרבים. השנה הושקה גם חוברת מושקעת ומיוחדת, בו פורטו כל סדרי ישיבת בין הזמנים וסדרי הלימוד, לצד המלגות והסבסודים שאפשר לזכות בהם וכדלהלן, כאשר בפתח החוברת הובא תיאור על בחור שמוצא את עצמו באמצע זמן הקיץ נחלש ונחשל, כאשר החברותא מזכיר לו הרגעים הנעלים של המסע שלשת ימים ובזכות זה הוא מתעורר מחדש להתעלות בתורה ועבודת ה', כשהמסר הוא כי ישיבת בין הזמנים הינו "תחנת דלק עוצמתית" למשך כל השנה כולה.

יריית הפתיחה ניתנה בראש חודש ניסן, בו התקיים "מעמד פתיחה" מיוחד במינו, בהשתתפות הרה"ח ר' נתן ליברמנש שליט"א (ראה מסגרת), וכבר למחרת יכולתם לפגוש את בחורי החמד בחצות הלילה מנצלים את הזמן בתורה ועבודת ה' ביתר שאת ועוד.

סדרי בין הזמנים מתקיימים החל מחצות הלילה עד אחרי תפילת ערבית וכוללים בין היתר: עידוד לקיים עצת רביה"ק של קימת חצות והתבודדות, תפילת שחרית כוותיקין או בזמנה בביהכ"נ הנקרא על שם הצדיק, סדר לימוד מיוחד "מקחו של צדיק", שיחות הכנה לקראת החג הקרב ועוד. בנוסף לכך ניתן דגש מיוחד בשאר שעות היום, להקדיש הימים הללו לעזרה בבית וגם לנצל את השעות הנותרות לחזרה ושינון על הנלמד בישיבה וכדומה.

אתם תגידו

מסודר
למימי הנחל
גליון ס'

העטרה האחד עשר!

ועבודת ה' דווקא בימי בין הזמנים אשר הוא יקר יותר מאמצע הזמן. קרוב לשעה תמימה השמיע הרה"ח ר' נתן שליט"א מדברותיו הנעימים, כשהוא מאריך בסיפורים ועובדות על לימוד התורה שראו אצל אנשי שלומינו בדור הקודם.

בתום דבריו הנפלאים התפללו תפילת ערבית בצוותא, בהשתפכות הלב ובהתרוממות הרוח כראוי לברסלב'ר בחורים, לאחר מכן התפזרו לביתם ולערים, נכונים לימי בין הזמנים גדושים ומלאים בלימוד התורה ועבודת ה', כשכל אחד ואחד מקבל ערכה אישית מיוחדת עם חוברת הלימודים לסדר הלימוד וכרטיסי ישיבת בין הזמנים וה'סבסוד' לציון מידי יום ביומו הטוב שזכה לחטוף באותו יום.

בין המשתתפים בסדר הלימוד המיוחד הזה הוגרל גביע כסף מהודר, בו זכה הבה"ח נחמן צוקר נ"ו מברכפלד.

הס הושלך בציבור בחורי החמד, עת אשר ר' נתן החל לדבר והתקשה לבטא את התרגשותו העזה:

"הגמרא אומרת על ר"ח ניסן 'עשר עטרות נטל יום זה, ומי אנו שנוסיף על כך? אך ניתן לומר שהיום נוספה העטרה האחד-עשר, כשזוכים ונתאסף ציבור כזה של מאות בחורים, אנשיו של רבינו הקדוש, במטרה אחת ויחידה: להתחזק בבין הזמנים, ללמוד ולנצל את הזמן - זה עטרה כביכול שאנו מעטרים בו את השי"ת!"

היכן היה דבר כזה פעם? ברוך ה', ברוך ה' שאנו זוכים לכך!

רבותי, ברוך ה', ברוך ה'! די תורה בליהט! ברוך ה' שלומדים תורה, והא ראה, כאן יושבים ציבור כה גדול של בחורים כן ירבה וכן יוסיף, ומבקשים התחזקות כיצד ללמוד טוב יותר בחודש ניסן."

במהלך השיחה חיזק ועורר את הבחורים על מעלת לימוד התורה

בלימוד התורה הזמנית בליקו"מ עם הליקו"ה שעליה.

תיכף בסיום דבריו התיישבו מאות הבחורים ל"סדר הלימוד המאוחד" בצוותא חדא. חברות הורכבו, סברות נשמעו וויכוחים התלהטו. את ה'ריתחא דאורייתא' הורגשה בחלל בית הכנסת אפשר היה למשש...

לאחר סדר הלימוד הסוער, כשהבחורים כולם נתונים בהתעלות ובסיפוק נפשי עצום לאחר התוכן הרב שנשמתם הזכה ספגה, נערכה כמעין חבורה בהשתתפות מאות בחורים, כשיחד עם לגימה המקרבת הושרו ניגוני התעוררות המזככים את הנפש.

שיאו של הכינוס הגיע, כשהרה"ח ר' נתן ליברמנט שליט"א, שהטריח את עצמו לבוא ולדלות ממעינו של הנחל הנובע לפני צעירי הצאן, החל לשאת את דבריו.

יריית הפתיחה לשיבת בין הזמנים ול"סדר לימוד המאוחד" היתה ב"מעמד הפתיחה" ביום השלישי, ראש חודש ניסן.

בשעה היעודה התכנסו בהיכל ביהמ"ד "נחלת חן" שבבית שמש מעל שלוש מאות בחורי חמד מרחבי ארץ הקודש. כולם נקבצו באו"ל; מירושלים עיה"ק, מאלעד, מבני ברק, מודיעין עילית ומכלל שכונות בית שמש הקרובים והרחוקים, לסדר לימוד מאוחד למאות בחורי 'מורשת הנחל', להתחיל את חודש ההתעלות בצוותא חדא.

לאחר תפילת מנחה, נשמעו דברי פתיחה קצרים מרו"מ החבורות הר"ר ראובן שיף שליט"א על החשיבות המיוחדת של "סדר לימוד המאוחד" שתאחד את כלל בחורי החבורות בכל מקומות מושבותיהם וכן להתלמד כיצד לומדים לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא וגם להכין את הלב לקראת חג הפסח

אסיפה מקדימה של ראשי החבורות ומסע שלשת הימים

היכל ישיבת סניף נחלת חן בי"ש

היכל ישיבת סניף ירושלים

השתטחות על קברי אבות בליל שישי בחצות לילה

סדר לימוד "מקחו של צדיק" מהווה סדר לימוד משותף במשך כל ימי חודש ניסן בכל 'ישיבות בין הזמנים' המתקיימים בבתי הכנסיות של אנ"ש; בירושלים ובית שמש, בבני ברק, באלעד ובברכפלד. בסדר זה לומדים גמרא והלכה בהלכות הפסח ולאחר מכן "תורה הזמנית" ליקוטי מוהר"ן תורה נ"ו בחדא מחתא עם ליקוטי הלכות, הלכות ראש חודש ג' שם מבאר מוהרנ"ת בלשונו זהב את העניינים הנוגעים לחג החירות.

בין הבחורים שהשתתפו בסדרי הלימוד נערכה סדרת הגרלות מיוחדת, ובראשם כרטיס טיסה לרבינו הקדוש (מתנת סוכנות הנסיעות 'אעופה'). בנוסף זוכים כלל הלומדים בישיבת בין הזמנים למלגות כפולות: גם מלגה מכובדת בסך עשרות שקלים על כל סדר לימוד, המשמשת לסבסוד מסע שלושת הימים ושבת ההתאחדות, וגם במלגה מכובדת לקראת הנסיעה לציון רביה"ק על ר"ה.

גולת הכותרת

בסיום חודש שלם של פעילות עניפה בהיכלי "ישיבת בין הזמנים" שע"י "מורשת הנחל" על כל סניפיה, יוצאים הבחורים בהתרגשות מרובה ל"מסע שלושת ימים" הכולל נסיעה להשתטחות ותפילות בקברי צדיקים בגליל העליון ותכניות מגוונות במתכונת של "קעמפ" מיוחד.

פנינת הכתר הינה "שבת התאחדות והתעלות" אשר כשמה כן היא, ובה הבחורים מתעלים מתוך אחדות ואהבת חברים נפלאה, בתורה ועבודת ה' בדרכו של רביה"ק.

ימים אלו הינם ימים של חיבור אמיתי בין כלל הבחורים מכל רחבי הארץ ובין הבחורים לראשי החבורות, לחזק את הקשר האישי ולקבל את נקודות החבר של כלל החברים ונקודת הצדיק יחד עם כולם.

וכאן עלינו שוב להודות לעשרות ראשי החבורות המוסרים את כל נפשם ומאודם, במשך כל השנה כולה, ובמיוחד במשך שלשת ימים אלו במסירות נפש מיוחדת ואתם עמם הצוות המורחב העומד הכן לצידם לסייע בכל הנדרש, כאשר כרועה נאמן עומד רו"מ החבורות הרה"ח ר' ראובן שיף שליט"א ההולך לפני המחנה לנהל ולנווט את הכל על הצד הטוב ביותר בס"ד.

יום חמישי - היום הראשון של המסע

המסע נפתח בנסיעה נפרדת, כל סניף בפני עצמו, במהלכה זכו

רחמי האל של בחורי החמד

♥ לא יודע מה לומר אבל זה מאד מחבר בין לצוות בין לחברים, וסתם כך זה קידוש ה' נפלא שב"ה יכולים לראות ביום הסניעה שיעבור שעה או שעתיים בדיבורי עבודת ה' ברמקול ובשיחת חברים. (הבה"ח א. ישיב"ק רמ"א)

♥ במיוחד עורר אותי לראות איך כל הבחורים עוזרים אחד לשני, בחורים שלא מכירים, ואיזה אחדות יש ביניהם, זה יכול לקרות רק ב"מורשת הנחל"! (הבה"ח צ. ישיב"ק חיי משה)

♥ היה לי התעוררות נפלא בקברי הצדיקים, בפרט הניגונים במערות ובגבעות. (הבה"ח י. ב"ש)

♥ יצאתי מהתפעלות שבאטרקציה לא ראיתי אחד בלי כיפה. (הבה"ח ע. ישיב"ג מתיבתא)

♥ הנסיעה של החבורות שונה מהנסיעות הנהוגות בעולם שנוהגים בזלזול קצת וכו', אבל אצלנו היה כזה הייליגע נסיעה מכל הצדדים והבחינות... והפלא מן הכל שכשחזרנו מהנסיעה עייפים וסחוטים התפללנו מעריב וזה היה עם כזה ברען, הספירה עם כאלה כוחות בלי עין הרע, זה רק בכחו של רבינו. (הבה"ח ח. ישיב"ג מתיבתא)

♥ הכל היה מאורגן הפליא, ובהכל רואים איך זוכים לקיים 'בכל דרכיך דעה', לא שעבודת ה' זה משהו נפרד וכשיוצאים לנסיעה זה משהו אחר. אלא רואים איך שזה חלק מהחיים, וכמו שאוכלים בנסיעה כך בעבודת ה' זה חלק מהחיים. אשרינו שאנו זוכים לזה. (הבה"ח א. ישיב"ק קמניץ)

♥ החילוץ עצמות לא היה באופן של סתם ליהנות מהחיים, אלא חילוץ עצמות לקחת כח ללמוד ולהתעלות. (הבה"ח פ. ישיב"ק ברסלב ירושלים)

♥ ב"ה זכינו כזה נסיעה בהתקבצות כלל אנ"ש, והשמחה כשמצאנו כל אחד את חבריו במנחה. והמעריב שזכינו אחרי זה למרות העייפות אשרינו. (הבה"ח ה. בית שמש)

♥ למדתי איך לטייל בצורה הנכונה מתוך אחדות, ולחשוב על השני, להפוך הגשמיות לרוחניות. (הבה"ח ד. ישיב"ק מאירת עיניים)

♥ בכל פעם כשנוסעים נסיעה (טיול) הרבה עושים את הנסיעה וכל הדרך, אפי' לקברי צדיקים לחוויה, אבל כאן ראיתי שגם בנסיעה יכול להיות בעבודת ה' בשיחת חברים בלימוד וכו' ולא בליצנות ח"ו. (הבה"ח י. ישיב"ק ברסלב ב"ש)

♥ מכירים בחורים חדשים ומתחזקים יחד בעבודת ה', וגם זה עושה עוצמה גדולה מאד לעניינו של רבינו, ומחזק מאד את ענין החבורות בקביעות ועוד. (הבה"ח ח. ישיב"ק נצח ישראל)

♥ נהנתי שהיו כולם ביחד עם אחדות, ונתן לי בזה הרבה יראת שמים. (הבה"ח מ. ב"ש)

♥ הנסיעה היתה מעין עולם הבא ממש. בין בקברי צדיקים הקדושים, את ההרגשה של הקרבת אלוקים. וכן זכיתי ב"ה לומר כמעט את כל ספר התהלים על הציונים הקדושים. (הבה"ח ע. מדיעין עילית)

♥ כזה מתיקות לנסוע עם ברסלב'ר בחורים אהו! כמעט בלי נגנים וקומיקסים משונים, אלא רק שיחת חברים וכדו'. (הבה"ח ש. ישיבת מתיבתא)

♥ זכיתי להיות בקברי צדיקים שלא הייתי בהם מעולם, וגם זכיתי ב"ה לעשות התבודדות אחרי האטרקציה. (הבה"ח ש. ב"ש)

♥ זה רומם אותי למדרגה חדשה לגמרי, ישר כוחכם על זה, יהי רצון שהשי"ת יתן לכם את הכח להמשיך בפעילות הקדושה. (הבה"ח י. ישיב"ק חומת ירושלים)

הבחורים להשתטח על קברי הצדיקים קדושים אשר בארץ המה, לשפוך שיח לפני בורא כל עולמים להצלחה בלימוד התורה והתעלות בעבודת ה' ובמידות טובות לקראת הזמן החדש העומד בפתח. במהלכה נחו גם רגעים מרגשים של ניגוני התעוררות במערות הצדיקים, צעקת ע' קלין ועוד, כמקובל עלינו מאנ"ש ה'עובדים' בעת השתטחותם על הקברים.

לקראת הערב נפגשו כלל בחורי החבורות יחד, לתוכנית מיוחדת של חילוץ עצמות מתוך אחדות ואהבת חברים נאמנה, במתחם שהושכר כולו אך ורק לבחורי החבורות. (ומה נאה היה לראות שהבחורים אינם מוותרים ולו לרגע על כיסוי ראש ומתנהגים ביראת שמים טהורה כראוי וכנכון).

לקראת הערב מגיעים כולם כאחד לקמפוס ישיבת "באר יצחק" ביישוב טלז סטון. צוות אברכים, שעמל כבר שעות ארוכות לסדר את כל המתחם כראוי וכנכון, מקדם את פניהם עם מפות התמצאות ושלטי הכוונה, כדי להקל על הבחורים למצוא את מקום הלינה שהוקצה להם במרחבי הקמפוס.

לאחר התארגנות באכסניה, מתקבצים הבחורים בהיכל ביהמ"ד לתפילת ערבית בהתלהבות מרובה ואחריה ספירת העומר בכח ובכונה, כשכמעט ולא ניכר עליהם כי המה נמצאים אחרי נסיעה של יותר מ-13 שעות(!).

בתום סעודת הערב העשירה, מזדרזים הבחורים לעלות על יצועם לקראת עבודת הלילה. אחדים מהם מתגברים בכח על עייפותם ומתיישבים בחברותא בהיכל ביהמ"ד לגמור את חוק לימודם.

משעמת אחרי החילוץ עצמות

אין פאפאגא

מצורף
למימי הנחל
גליון ס'
ח-ט

מסע סניף בית שמש - קריה

מסע סניף אלעד - בני ברק - ברקפלד

יצא לפועל

מנכ"ל
למימח הנחל
גליון ס'

י-י

יום השישי - היום השני של המסע

הבחורים עלו על יצועם רק לפני שעות אחדות, וכבר נראים הזריזים שבהם מתגברים על שר החלומות ומנתקים עצמם ממיטתם לקום בחצות ולקיים את עצת "הניעור בלילה". כמה בחורים מתקבצים בהיכל ביהמ"ד לשורר זמירות הבוקר בהתעוררות הלב ומזדרזים לטבילת מקוה.

קרני השמש הראשונים החודרים מבעד לחלון, מאירים באור יקרות את היכל ביהמ"ד המלא וגדוש בעשרות בחורי חמד, שלא מוכנים לוותר על תפילת שחרית כוותיקן.

בין לבין כבר נראים שאר הבחורים חוזרים מטבילת המקוה מתכוננים לתפילה בזמן קרי"ש הראשון כדעת המגן אברהם.

במשך סעודת שחרית נערך מעמד מיוחד לרגל התחלת חלק אבן העזר בליקו"ה בסדר הדף היומי, לעודד את הבחורים להצטרף לסדר הלימוד הנפלא "הגן עדן של הש"ת בעצמו" - כפי שהעיד מוהרנ"ת על ספרו זה.

אחריה מתיישבים הבחורים לסדר לימוד, להתחיל את היום בלימוד התורה הקדושה בהתמדה יתירה, מהם מעבירים את הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום, אחרים לומדים את חוק לימודם בדף היומי ובספרי רביה"ק ותלמידיו.

מסע סניף ירושלים

טוב מאד לילדים...

מהווי

חבורות הבחורים

בשנה החולפת

תנועת עמ"ק סלואן ב"ד משפחת וויטק בירוק

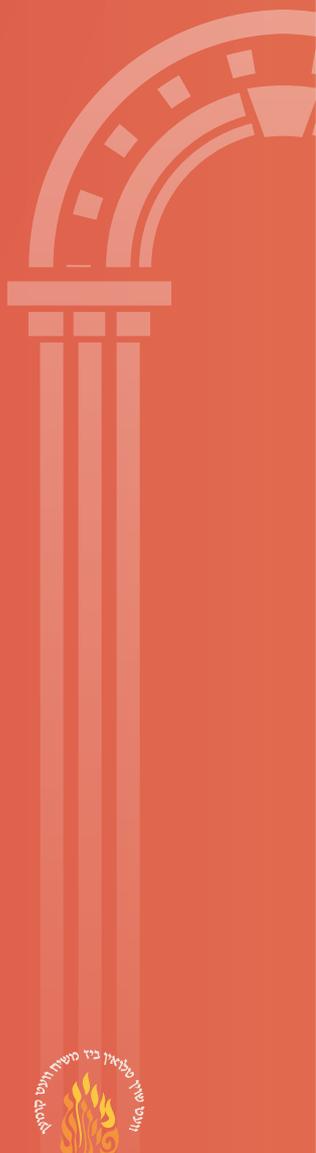
מורשת
הנחל

בית הכנסת החדש בבני ברק

בני ברק

מצודק
למימי הנחל
גליון 8

יב-יג

תורת משה
התורה
העולם

צו חכמה

מנוסח
למימי החול
גליון ס'

יד - טו

רחשי הלב של בחורי החמד

♥ נתעוררתי ביום שישי בעת שהיה המצגת של חול, שהוא עושה ציורים עם החול וכך בונה הרבה דברים בחכמה כזו. נתעוררתי בעבודת ה' שכביכול גם כך עושה השי"ת את העולם ועושה ציורים של חול... (הבה"ח ש. ישיב"ק חומת ירושלים)

♥ באמצע הציור נפל לי חידוש עצום, אפילו אחד נראה לו שאוכל תבן וחול בעבודת ה' אעפ"כ יתחזק שהרבה לוקח את החול ובונה מהם בניינים נפלאים. (הבה"ח ש. ישיב"ק ברסלב י-ם)

♥ ברב שיח' למדתי מה לעשות כשבאים לכעס ואיך זוכים להינצל מכעס ודברים יסודיים בבין אדם לחבירו. (הבה"ח נ. ישיב"ק ברסלב בי"ש)

♥ יש לציין את הדגש של בין אדם לחבירו שתרם רבות וכן הדיבורים בסעודה שלישיית בענין הכרת הטוב. (הבה"ח נ. בי"ש)

♥ נכנס בי יותר חשיבות על הנושא של בין אדם לחבירו, לשה"ר, מיאוס הבלי העולם הזה ועוד. (הבה"ח ש. ישיב"ק ברסלב בי"ש)

♥ קיבלתי תמימות ופשיטות אמיתי בעצות רביה"ק. (הבה"ח י. בני ברק)

♥ קיבלתי המון חיזוק להתחזק יותר להגיע לחבורות, וכן שכל נסיון קל ועבודה פשוטה הקב"ה מחבבה עד מאד. ועוד ראיתי כי "מורשת הנחל" מוכנה לעשות "הכל" בשביל שנתקרב יותר ויותר לרבינו. (הבה"ח מ. ישיבת מקשי ה')

♥ למדתי דברים רבים על בין אדם לחבירו, וכן מהשיחה של ר' יעקב נתן "איך מסתכלים על יהודי" ועוד הרבה. (הבה"ח א. בי"ש)

♥ הרב שיח היה מאד נחוץ בשבילי, שאלו שאלות שבכל המקומות לא שואלים אותן (מחמת הנגיעות) וכאן התבאר בטוב טעם ודעת. (הבה"ח ב. ישיב"ג מתיבתא)

♥ קיבלתי חיזוק מיוחד מהתשובות על הכעס ועל התגברות השינה. (הבה"ח מ. ישיב"ק ברסלב ירושלים)

♥ ברב שיח ביררו הרבה נקודות בנושאים שבין אדם לחבירו ועוד דברים יקרים מפנינים אשר נוגע בחיי יום יום. כמו"כ הדיבורים בעונג שבת באמת החיו את נפשי. (הבה"ח י. ישיב"ק ברסלב בי"ש)

שמשפיע
במישרין
ובעקיפין
על כל רוחו
ודמותו של
'ברסלב'ר
בחור' לדעת
את שאיפותיו,
רצונותיו
ומטרותיו,
ובהתאם לכך
להשתדל
לקיים את
אשר יצווה
בתמימות,
כפי יכולתו.

תוכניות מרתקות

בשעת הצהריים של יום שישי, מקיימים מידי שנה תוכנית ייחודית לבחורי החמד, למלא את שעות הפנאי בתוכן איכותי. והשנה הביאו את אמן הציור ר' אהרן זאב ברנשטיין, שהציג לפני הציבור ציורי חול אומנותיים בצורה חיה לעיני כל הקהל, במחזות של סיפורי צדיקים וגדולי הדורות ועוד.

יום שישי אחה"צ. 'טועמיה' כיד המלך מוגש בחדר האוכל להשיב את הלב. בחדרי האכסניה עורכים הבחורים את הסידורים האחרונים לקראת שבת המלכה הקרבה ובאה, ושוב מתאספים לעוד תוכנית נפלאה, שבחורים רבים ממתינים לה כל השנה: "רב שיח" עם ראשי החבורות, במהלכו מעלים הבחורים שאלות והתלבטויות במשנת רביה"ק וראשי החבורות מבארים את הדברים כשמלה לתועלת כל השומעים. השנה הושם הדגש על שאלות בענייני בין אדם לחבירו והמסתעף והבחורים מעידים על תועלת מרובה שקבלו מהתשובות הבהירות.

רב שיח ישיב"ק

רב שיח ישיב"ג

ציורי החול

חוברת עם סדרי
המסע ומודעות
תעמולה

תפילת מנחה ושיחת הכנה לשבת

השבת נועם הנשמות

לאור ההצלחה הנפלאה בשנים עברו בהקדמת שעת תפילת המנחה וקבלת שבת, המשיכו בזה גם השנה, כדי שהבחורים יוכלו להאריך בסעודת ליל שבת בנעימות ומאידך יוכלו גם לעלות על יצועם בשעה סבירה כדי לזכות לקום בחצות לילה, לצאת השדה בצוותא לקיים את עצת ההתבודדות. כך, עוד בטרם השעה היעודה לתפילת המנחה, כבר החל להתמלא היכל ביהמ"ד בבחורים שבאו להתכונן לקראת שב"ק, זה בכה וזה בכה.

לפני העמוד ניגש הרה"ג ר' ברוך טנצמן שליט"א מראשי החבורה בברכפלד ובקולו הבוקע לבבות פצח באמירת "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו", ולעומתו עונים יותר מארבע מאות בחורים בליעה"ר בקול חוצב להבות, והקול מתפשט והולך בכל רחבי הישוב ומחוצה לו, קורא לכל העוסקים עדיין בעובדין דחול להזדרז ולצאת לקבל את פני שבת המלכה...

תפילת מנחה הסתיימה, וראש החבורה הר"ר צבי אריה מיימון שליט"א התכבד לשאת את דבר השבת, כשהוא מרחיב בנועם אמריו כי בשבת זו, כאשר מתקבצים כל בני החבורה יחדיו, יכול כל בחור לשאוב מלוא חופניים חיזוק והתרוממות לצאת מכל חלישות הדעת שנופלת על האדם מזמן לזמן.

בתום דבריו המרגשים פתח ראש החבורה הר"ר שלמה יהודה ויצהנדרלר שליט"א בקול נעימה, קורא לכל מאות הבחורים יחד עם ראשי החבורות: "לכו נרננה לה'", ההרגשים מתעוררים והיכל ביהמ"ד רועש וגועש כקולות מים רבים אדירים.

וְיִשְׁמְעוּ לָאֵל

מצודק
למימי הנחל
גליון ס'

טז - ז

רחמי השל של בחורי החמד

♥ זה כבר שבת שלישית שזכיתי להיות, וכבר ידעתי מראש מה יהיה ואין יראה. אבל אין מילים לתאר מה זה היה. פשוט "אין מילים". זכיתי קצת להרגיש את הרבה לא דוקא מסוג דרשה כזו או אחרת, אלא מעצם האווירה שהרגישו חשמל באוויר... אין מילים ועוד פעם אין מילים לתאר כמה התעלות זה גורם לדעת שכן יש פעמים שגם אני זוכה להתפלל בחיות ובהתלהבות כמו שרביה"ק רוצה. (הבה"ח י. ישיב"ג חיי משה)

♥ נהנתי מאד מעצם ראיית 400 בחורים ברסלב'רס והעונג לדבר עם אנשים שאיני מכיר והתפילות - עין לא ראתה. (הבה"ח ש. ישיב"ק רמ"א)

♥ בדרך חזור אחרי שקיבלתי את המכתב הנלבב ישב לידי בחור שגר בביתר ולומד בישיבת ברסלב ב"ב, והוא מספר לי שהגיע לכאן השנה בפעם הראשונה, והוא אומר שכזה שבת לא היה לו בחיים. הוא מתלונן שפספס את שנות הישיב"ק לבוא בכזה שבת. (הבה"ח ש. ירושלים)

♥ האויר הנח והזך לבד שמסתובב בין הבחורים וראשי החבורות, זה לבד נותן כל ההתחדשות. (הבה"ח ש. בי"ש)

♥ ראיתי בחוש ההשקעה המיוחדת של הראשי חבורות. נהניתי מאד משלל התוכניות הנפלאות ובעיקר מהאחדות המיוחדת שהיתה בין כלל הבחורים מרחבי ארה"ק. (הבה"ח ש. ישיב"ק שערי תורה)

♥ מאז המסע אני מרגיש יותר קשר לחבורות ולראשי החבורה, אם אפשר הייתי רוצה שבשבת יהיה יותר זמן עם הראש חבורה. (הבה"ח ד. ירושלים)

♥ כל השב"ק היתה בהתרוממות, אפילו שלא תמיד מרגישים אורות גדולים, עצם זה שאני זוכה להיות בכזה מעמד שאין עוד כזה דבר בכל השנה ובשום מקום, על זה צריך להודות ולשמוח תמיד. (הבה"ח ח. ישיב"ק ברסלב בי"ש)

♥ ב"ה זה כבר הפעם הרביעי שאני זוכה להשתתף וזה רק משתפר! למדתי שאם מציינים לזמנים המופיעים בחוברת, וכמובן על זמני השינה ללא הפחתה ויתרה, הרי שאפשר להספיק הכל! אפילו לימוד התורה של כמה שעות. בנוסף לתפילה בכח בת כמה שעות בליל שב"ק. רק לנצל את הזמן! הזמן חומק לנו מהידיים ולמדתי שוב לנצל אותו. (הבה"ח ב. ישיב"ג מתיבתא)

♥ א"א לפרט כל הדברים הטובים שזכיתי במסע שלשת הימים אז אני יכתוב הכלל, שזה הפעם הראשונה בחיים שלי שהיה לי שבת התעלות. (הבה"ח ש. ישיב"ק ברסלב ירושלים)

♥ זו היתה השבת הכי מרגשת שהיה לי בחיי עד כה. הרגישו בכל דבר את הלב של הצוות. (הבה"ח ה. ירושלים)

♥ לא הייתי חושב שאני יכול לצעוק יותר מרבע שעה בספירה, זה היה נראה עבודה גדולה, וכאן ראוי שגם אני יכול לצעוק 20-30 דק' בספירה מה שלא חלמתי מעולם. (הבה"ח ר. ישיב"ק ברסלב בי"ש)

♥ אין מילים בפי שיכולים להכניס הרגשות העולים בלב כל בחור ובחור ממשותפי המסע ובייחוד בשבת התאחדות והתעלות, שכל כולו זועק מחשבה איך יוכלו הבחורים להתעלות עוד ועוד לפסגות רוחניים גבוהים יותר. ולא חסכו כוחם הונם ומרצם גם לצד הגשמי, כמו החילוץ עצמות, והחשיבה על השיבוץ שיהא עצהיו"ט. ואי אפשר שלא להתפעל מהחשיבה המעמיקה עד לפרטים הקטנים ביותר, כגון הזמירות שחולקו לג' סעודות, חבורות הלימודים, הספלים והקערות לנט"י שחרית... (הבה"ח ג. ביהמ"ד אור אברהם)

ב"בואי בשלום" פוצחים כמו מאליהם, בניגוני הקיבוץ של ראש השנה וכל הקהל יוצא במעגל ריקוד המתקלקל ומתפתל בתוככי ההיכל. היקום כולו מצטרף בחזרה, באנפאה נהירין לקבל את פני שבת המלכה בשמחה וטוב לבב על גודל זכייתנו.

בתפילת ערבית ממשיכים בהתלהבות מחודשת ולאחר מכן בספירת העומר בשאגות ושוועות "לטהרנו ולקדשנו בקדושתך העליונה" באריכות נועם כראוי לחסידי ברסלב.

סעודת חקל תפוחין

לאחר ריקוד "שבענו" יורד כל הקהל לאולם הסעודות.

המקומות סודרו כך שכל חבורה תשב יחד עם ראש החבורה בצוותא, להתאחד ולהרבות באחוות רעים ביתר שאת גם במשך הסעודות. מה נהדר היה המחזה לראות את אולם הסעודות מלא על גדותיו בריבוי העם בליעה"ר.

השולחנות ערוכים במיטב מאכלי השב"ק בטוב טעם, מעשי ידי האברכים המסורים שעמלו עוד מבוקרו של יום החמישי להעמיד הכל על מכונו לשביעת רצון כולם, וכאיש אחד בלב אחד פותח הקהל כולו בקול נעים באמירת "שלום עליכם" בנוסח המקובל, ובשירת "אשת חיל" בניגוני של רביה"ק.

בהמשך הסעודה נושא דברים מרוממים ראש החבורה הרה"ח ר' שמעון צבי שפירא שליט"א, לעורר את הלבבות לקראת זמן הקיץ הבא לקראתינו שהיה נקרא בלשון זקיני הרה"ח ר' שמואל זצ"ל: "דער פינסטערער זומער - הקיץ האפל", לשמירת העיניים כראוי וכיאות המביא את הבחור לדרגות מופלאות בקדושה וממנו לטהרת הלב והמח בלימוד התורה הקדושה ובכל ענייני עבודת ה'. ובסיום דבריו עורר על חשיבות קימת חצות.

בין לבין פוצחים בניגוני שבת קודש, ניגון סוחר ניגון, הלבבות נושאים את הרגליים, יד משתלבת ביד וכל הקהל יוצא בריקוד נלהב לכבוד שבת קדשינו מחמד עיינינו.

עונג הרוחות ועדן הנפשות

חצות ליל שב"ק.

כ-150 בחורים שנרשמו כבר ביום שישי וקיבלו מדבקה זוהרת בחושך לסימן שהם מעוניינים לקום בחצות הלילה, מתגברים כארי וקוטעים את תנומתם הקצרה, כדי להיערך לצאת

המשך בעמ' טז <<<

את הפתילות

מסודר למימי הנחל גליון ס'
יח - ט

ממראות שבת מירון פרשת צו - פרה תשפ"ד לכלל אנ"ש בארה"ק בהשתתפות למעלה מ-300 אברכים עם זקני וחשובי אנ"ש שליט"א

הנסיעה השנתית לנערי חבורות הנערים בארה"ק

המשך מעמ' יד <<<

בצוותא אל השדות המוריקים מחוץ ליישוב, יחד עם ראשי החבורות, לקיים עצת התבודדות.

אך כדי לקיים זאת בשלימות, מתקיימת 'הכנה דרבה'. הבחורים מתיישבים בכיכר שלפני היכל ביהמ"ד, ומשוררים ניגוני התעוררות וזמירות הבוקר בצוותא, לעורר הכיסופים כמו שאמר רביה"ק: "בליל שב"ק אפשר להתהלך בכיסופים וגעגועים להשי"ת עד שלא נדע איך עבר כך הלילה..."

חשכת הלילה אופפת את כל היקום והבחורים עושים את דרכם בינות לעצי היער, נעמדים נוכח פני ה' ושופכים שיח לפני בורא כל עולמים על הכלל ועל הפרט, לזכות לזכר עוד מידה, מתחננים לנותן התורה שיפתח את לבם להבין ולהשכיל את כל דברי תלמוד תורתך באהבה.

בתום השעה הקצובה, מזדרזים הבחורים לטבול במקוה טהרה ולבוא חזרה אל היכל בית הכנסת להתכונן לתפילת שחרית של יום השב"ק.

נשמת כל חי תברך

השחר כבר מפציע לעלות והבחורים שלא זכו בפעם הזאת לקום בחצות לילה, מתגברים כארי לתפילת שחרית כותיקין מרוממת במיוחד, וכך נראים הבחורים מזדרזים בשבילי היישוב לטבילת מקוה ולהתייצב הכן בהיכל ביהמ"ד לאמירת ברכות השחר והקרבנות.

מהיכל בית המדרש כבר נשמעים קולות התפילה בוקעים ועולים, שלוח הציבור האברך היקר הר"ר אורי פרידברג הי"ו סוחף אחריו את כל הקהל, להתרומם אל שמי מעל, קוראים לכל צבא השמים להודות ולרנן לקל חי.

העליות לתורה נמכרו לכל המרבה לקבל ע"ע דפי גמרא, שו"ע, ליקו"מ ועוד.

סעודתא דעתיקא קדישא

יותר מארבע שעות של תפילה מרוממת מגיעים לסיומם, והבחורים יורדים לאולם הסעודות לערוך את השולחן לפני ה' ולקיים סעודת צפרא דשבתא.

כאשר פוצחים בזמירות לשב"ק הלבבות מתלהבים חרף עבודות הלילה, העייפות כאילו ניטלה מהם והלאה וכולם כאחד משוררים ומרנגים בשירה וחדוה.

במשך הסעודה מתכבד ראש

סעודה שלישית

המבדיל בין קודש לחול

הסעודות, וחבורה אחרת מוצאת את מקומה בין העצים המוריקים בחורשה הסמוכה. וכאשר הלבבות פתוחים יוצאים מתוכי הלב דיבורים חמים ונפלאים, כל ראש חבורה והנקודה שלו, בין לבין תורמים גם הבחורים עצמם דיבורים משלהם... בחבורה אחת מתנהלת שיחה נפלאה על הזכיה העצומה לה זוכה בחור המתגבר בכל עת לשמור על עיניו, זאת לקראת זמן הקיץ הקרב; בחבורה אחרת מתפתחת שיחת חברים ערה כיצד אפשר להפיק את מירב התועלת מהשתתפות בחבורות וכן הלאה.

החבורות המרוממות האלו, נמשכות הרבה מעבר לזמן הקצוב, שכן קשה להתנתק מהאווירה הנפלאה...

לאחר מכן התכנסו הבחורים בהיכל ביהמ"ד לשמוע שיעור נפלא בהלכות בשר בחלב ותערובת הנוגעים לכל בחור, מפי ראש החבורה הרה"ג ר' יחיאל רזנבלט שליט"א. אחר השיעור התקיים סדר לימוד קצר לכבוד שב"ק ולאחריו אמירת תיקון הכללי בצוותא.

רעווא דרעווין

בתום תפילת מנחה מרוממת ירדו אל אולם הסעודות לקיים

החבורה הר"ר יעקב נתן אנשין שליט"א לשאת מדברותיו, כשהוא סוחף את הבחורים בנושא בין אדם לחבירו, לכבד את הזולת ולחפוץ ביקרו של חבירו להוקירו ולהיות לו לעזר בכל המצטרך, כאשר אנו נמצאים בימי הספירה המיוחדים לתקן מידה זו. לאחר מכן יוצאים הבחורים בריקוד נלהב וממשיכים את הסעודה בהתרוממות והתעלות.

לאחר ברכת המזון מזדרזים הבחורים להשלים את שנת הלילה, עליה המליצו "מתוקה שנת העובד" את ה'...

וביום השבת...

כשעתיים לאחר חצות יום השב"ק והבחורים כבר מרגישים רעננים מספיק להמשיך את סדר היום המלא שעדיין מוחכה להם, להנאתם הרוחנית.

בשעה היעודה מתקבצים בני החבורות כל אחד עם ראש החבורה שלו ומקבלים "ערכת עונג שבת" מכובדת, עם מיטב מעדני השבת, מטעמים, אגוזי פרך ועוד, להשלים מאה ברכות ולענג את השבת כראוי לבחורי החמד.

כל חבורה מוצאת פינה משלה, זו בחדר אוצר הספרים ורעייהם בשטיבל הסמוך לו; אחרים באולם

קשה הדבר לבחורים החשובים להתנתק מאירת הקדושה לה זכו בימים האחרונים, אך מוכרחים המה לארוז את מטלטליהם ולעלות על האוטובוסים אל עבר מחוז חפצם, מלאים וגדושים באוצרות אשר לא יסולאו בפז, שבודאי ילוו אותם לאורך ימים ושנים טובות, בהמשך התעלותם במעלות התורה והיראה בדרכו הסלולה של רביה"ק ותלמידיו, שמדרכיהם ועצותיהם הנפלאות הלעיטו את נשמתם במשך הימים האלו מתוך אהבת חברים נאמנה, וימשיכו להתאחד בחבורות השבועיות מידי שבוע ומידי שבת בשבתו, עד שייחרטו בלבם לנצח, לטוב להם כל הימים.

מניגוני שמחה וריקודים לשירת בר יוחאי ועוד.

לאחר ברכת המזון עולים להיכל ביהמ"ד לתפילת ערבית מרוממת ואחריה ספירת העומר בקול אש להבה, בהתעוררות מרוממת ונפלאה, כאשר ההרגשה העילאית המיוחדת האופפת את כל מהלך התפילות, ומעל הכל 'ספירת העומר' בקול צעקה, תחינה ובקשה, בודאי קונה שביתה ברוחם ונשמתם לנצח.

לאחר הבדלה על הכוס נערכה ההגלה הגדולה לכל משתתפי סדר הלימוד "מקחו של צדיק" שסיימו את כל חומר הלימודים. ולאחמ"כ נערכת סעודת מלוה מלכה עם מאכלי חלב ומיטב המעדנים לכבוד סעודת דוד המלך.

סעודת רעוא דרעוין. שוב נשנה בפעם השלישית המחזה המרהיב לראות ולשמע את מאות הבחורים משוררים יחדיו את הזמירות לסעודה שלישית בצוותא חדא, בקול נעים ובהתלהבות, כאשר רגשי ההתעוררות לאור שעת הרצון שברצונות מורגשים היטב באויר, מה גם שזוהי פסגת השבת התאחדות והתעלות ובלב כל אחד מקננים הרצונות והכיסופים להיות נעשה כלי מוכן לצאת משלשת ימים אלו טוב יותר ונעלה יותר מכפי שהגיע אליהם...

הס מושלך באולם כאשר ראש החבורה הר"ר נתן יוסף בורשטיין שליט"א נתכבד לשאת את "משא השבת". הוא מרחיב בנועם אמריו על הזכיה הגדולה שזכינו להיות מקורבים לרביה"ק, שעל אף שכבר עברו יותר ממאתיים שנה מהסתלקותו עדיין מורגש אצל כל חסיד ברסלב שיש לנו רבי חי ההולך לפנינו. הוא מוסיף כי עצם זה שאנו רואים צוות פעילים מסורים העמלים במשך כל השנה כולה, ובמיוחד על מסע שלשת הימים הזה, במסירות נפש שלא על מנת לקבל פרס, שאין לזה אח ורע, הרי זה רק מכחו של אותו זקן דקדושה שאמר: נצחתי ואנצח גמרתי ואגמור.

בתום דבריו הנפלאים יוצאים כל הבחורים בריקודים נלהבים על נועם חלקם וגורלם כאשר עוברים

ההגלה בין משתתפי סדר לימוד "מקחו של צדיק"

הריקודים בסעודה שלישית

אזינא פאפאליא

מצודה
לבימי הנחל
גליון ס'

כ-כא

בס"ד

אליך אחי ורעי שותף יקר של "מורשת הנחל"

אין ברסלב ברענט א פייער!

זה כ-23 שנים שמורשת הנחל זוכה להבעיר את אשו היוקדת של רבינו הק' שהבטיח: "מיין פייערל וועט שוין טלואין ביז משיח וועט קומען - האש שלי תוקד עד שיבוא משיח".

בס"ד רואים איך שהאש הולכת ובווערת ביתר שאת וביתר עוז, הן מבחוץ - אלפי מקורבים שמתוספים ובאים לקיבוץ הק' מידי שנה בשנה. הן מבפנים - איך שגודלים דורות בנים ובני בנים, הההולכים בדרך הנחל נובע.

בפרט מה שראינו בבין הזמנים האחרון שהיה קרוב ל-400 בחורים שהתמידו בסדר הלימוד "מקחו של צדיק" בכמה וכמה סניפים; אלעד, בני ברק, בי"ש - קריה, נחלת חן, אנשי הצדיק, תמימי דרך, רמה ג' ורמה ד', ירושלים - אור אברהם, ביהמ"ד הגדול מא"ש, מודיעין עילית - אור צדיקים והקלויז. והתענוג לראות איך הדור הצעיר גודל והולך ואור הצדיק מתפשט ביותר ויותר. זו התוצאה של הבטחת רביה"ק "נצחתי ואנצח גמרתי ואגמור".

כידוע אם אין קמח אין תורה, וכמו שאמר רביה"ק "אני בלעדיך איני יכול", לולא השותפים היקרים לא היה שייך להרים כזה פרויקט של ביה"ז שעלותו מסכמת בכ-300,000 ש. שבזכותך ושאר השותפים זכינו לכך.

אנ"ש היו מוסיפים 'אשרי מי שיזכה שרבינו יגמור על ידו'. דע לך שבזכות השותפות הקבועה שלך ל"מורשת הנחל", הנך זוכה להיות אחד מאלו שרבינו גומר על ידם. וכל ההתעוררות העצומה שיש לבני הנוער המתחנכים במורשת הנחל נזקפת לזכותך ותעמוד לימינך בכל עת מצוא.

ואף בגשמיות כבר הבטיח רבינו 'אצל מי שאני לוקח אני נותן', 'אצלי עוד לא הפסיד איש', לא נותר לנו אלא לברכך בברכת הדיוט שבזכות כחו של זקן דקדושה תזכה לכל הברכות האמורות בתורה, ותרווה רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח.

ב/ההנהלה

נתן יוסף בורשטין

זמרה אשמת

"די ברסלב'ער שטוב"

הקו של ארגון "נשות ובנות ברסלב"

החל לפעול בסיועתא דשמיא

0799.41.41.51

יש לאשר קבלת צנתוקים במקש 3

”שְׁמַעְתִּי טְפָעִם
אֶחָת אָמַר
לְאֲנָשָׁיו: מָה לָּכֶם
לְחַשֵּׁב מַחֲשָׁבוֹת,
אִין אַתֶּם צְרִיכִים
כִּי-אֵם לָתֵת
אֲבָנִים וְסִיד וְאֲנִי
בּוֹנֶה מֵהֶם בְּנֵינִים
נִפְלְאִים וְנֹרְאִים.
”אֵיךְ דָּאֲרַפֵּט נָא
צוֹ טְרָאָגֵן שְׁטִייןֶער
און וואָפֿנע און
אֵיךְ בַּאווע דער
פֿון בְּנֵינִים”
(חיי”מ רצ”ג)

התנאי לקבלת התורה

כן הם ענווים, בשביל להתכבד ולהתייקר על-ידי הענוה"..." (ליקו"מ י"א), ואם כן נפל פיתא בבירא, איך נוכל באמת לזכות לקבלת התורה ולענווה אמיתית.

החוט השני שעובר בכל העצות של רביה"ק הוא כוח הצדיקים, שרק עליהם אנו נסמכים.

"נמצא שמיום שזכינו בחמלת ה' לקבל את התורה ע"י משה רבינו ע"ה, מיום שהוא אין שום הרחקה לישראל מהקב"ה לעולם, כי תמיד הם סמוכים להש"י ע"י התורה שיוודת ועולה עמהם כנ"ל, וזהו עיקר נתינת התורה לישראל. כי גם קודם נתינת התורה היו הצדיקים הגדולים במעלה עובדים הש"י במדרגה גבוהה מאד כגון האבות וכו' ומה שה' הוא שיהי', ובוודאי גם עכשיו יש צדיקים גדולים במעלה בכל

דור בחי' בני עלי' שאפילו אם לא ניתנה תורה היו ג"כ יכולים להתקרב להש"י ולעבדו באמת. ועיקר המעלה הגדולה ביותר של נתינת התורה הוא שע"י התורה גם הפחות שבפחותים יכול להתקרב להש"י ממקום שהוא כנ"ל וכל ישראל זוכים להתקרב אליו ע"י התורה הקדושה.

ואע"פ שבודאי עבור הגדולים במעלה הוא ג"כ זכות גדול שניתנה התורה הקדושה, בבחי' ישמע חכם ויוסיף לקח וכו' אע"פ כ עיקר החמלה והחסד של הש"י אשר נתן את התורה הקדושה זה הוא בבחי' הנ"ל שהתורה היא דרך כבושה שעל ידה יכול להתקרב אפילו הפחות שבפחותים ממקום שהוא להש"י"ת. (חכ"ק ב').

לעובדא ולמעשה: כל קבלת התורה היא בכוח הצדיקים הגדולים המעלה, אך עלינו נפל חובת היום לכסוף ולהשתוקק ולהתחנן אליו יתברך שנזכה לבטל עצמינו באמת, ואז בכוח הצדיקים נוכל לזכות להפוך שלא כסדר לכסדר, ולקבל את התורה הקדושה.

זה שיש לו יסורין וצרות מאירה הצורה הינו הנפש".

כשנתבונן בדברי רביה"ק, נראה שכל קבלת התורה תלויה בתשובה אמיתית וביטול רצונותיו להש"י"ת, ואז יזכה להפוך לכסדר, להיות כלי לקבל את התורה.

וכפי שמאיר ר' נתן זיע"א בדבריו הנעימים: "ועיקר התשובה הוא לשוב מגדלות ולהפיל עצמו ולהרגיש שפלותו ופחיתותו באמת. כי עיקר התשובה הוא ההכנעה והשפלות. כמו שאמרו רז"ל (ברכות ז') טובה מרדות אחת בלבו של אדם יותר ממאה מלקות וכו'. וכמו שכתוב (מיכה ז) ועובר על פשע לשארית למי שמשים עצמו כשירים (ראש

השנה ז')... ועל כן עיקר התשובה על כל החטאים הוא שפלות שישים עצמו כעפר לדוש.

וירגיש שפלותו וריחוקו מהשם יתברך וישפיל עצמו וישבר לבו לפני השם יתברך שעל ידי זה מוחל לו השם יתברך כמו שכתוב (תהלים נ"א) לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה. וכמו שכתוב ועובר על פשע לשארית למי שמשים עצמו כשירים. כי

על ידי הענוה והשפלות ועושה עצמו כמה, כאין ואפס, על ידי זה הוא חוזר לבחינת כסדר שהוא בחינת מ"ה, שעל ידי זה נתבטלין כל הדינים שהם בחינת החטאים כנ"ל (נט"ג). כי בזה תלויה כל התקרבות האדם להש"י"ת.

מכיון שזה כל עבודת האדם בזה העולם השפל - להשפיל עצמו, ודרך הבע"ד להפוך תמיד הקערה על פיה, ומחמת שהוא יודע שבזה תלויה כל קבלת התורה, הרי הוא מכניס יאוש בלב האדם, לשכנעו שאין סיכוי שישפיל עצמו, ואפילו אם הוא זוכה להשפיל עצמו, הוא מכניס בלבו 'דיבורים קדושים' שהכל זה ענווה שהיא בעצם גאוה מזוקקת. "כי מחמת שיודעין גודל ביזוי הגדלות, על

כל אחד מאיתנו כוסף ומשתוקק במשך שבועות ארוכים לקבלת התורה. כל אחד מתכוון ליום הגדול שבו "רצוננו לראות מלכינו" (רשי" שמות י"ט ט), וחפץ באמת לקבל את התורה באופן שישנה את כל מהותו וכלשונו הזהב של רבנו האור החיים (דברים פרק יא) "לפי שהשומע דברי אלהים חיים התורה מטיבה נפשו ומישרתו כי יש בה סם חיים כאומרם ז"ל (פתיחתא איכה רבתי) וז"ל המאור שבה מחזירו למוטב, לזה תלה הכל בשמיעה".

חז"ל הקדושים גילו לנו דבר נורא: התנאי לקבלת התורה הוא להשפיל את עצמו. "מאי דכתיב וממדבר מתנה וממתנה נחליאל ומנחליאל במות? א"ל כיון שעושה אדם את עצמו כמדבר שהוא מופקר לכל - תורה ניתנה לו במתנה, שנאמר: וממדבר מתנה, וכיון שניתנה לו במתנה נחלו אל, שנאמר: וממתנה נחליאל, וכיון שנחלו אל עולה לגדולה, שנאמר: ומנחליאל במות, ואם הגביה עצמו - הקדוש ברוך הוא משפילו, שנאמר: ומבמות הגיא, ולא עוד, אלא ששוקעין אותו בקרקע, שנאמר: ונשקפה על פני הישימון, ואם חוזר בו - הקדוש ברוך הוא מגביהו, שנאמר: כל גיא ינשא" (גדרים נ"ה.).

מבואר בתורה פ"ב תניינא, שכל מה שעובר על האדם צרות ומצוקות ושלא כסדר, הוא מחמת גדלות "וכשרואה אדם בעצמו, שהולך לו שלא כסדר, ידע שיש לו גדלות, היינו: אנה אמלוך - יעשה תשובה וישפיל את עצמו, ויהיה בחינת מ"ה, כמו שכתוב (שמות ט"ז): "ונחננו מה", ואזי נחזר חוה לבחינת אדם, לבחינת מה, ונעשה כסדר". ומבואר בליקו"מ ק"ע "כי כל היסורין נקראים צרות, על-שם שהם מצרין ומעיקין להגוף, וכשנכתת הגוף על-ידי הצרות על-ידי-זה מאירה ונתגדלה הנפש, כי בהכנע החמר תגדל הצורה, וכמו שכתוב בזהר (שלח קסח) אעא דלא סלק בה נורא מבטשין לה, גופא דלא סלק בה נהורא דנשמתא וכו' ועל-כן נקראת צרה לשון צורה, כי על-ידי הצרה נכנע הגוף ומאירה הצורה נמצא שעל-ידי

קבלת התורה היא
בכוח הצדיקים
הגדולים המעלה, אך
עלינו נפלה חובת היום
לכסוף ולהשתוקק
ולהתחנן אליו יתברך
שנזכה לבטל עצמינו
באמת

צריכים הרבה להתחנן ולבקש שכל הציירופים והזינוכים יהיו שלא ע"י יסורים וחלאים רעים

יום ו' עש"ק לסדר שומרי משמרת הקודש מ"ח למטמונים תשמ"ח

כבוד ידידי ואהובי החולה שנתרפא שמוחלים לו כל עוונותיו ופסקה זוהמתן לקראת מ"ת הק' יעקב יהודה בן רות נ"י.

כידוע לנו מהמכתב שנשלח מהצדיק ר' שמשון בארסקי מאומאן להרה"צ ר' יצחק ברייטער הי"ד שבו היה תלוי כל התקרבותו והתקרבות רבבות מאנשי פולין לרביה"ק, שמשום מה היה כרוך בין כביסה מלוכלכת ובדרך פלא מצאו רי"ב הנ"ל, כן היה עם מכתבך האחרון שלא הגיע לתעודתו (כנראה שהילדה שנשלחה מהשליח שנתת לו, דפקה בדלת וכשלא ענו לה זרקה את המכתב מהחלון של המטבח ונפל למאחורי הגז, ובע"ש קודם בין השמשות שהלכתי לסדר את הגז לכבוד שב"ק ראיתי איזה מעטפה, ומתוך סקרנות הרמתי ופתאום ראיתי שזהו מכתבך. וחקרתי ודרשתי מי קיבל המכתב ואף אחד לא ידע עד שבמוצש"ק פגשתי השליח שקיבל המכתב ושאלני אם קיבלתי, וסיפרתי לו הסיפור הנ"ל).

בקיצור לא ויתרתי אף שהי' לפני הדה"נ (קצת התעוררות קודם שב"ק לעולם לא מזיק) וקראתי כולו ומאד נהנית. "אעא דלא סליק ביה נורא מבטשין ליה" (עץ שאינו דולק טוב מכין אותו), וממי שמתאשים בשמים בכלל לא מטפלים בו ולא מבטשין ליה, ותשמח שמטפלים ומבטשין אותך, שרוצים שתאיר לעצמך ולאחרים וכילד שמסתובב ברחוב ועושה ככל העולה על רוחו ללא פוצה פה ומצפצף, סימן רח"ל שהוא ילד יתום שאין מי שירביץ לו והבן.

רק צריכים הרבה להתחנן ולבקש שכל הציירופים והזינוכים יהיו שלא ע"י יסורים וחלאים רעים אלא בכף קטן כמו שרז"ל

אמרו להכניס יד לכיס ולהוציא 2 במקום 3 זה גם יסורים מכפרים, או בזיון לבקש גמ"ח זה גם יסורים מכפרים והבן.

ידוע על ר' אייזיק מאומאן הכירו עוד רלו"צ (שליט"א) [זצ"ל], שכאשר הגיע לראשונה לאומאן התחיל עם עבודות גדולות מאד והתחיל לעבור עליו דברים נוראים, ובא לציצה"ק ואמר: "רבי איך ווייס איר ווילט מאכן פון מיר אבער איך האב נישט כח" (רבי אני יודע שאתם רוצים לעשות ממני דבר גדול אבל אין לי כח לסבול הייסורים). ואח"כ נעשה עשיר גדול ובעל צדקה עצום, ורלו"צ שליט"א הלך אליו לבקש ממנו צדקה עבור חמיו ר' אהרן קיבליטשער ונתן לו סכום מסוים, ושאל רלו"צ יותר לא? ענה לו ר' אייזיק: "דע לך שעל כל דבר אני מתייעץ בהתבודדות גם למי לתת וגם כמה לתת". ענה לו רלו"צ א"כ אין לי יותר לענות והבן, כזה ישוב הדעת על כל פרט ופרט.

התאמצתי היום לכתוב מכתב שיגיע לך קודם יו"ט אולי תזכה טיפ טיפה להתעורר, ולעורר גם אותי כאיש אחד בלב אחד זה תנאי למתן תורה, "אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו התורה דיינו" בשביל זה לכך היית כדאי הא? והאהבה שהשקו אז לבטל הקנאה והתאוה והכבוד. כמו שמספר החידושי הרי"מ שקנאה טבע להוליד שנאה וזה היה תיקון הקנאה, והיו פרושים ג' ימים זה כנגד התאוה, והגבלת את העם כו' וכ"ש מקומו ולא יחפש מקום של משהו אחר זה כנגד הכבוד, וקראו לשבת זו קודם שבועות "שבת דרך ארץ" כי דרך ארץ קדמה לתורה, ומסתמא בשבתך בביתך ובשכבך במטתך בלי לעבוד תקופה ארוכה עקב חולשתך הגדולה, היה לך זמן להרהר מה זה אדם; לוחצים על כפתור קטן ומוציאים לו את האויר וכבר הוא גמור ולא יכול לזוז...

כמה צריכים להודות לה' על נסיך ונפלאותיך ממש שבכל עת אם מסוגלים ללכת על הרגלים ולנשום נורמלי (בלי חמצן) ולדבר נורמלי ולהסתכל נורמלי (מה שיותר) וזהו הרי יום הביכורים של שבועות שהוא הביטול של מה שהכי יקר לו; בן ראשון, בהמה ראשונה, עץ פירות ראשון, שהאדם הרי הוא 'אגואיסט' ואוהב את עצמו ורכושו וקשור אליו בלב ונפש, ודוקא זה לתת להשי"ת לדעת שהכל לא שלו. "מי הקדימני ואשלם לו" הכל מאתו ית'.

ויש בכחך להשקיע רצון וחיות ישמחו במלכותך להראות שמחה ביו"ט קדוש, "אי לאו האי יומא כמה יעקב יהודה איכא בשוקא"...

ג. ב. לא היה לי זמן לחפש אפי' נייר נורמלי ולקחתי ניירות קרועים (הט"ז) היה עני מרוד וכתב בניירות זרוקים לאור הלבנה ולכן כ"כ קיצר בפירושו).

עכ"פ חזק ואמץ תכין כלים גדולים וחבית גדולה (עכשיו אתה יותר ראוי כמו שכתבתי בפתיחת מכתבי) לקבל האור הגדול של מתן תורה בקולות וברקים. עכשיו במעט פעולה אפשר להגיע לדרגת ר"ע, ואמרו אנ"ש אבל עם הרבה כסופין, שער החמשים של הקדושה, מקוה של שער החמשים, נגלה עליהם כזקן מלא רחמים, דעת חדשה, מנחה חדשה, תורה חדשה, הלימוד והקיום, תמימות ופשטות, נעשה ונשמע. ויאמינו בה' ובמשה עבדו, וגם כך ויאמינו לעולם - כי מ"ת היה ע"י שהוסיף משה רבינו ע"ה עוד יום ואילולא כן לא היה מ"ת.

נחמן שבתאי בן צביה

כד אתי יתרו

וישלח משה את חותנו וילך לו אל ארצו, הלך לגייר את בני משפחתו (ובהמשך מביאים עוד פסוקים לזה). ואם כן נמצאנו למדים שיתרו גייר את כל בני מדינתו ובניו עלו עם בני יהודה לארץ ישראל.

אולם הרמב"ן עה"ת (שם) משדד בזה מערכות, ולכאורה היה לו ספק מה עלתה בסופו של יתרו ובניו, וזל"ק: "נראה לי שאמר כאן וישלח משה את חותנו וילך לו אל ארצו, שהיה זה בשנה הראשונה, והלך לו אל ארצו וחזר אליו. ויתכן שהלך שם לגייר את משפחתו וחזר למשה ועודנו בהר סיני, כי קרוב הוא למדין, כמו שהזכרתי, שהרי בנסוע המחנה באייר בשנה שנייה כשאמר לו משה 'נוסעים אנחנו לכה אתנו', וענה אותו 'לא אלך כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלך', התחנן לו משה מאד ואמר לו 'אל נא תעזוב אותנו וגו' והיית לנו לעינים, והיה כי תלך עמנו והיה הטוב ההוא אשר ייטיב ה' עמנו והטבנו לך'. ולא השיב אותו דבר, ונראה שקבל דבריו ועשה כרצונו ולא עזבם".

וממשיך הרמב"ן ומבאר: "אבל בימי שאול היו בניו עם עמלק, ובאו והתחברו עוד אל ישראל, והיו בירושלם בני יונדב בן רכב, אולי במות משה חזר לארצו הוא או בניו. ואפשר שהיה הקני היושב עם עמלק ממשפחת יתרו, לא בניו, ועשה חסד עם כל המשפחה בעבורו כאשר עשה יהושע עם משפחת רחב. ודעת רבותינו כך היא שהלך עמהם. ואמרו בספרי שנתנו לו דשנה של יריחו, והיו אוכלין אותה עד שנבנה בית המקדש ת"מ שנה. ורש"י עצמו כתב זה בסדר בהעלותך (במדבר, י', ל"ב). אם כן חזר אליו. ובמכילתא (שמות י"ח) אמר לו 'הריני הולך ומגייר את בני מדינתו שאביאם תחת כנפי שמים', יכול שהלך ולא חזר, ת"ל ובני קיני חותן משה עלו מעיר התמרים".

מאידיך הספורנו יש לו דרך ברורה בסוגיין: "כי אמנם יתרו חזר אל ארצו כאמרו וישלח

לפסגת הר "קרני חיטין" המתנשא צפונית מערבית לעיר טבריה, בעמק רחב מימדים עומד לו בנין מפואר ומרשים ובו מציינים את קבר יתרו חותן משה רבינו עליו השלום. המקום מתנהל על ידי גויי הארץ הדרוזים, והם קוראים לו "נבי שועיב". המבקרים היהודים מתפתים לפעמים להכנס איתם בויוחי סרק, מה שגורם כי לא תמיד מתאפשרת הכניסה למקום זה ליהודים חרדים היודעים "יותר מדי" לטעמם.

כחסידי ברסלב רגיל בלשונו מאמר הזוה"ק שמביא רביה"ק בתורה י': "כד אתי יתרו ואמר פי עתה ידעתי וכו', פדין אסתלק ואתיקר שמה דקדשא בריך הוא עלא ותמא". בדברי רבינו ומוהרנ"ת (בכמה מקומות) יתרו הוא הדוגמא לרחוקים שבאו והתקרבו לקדושת ישראל, ומכאן החשיבות הגדולה שרחשו במשך הדורות לבא ולהשתטח על קברו, וכפי שנהגו חלק מגדולי עולם.

האם קבר יתרו מוסכם במקורותינו? כיצד מגיע יתרו מדור המדבר לאיזור טבריה? האם יש משהו אמיתי ב"טביעת כף רגלו של משה רבינו" המוצגת בסמוך למצבת יתרו? מי הוא "נבי שועיב" של הדרוזים? ומי עוד קבור שם? על כל השאלות הללו ועוד, א"ה נדון במאמר שלפניכם.

בדברי חז"ל נזכר מקום זה כמה פעמים. התנא רבי יעקב דכפר חיטייא (חגיגה ה:), וכן האמורא רבי עזריה דכפר חיטייא (מדרש רבה ויקרא ז, ד) כן בעוד מקומות.

כיצד מגיע יתרו לאיזור טבריה

להלן נביא את המקורות והמסורות על זיהוי המקום כקבר יתרו, אולם לפני הכל נשאלת השאלה כיצד מגיע יתרו חותן משה לעומקה של ארץ ישראל ליד העיר טבריה?

ובכן, בפסיקתא זוטרתא (שמות י"ח) הביאו חז"ל את תשובתו של יתרו לאחר שחתנו משה ביקשו שלא יעזוב אותו: "אמר לו, כלום הנר מהנה אלא במקום חשך, אף אתה חמה, ואהרן אחיך כאור הלבנה, מה יעשה הנר בחמה ובלבנה, אלא אלך אל ארצי ואגייר כל בני מדינתו, שאביאם לתלמוד תורה ואקרבם תחת כנפי השכינה, וכן עשה. שנאמר, 'ובני קיני חותן משה עלו מעיר התמרים את בני יהודה מדבר יהודה אשר בנגב ערד, וילך וישב את העם' (שופטים א' ט"ז). לכך נאמר

קרני חיטין וכפר חיטים

כל הנוסע באיזור הגליל התחתון, אם בדרך למירון בסמוך לקבר חבקוק, ואם בדרך לטבריה מכיון מחלף גולני, יכול לראות את הפסגה הכפולה של "קרני חיטין". ההר זכה כנראה לשמו בשל שני פסגותיו, שצורתן כשל קרניים. והסברא אומרת כי מדובר בהר געש כבוי, ושתי הקרניים נוצרו כתוצאה מהלוע הגעשי שנפערה ביניהם.

בענין זה יש לציין כי לפי הנוסע הקדמון רבי פתחיה מרגנשבורג (משנת ד' אלפים תתק"מ) העובדה כי מדובר בהר געש, גרמה להאמין כי כאן הוא דווקא מקום קבורת יהושע בן נון! שכן בסוף ספר יהושע כתוב כי הוא נקבר בתמנת חרס "מצפון להר געש". אולם השערה זו בטעות יסודה, שכן באותו פסוק נאמר כי תמנת חרס היא "בגבול נחלתו בהר אפרים" אשר בין ירושלים לשכם, ולא באיזור טבריה השייכת לנחלת נפתלי.

במורדות ההר שכן בזמן המשנה והתלמוד "כפר חיטייא" (כיום סמוך לכפר זיתים).

פסגת קרני חיטין

המתחם המפואר של קבר יתרו

משה את חותנו וילך לו אל ארצו, ובניו הלכו עם ישראל בלי ספק, כמו שהעיד בספר שופטים באמרו ובני קיני חותן משה עלו מעיר התמרים. ויתרו לא רצה ללכת עם ישראל לארץ, כאמרו 'לא אלך כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלך'. וזה אולי מצד זקנתו, כענין ברזלי באמרו ישוב נא עבדך ואמות בעירי, עם קבר אבי ואמי. ומשמע שחמד את מקום קבורת אבותיו לעצמו, ולא שרצה להקבר בארץ ישראל. ואולי לא נתקיימה מחשבתו, כי בניו הביאוהו לארץ ישראל עימם לאחר מכן, או שהעלו עצמותיו מקברי אבותיו". אם כן לפי דברי הספורנו יתכן שהעלו את עצמות יתרו לארץ ישראל, ונתיישבה המסורת על קבורתו בתוככי הארץ.

בסיום ענין זה יש להסתייג ולהביא כי דעת האוה"ח הק' (במדבר י'), היא שהדבר תלוי במחלוקת תנאים האם נותר יתרו בגירותו, ולפי דעת רבי יהושע "כשלא קבל גרשו משה מכבודו של עולם". ולשיטה זו לכאורה לא היה ענין להשתטח על קברו של מי שלא התגיר.

ודעת הגר"ח קנייבסקי ז"ל היא בבירור שהוא כן התגיר, וכך תשובתו המודפסת בספר "שאלת רב" (עמ' פח, שאלה י"ג), "האם כדאי להתפלל בקבר של יתרו (הנמצא כעשר דקות מטבריה)? תשובה: כמו כל הצדיקים".

מעניין לציין כי דעת האדמת קודש (לר' יצחק גולדהאר עמ' ק"ד הערה ג) היא שכאן קבור לא אחר מאשר אלישע בן אבויה (אחר). אין כאן המקום להביא את חשבונותיו שהביאוהו להחלטה זו, רק נציין השערה משעשעת ביותר שהוא כותב לגבי מה שאמרו חז"ל (חגיגה טו): כי לאחר פטירתו של תלמידו רבי מאיר היה עשן יוצא מקברו של אחר, עד לפטירתו של רבי יוחנן: "העשן שהיה עולה מקברו בערך מאה שנה ופתאום חדל, הפליא והרעיש את לבות הערביים, וביותר את הדרוזים, שנתנו לו את התואר 'נבי'..."

המקורות הקדומים לקבר יתרו

המקורות המוקדמים ביותר שכאן הוא קבר יתרו הוא מתקופת הראשונים, והראשון שכותב על כך הוא רבי שמואל ב"ר שמשון (חברו של הר"י מלוניל) כמאה שנים לאחר רבי פתחיה הנ"ל, והוא כותב בספק "הלכתי לכפר חיטים וראיתי בצד ההר ב' קברים, יש אומרים קבר יהושע ויש אומרים קבר יתרו וקבר צפניה". מכאן ואילך רבים הנוסעים

תיאור מעניין במיוחד, הקרוב למציאות שבימינו, מצאנו בספר 'ידי משה' לרבי משה ירושלמי (משנת תקכ"ט): "חיטין, לדרומה הר גדול, ובתחתית ההר גנים יפים וגדולים. ליד הגנים חצר גדולה במעלה ההר, ויש לעלות כמה מעלות כדי להגיע לחצר זו. בחצר עולים שוב במעלות לחדר אחד ובו קבור יתרו חותן משה בתוך ארון של אבן. ולפני הארון תלויה פרוכת של משי. ולפני הפרוכת תלויות שתי מנורות הדולקות יומם ולילה. לימין החדר פתח לחדר אחר, ובו מונחת אבן שיש, אמה ארכה וחצי אמה רחבה".

ונסיים בתיאורו של רבי מנחם מנדל ראבין משנת תר"מ: "כפר חאטין העומד קרוב לרגלי הר תבור, ועל ראש ההר נראה עוד מבצר עתיק. הכפר הוא מבורך מכל טוב הארץ, כרמים וזיתים ועינות מים, גם האתרוגים הטובים יגדלו שמה... עלינו קצה ההר, מקום קבר יתרו חותן משה רבינו עליו השלום. ועליו נבנה בית גדול ורחב ידיים מאד, נבנה

שמציינים את קבר יתרו ונציין מקצתם (אלו שיש בהם דבר חידוש):

תלמיד הרמב"ן כותב ב'תוצאות ארץ ישראל': "הלכנו לכפר חיטים, שם יתרו חותן משה ועליו בנין נאה, עשו אותו הישמעאלים בית תפלה, וראינו שם חלון המערה, שכן דרך הישמעאלים לעשות בית תפלה שלהם סמוך לצדיקים" (ומכלל דבריו למדנו על דרך הישמעאלים הזו, שממנה יתד ופינה לכמה וכמה מקברי הצדיקים המקובלים במסורת בארצנו הקדושה).

"חיטין, שם קבורת יתרו חותן משה עליו השלום, ורבי יהושע בן פרחיה בכנסיה של גויים" כלשון הזה מובא בספרים גלילות ארץ ישראל, איגרת הקודש, שבחי ירושלים, וכן מוזכר בסדר הדורות, במכתב מר' יצחק בן אלפרא, ביחוס הצדיקים, באגרת תלמיד האוה"ח הק', בשערי ירושלים, בטוב ירושלים, במבשרת ציון ובמסעות משה.

צפת ת"ו, כאשר בא אל האבן חייב ונישק את מדרך הרגל הקדוש הזה, אף מילא אותו בדמע עינו ורחץ אותו בדמעותיו אשר שפך כמים עליו. אז כאשר נודעתי, גם לבי נמס כמים אחרי אשר זכיתי להיות במקום הקדוש הזה מדרך רגל משה רבינו ע"ה, ומדוע לא עשייתי אנוכי כן..."

אם כן נמצאנו למדים שהרה"ק הבת עין זיע"א החזיק את הדבר לאמת ואף היתה לו התעוררות גדולה ונשגבה במקום קדוש זה. אולם בשונה ממסורת זו, בעל ידי משה הנ"ל מביא מסורת אחרת, ולפיה מדובר דווקא במדרך כף רגלו של יתרו שהתרגז רוגז גדול וקפץ על האבן ברגלו ונסדקה עד שנשאר רושם כף רגלו: "לימין החדר פתח לחדר אחר ובו מונחת אבן שיש, אמה ארכה וחצי אמה רחבה, והאבן סדוקה, כי פעם אחת התרגז יתרו רוגז גדול וקפץ על האבן ברגלו ונסדקה האבן ויתרו דרך על האבן כאיש הדורך הטיה, ונשאר רושם כף רגלו באבן, טפח עומקו, ואורך הרגל חצי אמה, וניכר שזו היתה רגלו השמאלית". (יש לציין כי אכן קיים סדק ניכר במדרך כף הרגל).

מדרך כף הרגל כבר מוזכרת גם אצל הנוסע הראשון שהזכרנו, רבי פתחיה מרגנשבורג, שכאמור סבר כי הקבר הוא של יהושע בן נון, ומשכך יש לו גירסה שלישית להסבר הדבר: "אצל היכל אחד ניכרת פסיעה אחת כאדם הפוסע בשלג כך ניכר. וזו שדרך בה המלאך ונתגעש ארץ ישראל לאחר מות יהושע"...

מסורת הדרוזים

כאמור הדרוזים קוראים למקום זה "נבי שועייב", וכאשר מגיעים לשם ואומרים שהוא קבר יתרו הם מנסים לפעמים להתווכח שזה 'שועייב' שלהם ולא 'יתרו' שלנו. אולם האמת היא שמדובר באותו אדם, כפי שנתגלה בגניזה בכת"י רבי סעדיה גאון (פורסם לאחרונה בקובץ בית אהרן וישראל גליון רל"ב), הכתוב בשפה הערבית הקדומה, וכותב שם "ואנזלה ענדה יתרו והוא שועייב והוא מן וולד מדין בן אברהם" וכו'. הרי שבשפה העתיקה היו קוראים את יתרו 'שועייב' ומכאן השם שנשאר לקברו 'נבי שועייב'.

כאן המקום לציין כי יש לכבד את רגשותיהם של הדרוזים ולמלא אחר בקשותיהם השונות והמשונות, ובעיקר לא להכנס איתם לשום ויכוח, שכן חוץ מזה שאין להם שום כוונה להשתכנע, הם מתרגזים וכתוצאה מכך עלולים למנוע את הכניסה ליהודים חרדיים כפי שאירע לא אחת.

מצבת יתרו

מדרך כף רגל

הרצפה רצוף אבן אחד, ובתוכו שקוע מדרך כף רגל שמאל, אומרים שזהו מדרך כף רגל משה רבינו עליו השלום אשר הביאה איתה ציפורה אשתו בכניסתה לארץ" כלומר, משה רבינו הרי בוודאי לא נכנס לארץ ישראל, וכיצד מוצאים את מדרך כף רגלו, והתשובה לכך היא שציפורה אשתו, (הקבורה בטבריה הסמוכה) הביאה זאת איתה בכניסתה לארץ, וכנראה הניחה את האבן למשמרת סמוך לקבר אביה יתרו. אין לנו שום ידיעה או מסורת מהי הסיבה שהיא הביאה דווקא מדרך כף רגל זה מבין כל המקומות אשר משה בעלה דרך עליהם והדבר פלאי.

אם בשעת ביקורו של הרב ראב"ן הוא לא התייחס לכך ברצינות, (וכפי שהמחשבה הראשונה אצל כל אחד היא לפקפק על דבר יוצא דופן שכזה), הרי שלאחר מכן הוא התחרט על כך: "ואנכי בעת ראיתי לא נתתי כל כך על לבי הדבר הזה, אבל אח"כ בבואי העירה נודע לי כי הרב הצדיק קדוש ד' מאוריטש אשר מנוחתו כבוד בעיה"ק

מאבני גזית בהוד והדר מאין כמוהו. נתנו שכרנו לשומר הבית לעזוב אותנו ללכת אל מקום קברו. טרם הגענו עוד אל הפתח, צויה עלינו לחלוץ מנעלינו. כה עשינו ובאנו אל הבית הגדול ורם מאד, מרוצף באבני שיש. אורך הבית כשבעים אמה, ורחבו כשלושים. וקרוב לקצה הבית אשר מנגד להפתח, שם הוא קברו. גדר עצים משולבות יסובבו קברו מתואר בשרד בצבע ירוק, ועל קברו מכסה אדרת ממשי אדומה וירוקה, סרוח עד לארץ. ונרות שמן דולקים לפניו".

טביעת כף הרגל

אחד הדברים המרתקים ביותר במתחם קבר יתרו הוא "מדרך כף רגל" שהמסורת המקובלת מייחסת אותו למשה רבינו עליו השלום. וכך כותב רבי מנחם מנדל ראב"ן בספרו 'מסע מירון' בהמשך לדבריו הנ"ל: "לא רחוק משם מכוון נגד הפתח בתוך

מערת רבי יהושע בן פרחיה

ועל כן יש להוריד את המנעלים לפני הכניסה לבנין, לא לצלם כלל וגם לא לדרוך על מפתן הכניסה. בדרך אגב, מנהג זה שלא לדרוך על המפתן מקורו כנראה מבתי הע"ז שהיו בא"י בזמן מלכי יהודה, וכמובא בספר שמואל א' (ה'): "עַל כֵּן לֹא יֵדְרְכוּ כֹהֲנֵי דָגוֹן וְכָל הַבָּאִים בֵּית דָּגוֹן עַל מַפְתָּן דָּגוֹן בְּאֲשֶׁדוּד עַד הַיּוֹם הַזֶּה". וכן מובא בצפניה (א'): "וּפְקַדְתִּי עַל פְּלִי־הַדּוֹלֵג עַל־הַמַּפְתָּן" ופירש רש"י: "ת"י דמהלכין בנימוסי פלשתאי, שלא היו דורכים על מפתן דגון שנא' על כן לא ידרכו כהני דגון וגו'".

מערת רבי יהושע בן פרחיה

בנוגע לקבר זה יש לציין כי כבר לפני שנים רבות הרה"ח ר' נתן דוד שפירא ז"ל החזיק את המקום הזה כאמיתי, ובהיותו על קבר יתרו הצביע על המערה הזו כקבר רבי יהושע בן פרחיה, באמרו כי קיבל זאת מהדורות הקודמים. ויה"ר שזכות כל הצדיקים יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

שנים רבות בזמן בניית רחבת המתחם, ועדיין נשאר חציה של המערה. השרידים הינם מערת קבורה זו, בצד המעיין. המערה כונתה בעבר 'בנאת יעקב' ומצויינת במפות העתיקות כקבר יהודי" (להלן הוא מעתיק כמה מקורות נכריים המציינים כי באותה מערה קבור ר' יהושע בן פרחיה, ומוסיף כי תושבי הכפר הערבי הסמוך כינו את הציון 'נבי איסא' ויתכן כי השם נלקח מיהושע-איסא).

בחלק מספרי המסעות מביאים כי במערה הנמצאת על צלע ההר ממול הבנין של קבר יתרו, קבורים כמה תנאים, ורובם מציינים את רבי יהושע בן פרחיה. וכן הוא גם בספר ידי משה ובמסע מירון ועוד.

כיום מצויין המקום ע"י אהלי צדיקים, וכך כותב בספרו "מקומות קדושים בגליל": "תיאור זה נמצא במערה שהיתה קיימת במחשוף סלע ממזרח למתחם קבר יתרו (במצוק שמול המתחם, אשר יושר לפני

מכתב תגובה על המאמר בגליון נ"ט - קבר בנימין בן יעקב

לכבוד המערכת הנפלאה "מימי הנחל", ה' עליהם יחי'.

מאד שמחתי בהופעה המחודשת של הגליון הנפלא מלא וגדוש מזן אל זן בדברים המחיים כל נפש בפרט במדור אשר נודע לתהילה "לקדושים אשר בארץ". ומה מאוד תמהתי על כך שהכותב הנכבד הסיק ששם אינה קבורת בנימין בן יעקב אבינו, כאשר אחת מראיותיו מתבססות על כך שבנימין נקבר מול היבוסים ונבי עקשא הינו קצת מרוחק. האמת אומר שהשתוממתי על דברים אלו, שהרי כל מי שבקיא מעט בטיפוגרפיה האיזורית יראה ששני ההרים הקרובים ביותר אל הר המוריה הנם הר הזיתים מצד אחד ונבי עקשא מצד שני וכידוע הר הזיתים שימש לקבורה כבר בזמן הנביאים ואם בנימין בן יעקב אכן נקבע שם היה צריך לציינו בשמו ולא "מול היבוסים".

יצויין ששאלתי פעם את הרה"ח ר' נתן דוד שפירא על הדעה שזה מקום קבורת ר' עקשיא ענה לי שלבד מהשם נבי עוקשא אין עוד מקור ואמרת לעצמי שמרומז בנבי עוקשא גם שמו של בנימין, עליו נאמר בכתוב ותקש בלדתה, הרי שבנבי עוקשא יכול להיות בכונה גם לבנימין ולא הבנתי מה הכריחו לכותב הנכבד לשלול הנחה זו מכל וכל.

ומה שאמרו שזקני הרה"ח ר' שמואל שפירא זצ"ל היה נוסע לקבר בנימין לכפר סבא משם אינו ראייה כי בודאי שם קבור אחד הצדיקים ור' שמואל נסע לשם גם אם אין זה בנימין בן יעקב והרי גם לקבר דן בן יעקב ליד בית שמש נסע למרות השיטות שאינו שם באמרו שכבר נפתח שם צינור שפע שכן רבים מתפללים שם.

הכותב בתוככי ירושלים

יוסף פראנק

תגובת הכותב: קודם כל לא "שללתי הנחה זו מכל וכל" כתבתי רק שאין שום מקור לדבר, לא במקורות היהודיים ולא להבדיל במקורות הנכריים, וכן אין שום מסורת בע"פ על כך, והשמועה פורחת רק לאחרונה.

ובמחל"ת בענין ההרים שמסביב להר המוריה, ישנם הרבה פסגות הרים באיזור, וכמאמר הכתוב ירושלים סביב לה, לדוגמא, בצד צפון הר הצופים, הר הגבעה הצרפתית, הר שועפט, הר קבר שמואל הנביא, וכן בדרום הר תלפיות, הר בית וגן, וכן במערב חוף מהר רח' שטראוס, יש את ההר מעל שכונת קטמון ורחביה וכן עוד רבים, ומדוע נבחרה בדיוק פסגה זו. ומסתבר יותר שההר המצויין באופן מיוחד "מול היבוסים", צריך להיות ההר הסמוך ביותר שהוא הר הזיתים. כמו"כ כתבתי במאמר שאין הכוונה מול הר המוריה וירושלים העליונה, שלא היו קיימים בזמן קבורת בנימין, אלא מול הגבעה של עיר היבוסים דאז, שכיום קוראים לה (בטעות) עיר דוד.

"שם זה אחרת, שם הכל שונה"

מעל ראשו חגות יונים לבנות והן מרכיבות מעצמן "שין", "וואו", "ויד", "וית", "ויד" - "שווית" ... כך, בלי חכמות, בלי מליצות, בלי סימבוליות, בפשטות: כשמתפללים - עומד השי"ת לפני העיניים. - כך זה באומן.

בפולין, כאשר נפטר רחמנא לצלן רבי, נהיה מרבי אחד - שניים. מהשניים נהיים אחר כך ארבעה ומהארבעה - שמונה, ומהשמונה - שישה עשר וכך הלאה וכך הלאה. אומאן אינה גורסת זאת. אומן יודעת שהרבי החסידי הראשון היה הבעל שם טוב, ואחריו היה נכדו רבי נחמן. ואחריהם?

כן, אחריהם - מי? אחריהם די! הם שניהם הותירו מספיק עבודה למוחו של יהודי, לליבו, לתפילות, לבכיות, לחצות, להתבודדות, לשמחה, לדבקות בזה שהוא חי וקיים...

ומה, אם כן, עשו אותם בלתי מרוצים? הם כתבו לאומן, לר' שמשון, צאצא של רבי נחמן, והזמינו אותו לפולין. והוא יסד את הקיבוץ הברסלבי הראשון בלובלין ואחר כך בערים אחרות בפולין.

חיים חסידי ברסלב במקומותינו, מושכים אליהם בכל עת מתקרבים חדשים, אוחזים עצמם בעקשות בספריהם ונבדלים לחלוטין מכל ההתקבצויות החסידיות האחרות.

אילו הורו לי לנסח בקצרה את "נוסח-ברסלב", הייתי מעמיד אותו על יסוד אחד: אמונה.

ספריו של רבי נחמן ושל תלמידו המובהק רבי נתן מלאים בנדיבות, באנושיות, בהבנה לחולשותיו של האחר, בחיפוש נקודה טובה אפילו בגרועים ביותר. אבל שפתם הופכת חדה וחותרת כחרב כאשר הם מגיעים לדבר על אמונה.

מתי תבוא הגאולה? כאשר תהיה אמונה, עיקר הגלות אינה אלא בשל חסרון האמונה. מי שיש לו אמונה - חייו חיים, מי שאין לו אמונה, אין חייו חיים. השלמות של כל הדברים בעולם מקורם באמונה וללא אמונה כל הדברים בעולם חסרים. אפילו

הכתבה שלפנינו נכתבה בשנת תרצ"ה, סמוך לאחר פטירתו של ר' שמשון ברסקי. כתב אותה יהודי בשם ישראל שטערן הי"ד, באחד מעיתוני ורשה, תחת כותרת המשנה "לרגל פטירתו של ר' שמשון". הכתבה נכתבה ביידיש, ואנו מניחים לפניכם כאן את תרגומה.

אבל ראשית: מי היה ישראל שטערן?

הוא נולד בעיירה אוסטרו-לוקה, למד בלומז'ה ובסלבודקה ולאחר מכן, בתקופת מלחמת העולם הראשונה הגיע לורשה והתפרסם כמשורר וככותב בעיתונות היידיש בפולין. מפורסם היה בחוגי הסופרים היהודיים בפולין - ומעדויות חבריו אנו יודעים גם שהיה מבאי הקבועים של השטיבל הברסלבי בוורשה, עובדה המוזכרת גם, בלי אזכור שמו, בכתבה שפורסמה בגליון הקודם "במקום שמקבלים בעלי תשובה" ("הנה מראים לכם סופר יהודי מוכר, משורר ... ואת אותו משורר אתם יכולים למצוא באופן תדיר בשטיבל האומני רוכן מעל ליקוטי מוהר"ן ... וגם לראות אותו שם מתפלל בהתלהבות והתלהטות")

בימי השואה האיומה נשאר שטערן בוורשה. הוא סירב בכל תוקף לאכול אוכל לא כשר ("חברינו הסופרים, האומנים, המוזיקאים, התעניינו במטבחינו ובמס' הקלוריות שבו; עבור שטערן הענין היחיד היה הכשרות"), ובשל כך סבל מחרפת רעב. עד כי, על פי העדויות הקיימות, הוא גורש לטרבליניקה ונעקדה שם בסביבות אלול תש"ב.

ה' יקום דמו.

בכוח האמונה

החסידות הברסלבית בפולין

(בקשר לפטירתו של מייסדה, ר' שמשון ז"ל)

בראשית היה חוסר שביעות רצון.

תולדותיה של חסידות ברסלב בפולין מתחילים בחוסר רגיעה, בחוסר נוחות, במודעות לחוסר השלמות.

חיו כמה יחידים בלובלין, יחיד בוורשה, בודדים בלודז', עוד כמה בודדים וספורים זרוקים בערים אחרות. וכולם התקוממו, התלוננו, התרעמו והיו חסרי ישע.

ומה כה כאב להם? האם הם ביקשו שיפור גשמי? חסר להם כבוד? האם בערה בהם היורה הפוליטית הרוחתת? לא!

את מה שהעיק על אותם בודדים חסרי מנוח אפשר לבטא בצורה הטובה ביותר במילותיו של השיר העממי היהודי הפופולרי:

לא תפילה

לא תורה

אז מה אנו עושים כאן בעולם?

ובמה נעלה לעולם העליון?

אבל מה פירוש? וכי חסרה בפולין יהדות? אמנם, הם היו חסידים. אבל פולין היא הרי מדינת "נוסח ספרד" קלסית. כל כך הרבה שטיבלאך, שומרים ומקיפים, כמו מבצרים, את רחובות לודז' ו-ורשה, לובלין וכל מקום. כל כך הרבה חסידות מתקיימת כאן, כל כך הרבה רביים יושבים על כס הנהגתם.

ובכל זאת, אותם מהפכנים בודדים, ספורים, סבלו באין רואה, חוסר שקט רוגז לחש להם: לא זה... לא זה...

באומן הם היו פעם. בציון של רבי נחמן מברסלב הם היו. קרוב לציון עומד 'קלויז', הקלויז הברסלבי. ושם זה אחרת. הכל שם שונה. אומר יהודי מילה - הוא אומר אותה אחרת. חושב יהודי על איזה רעיון - הוא חושב אחרת. עורך יהודי את תפילתו, ואתה מקשיב לתחינתו, ואתה מרגיש ממש כאילו

החלטת רע"מ מיישמת את כל דברי...
בענייניו אורן יעקב הנכבד השנה,
והוא איש נדיב וזקן זיי נאך מן איהם
שחיווילען, און אזוי ווייסט און הער
כער. אבער איין בערינג ווערט נע
שטעלט: די אמונה פון ספקטיז אין און
איהם, זיך דערף זיך פאנאנטישטייטען
אין אלע גלייכר פון דעם ספקט, אז רע
לויבטן וועט זיך צווייטען מיט
זיין סארך, אז רע לויבטן וועט פול
פירן ביי דיר אין בלוט, אז רע לויבטן
וועט זיך אריבערשטעלן זיין זעלב
זעסן מיט דיר אינגאנצען—זען וועסט
נייטס מוזן בלינדערען לויבטן. דען
וועלן פיל אפצושטען פון זיין אמונה
(פאסירליך נייטס אלע ווייל ספעצירט
וועט פועל לויבטן נאמיר וועלט) שפען
פאר ריזיק אונטן אפען און פיי, נאכט
זיך דר זעסט זיין חכמ, זיין טיש, זיין
הגהר...

ישראל שמעון מיט'ן פוח פון אמונה

דאס צרעסלאווער חסידות אין פוילען (אין צוזאמענהאנג מיט דער פמיה פון איהר גרינדער ר' שמשון ז"ל)

אויגן... אס אזוי און עס אין אמונה...
אין פוילען, און די רבי ווערט ר"ל
נאכ, ווערט פון און רבי — אזוי, פון
די צוויי ווערט שפעטער פיר, פון די
פיר — אכט, פון די אכט — זעכציג,
און אזוי ווייטער און ווייטער. אפסן
אין עס נייטס נאכ, אפסן ווייסט, פון
דעם פריערטן חסידות'דיג און נאך זענען
דעם פריערטן, און נאך איהם נעמט זיין
אויסצולייבן רבי נאכ, און נאך זיין
אין נאך זיין וועלט נאך זיין נענטן זיי
ביידע האבען נענט אונטערנייט אריבער
פאר רעס פון און א זיך, און זיין הארץ,
פאר פאמיליע, פאר ביידע, פאר זענד, און
פאר חבורות, פאר שטח, פאר זענד, און
פאר זענד, וועלכער איז די ווייס...
וועט זיך זענען נעמטן די אמונה
פירערען זיי האבען אריבערשטייגן
לייף אמונה צו רבי שמשון, אפ"כ
נעמט פון רבי נאמן, און איהם אייך
נעמטן זיין פוילען, און עס האט דעם
פריערטן רעס פריערטן ברסלאווער
לייף און זיבלין און שפעטער אין זיין
דער שטייט אין פוילען.
לעבן די ברסלאווער חסידים אין
אונטער מיטות, איבערזיך אלע פול
זיך אריבער, האלבען זיך פריערטן
ביי זייער פמיה, און זענען אפגעזיגן
דעם פון אלע אנדערע חסידות'דיג
לייבן.
ווען און די רבי ווייסט אין אונטער
פריערטן זענען אפ"כ פוילען, און
וועלט איך איהם אריבערשטייגן איהם
אין זעלבסטען.
אמונה
די פמיה פון ר' נאמן און זיין זיין

נענט אלע אנדערשן — זיי אזוי זען
עס קומט צו א ענדע אזוי פארעלען
זיין זען זיך ערשטן אזוי נאכרייכע נע
שיכט פון וועלכעסאויספרינגט פון
פריערטן און אזוי שפרינגט און
פרינגט צו וועלכען זיי עס שייכט
עס איז אריבערשטען דאס וועלט פון
אויסצולייבן וועלן זיך יודען פון איסראל
וועלדיך פריערטן אין דעם איסראל
יענישן פאל און איבערשטען זיך זיך
וועט די אסימילאציע אריבער און
פריערטן די פריערטן טויזנט יודען,
וועט וואונדער צווישן סאלידע און
רעזיסי מיליאן איסראלישער, און זיך
קעמט פילס און ווייסטן לעבן סלאבס
אלע טראכטן און שווערען וועט דעם
צאמערניגע ליסטע פון דעם איסראליש
נישטן ווערענדיך ענדליך זיך אויסצו
שען. איך רעס רע וועט זיך אזוי די
ווערענדיך איך איסראליש וועט נע
לעבן ווערענדיך

איסראלישע יודען נעמטן זייט
איהר נענטן יודען פון איסראל, היינט
זייט איהר איסראלישע יודען, ווער
אזוי אזוי איהר וועט פריערטן נייטס
זיין בלויז איסראלישע יודען?
וועט די אמונה נעמטן פאסן נאכרי
צו די איסראלישע יודען, מיט א
פריערטן יאמערטן צווישן דעם און
א טיפיק איסראלישע פון א נייטס
נעמטן, וועלכער איז אריין דורכגעגאנגן
נען די טיפיק פון אסימילאציע און ווייס
וועט עס בעדייטן?
אזוי וועט די נעמטן פון אפ"כ
ווייסטן צו פריערטן אסימילאציע, און
מיט חיים וועלט און נעמטן א יודע פון
ברסלאווער, א זיך וועט לעבן יודע, און
ברסלאווער יודע, פוילען ווייט, נאך עס
וואוינט אין איסראל, אזוי זענען נע

ושמחה גדולה? הו, חסידי ברסלב יודעים אין
זה יתכן. ובאותו ערב, בו נתלתה בחדר אחד
בבית המדרש שלהם בוורשה הדף המוקף
שחור המספר שבאומן נפטר ר' שמשון
[ברסקין] ז"ל, מייסדה של חסידות ברסלב
בפולין, הרי שבחדר השני עשו ריקוד.
רקדו, מחאו כף ושרו בהתלהבות יוקדת:

”וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יציר
כי אתה יצרתו”
(ישראל שטרן, תרצ"ה) אפשר לשקוע בשאלו
תחתיות, בעומק התהום, אבל תמיד יש דרך
חזרה.

ואין אצל יהודים מי שיעסוק עם האנשים
האלה, מהעולם התחתון, כולם מתנערים
ומתרחקים מהם.
כאן, אבל, בין האומנים, הם מוצאים יד חמה,
העוזרת להם לצאת מהבוך.

איך שרים האומנים?
נופלים ונופלים ונופלים ונופלים

ואף על פי כן
אין שום יאוש בעולם כלל
ואתה רואה אותם, את הפנים המגושמות
של בעלי התשובה האלה, במעגלי הריקודים
של החסידים, והעינים מאירות, מגרשות את
צללי חיי החטא שחיו בעבר, ויד אווזת ביד,
הם שרים:
אם אמרת מטה רגלי
חסדך השם יסעדני.

איבריו וגידיו. כשהאמונה תתמוז בעצמותך;
כשהאמונה תפעם בדמך, כשהאמונה תקיף
אותך ותיספג בך לחלוטין - אז לא תאלץ
להאמין באמונה עיוורת. אז יעמדו רוב
מושאי אמונתך (מטבע הדברים לא כולם,
תמיד יותר משהו נסתר ונעלם) מול עיניך,
בבירור מוחלט, כפי שאתה רואה מול עיניך
את חברך, את שולחןך, את ידך...

ומשום שהאמונה אצל האומנים-ברסבלים
היא כה גדולה וכה קבועה, בלא רגע של
היסח-הדעת; ומשום שבכל פסיעה שהם
פוסעים על האדמה, הם זוכרים את מי שברא
את האדמה, ושומעים את ההודאה והשירה
של אותה אדמה למי שברא אותה; משום
שכל שדה וכל עשב בשדה, כל נחל וכל אדוה
בנחל, כל יער וכל שיח ביער הפורשים את
קיומם למרחוק - מתגעגעים למקורם, בוכים
מגעגוע ושרים מגעגוע - הרי שגם בני אנוש
אלה מלאים בהוויית הטבע המתחדשת
תדיר: מלאים בגעגוע, מלאים בשירה
ומלאים בכייה.

אבל הן מחשבתם, הן כמיהתם והן ניגונם
מלאים ברעננות, בהתרוממות, בקרבת
אלקים.
אפילו בכייתם מלאה בשמחה, כפי שהיא
גדושה באמונה.
מהי בכיה בלשון הקודש? האותיות "ב", "כ",
”י”, "ה" - ראשי התיבות של "בשמך יגילון כל
היום" ...
ואיך, בו בזמן, מתקיימים יחד צער גדול

האמונה, ומזהה את תיקונה.

הנה, בכזו חריפות נמרצת מדברת ברסלב
על אמונה. יכולנו להביא לקט של שיחות
ודיבורים המדברים בטון חריף, מאיים על
אמונה, ויכולנו לצטט גם עצות שונות איך
להגיע לאמונה. אולם זה היה תופס מקום
רב מדי, גם אילו רצינו להביא רק חלק קטן
מהם. נקודות בודדות ננסה להביא כאן.

על ידי אמת באים לאמונה. הפירוש הוא:
”אמונה” אפשר להחיל רק על דבר שאיננו
מבינים בשכל, אולם, אם השכל אינו יכול
להכיל זאת, אם כן, איך אפשר להאמין?
משיבה אמנם ברסלב כן: מספיק שלא תרמה
את עצמך, מספיק שתביט בעיניים פקוחות
על האמת של החיים ותבין מעצמך שאתה
צריך להאמין... ועל כן: לאמונה מגיעים על
ידי אמת... אבל זה לא הכל. אמונה ללא
שכל היא רק ההתחלה. כשהיא במדרגה
הנמוכה יותר. כאשר אדם חזק באמונתו, כי
אז הוא משיג גם את השכל, וככל שהאמונה
מתחזקת, כך מתחזקת גם ההבנה, כך שמה
שהוא קודם האמין באמונה לבד, זאת הוא
זוכה אחר כך להבין. אבל אחר כך מגיעים
דברים גבוהים יותר, שגם השכל השיג
קטן מדי מלהבינם, ואז עליו שוב להתחזק
באמונה לבד, למרות שאינו מבין, וכאשר
תגדל האמונה, יגדל איתה גם השכל, והוא
יבין גם את ההשגות העליונות ההם, שכעת
עדיין מוסתרות ממנו, וכך הלאה וכך מעלה.
אבל בתנאי אחד: האמונה חייבת להיות
חזקה ואמיצה, היא חייבת להתפשט בכל

בעז השי"ת

ונאספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקו ואת הצאן

יחזקאל

חבורות הבחורים
דחסידי ברסלב
שע"י
מורשת
הנחל

מבחן נאמנות

ב"ה הזמן התחיל..

אחרי חודש ניסן מלא וגדוש בעשייה דקדושה כ"א כפי ערכו, ואחרי אין ספור החלטות חשובות בנוגע לסדרי הזמן החדש, ושפע קבלות טובות שאמורים לייצב אותי ולעשות ממני סוף סוף מתמיד ויר"ש כדבעי, זה הגיע בשעטו"מ...

אם אדלג על שלב ההתחלה הבראשיתי שהוא באמת מרגש כל פעם מחדש, ואראה היכן אני אוחו עכשיו, כשבועיים אחרי תחילת הזמן, משום מה עולה לי טעם חמצמץ בפה...

זה התחיל עם הבוקר שלא הצלחתי לקום באשמורת כמו שתכננתי, וכיון שהשעון המעורר נכבה שוב לא נדלק מחדש, וכיון דאיפליג איפליג; זה המשיך עם החברותא בבוקר (שאני מתבייש לספר כמה השקעתי כדי לקבלו וכמה שכנועים ולחצים הופעלו עליו כדי שיסכים לשבת איתי, ועד כמה זה התגלה כעקרב במקום מציאה...), אחרי הצהריים, בסדר בקיאות, המצב עוד נסבל איך שהוא (נס ששם בינתיים לא התגלה החור...), אך בסדר ג' המצב זועק לשמים. תכננתי להספיק חצי ש"ס בתקופה הקרובה, ועוד כמה סדרים עוד לפני סדר הלימוד לפי שיחה ע"ו, והמצב שם לא מרנין בכלל... אפילו את הסדרים המינימליים שנדרשים ממני בישיבה אני לא מצליח תמיד להדביק, ומי מדבר על סדרים נוספים ולימודים חדשים...

בקיצער נראה שהפעם החליטו לא לוותר לי בשום צורה שהיא וללכת איתי על כל הקופה... ואם אי פעם חשבתי שיש סיכוי רציני להתאפס, לפשוט צורה וללבוש צורה חדשה של תלמיד ותיק השואף לגדולות, באה המציאות וטופחת על פני בלעג ובשמחה לאיד...אך בחור יקר, תשמע טוב: יש לי סוד כמוס לומר לך. אין דרך אחרת, אתה שומע טוב!?

אתה בדיוק בדרך הנכונה, ואין שום קיצורי דרך או איזה שביל מן הצד שיכול לחסוך את

זה. אם אתה צריך להגדיר משהו מחדש, זה את ההסתכלות על מה שקורה איתך, ובעיקר אתה צריך לתת פרשנות נכונה לאירועים המתרחשים איתך, בייחוד בימים קדושים אלו.

הנטייה הטבעית של בני אנוש במקרה שלא הולך לאדם כמו שרצה בכל מהלך שהוא, היא לומר בקול ברור 'לא רוצה, לא צריך'. אם רציתי לתת לידידי שמתקשה בקימה בבוקר שעון מעורר חדש ועוצמתי שאין סיכוי להמשיך לישון איתו, והוא דחה את זה בשני ימים, אני כמובן אסתיר את הפגיעה, אך לו אני אפטר "מויחל טובות!". לא אשפיל את כבודי להתחנן אליו שיועיל בטובו לתת לי את הזכות לתת לו...

כך גם אם אראה את הבחור הצעיר משיעור א', שלדעתי אינו מוצא עדיין את מקומו הטבעי ליד הגמ', ואני מוכן לרדת מרום מעלתי ומציע את עצמי ללמוד איתו, והוא (בנימוס...) מסרב ואומר "אני מעדיף לנסות להסתדר לבד" - גם כאן, את העלבון אשאיר לעצמי, אך הוא יכול לשכוח שאי פעם עוד אציע לו משהו מטוב עד רע.

וכן על זה הדרך בכל ענין ותחום.

כך הראש שלנו פועל גם כלפי שמיא.

אני מנסה עוד פעם ועוד פעם, מתפלל ע"ו בשמו"ע ובהתבודדות - שאצליח סוף סוף לשבת וללמוד בהתמדה, ברציפות, ללא דברים בטלים; לקום בבוקר בזמן; להצליח להתאפק מכעס וכו' וכו', וכשזה לא הולך ואני רואה שאני נכשל פעם אחר פעם, מטבע הדברים מתחשק לי לזרוק את המושכות ולצעוק בקול שלום ולא להתראות... אם איני מצליח להיות בחור טוב ורציני המועיל לעצמו ולסביבתו, נו....

זה נובע מכך שאנו מפרשים את חוסר ההצלחה בהיצמדות לתוכנית ככישלון, וממילא - כדחיה. חוסר הצלחה מתפרש כסתירת לחי. לא הולך לך? אתה היא שהקב"ה

כביכול וויתר עלי ח"ו, ואין לו צורך לא בי ולא במה שכבר עשיתי עד היום. עובדא שאני מנסה ומנסה וכל פעם ובפעל רק דוחפים אותי החוצה.

האזן נא ידידי היקר. הקב"ה לא מוותר לך ובעיקר אינו מוותר עליך. כל הדחיות ואי ההצלחות שהינך מרגיש וחווה ככישלון, כולן אכן כואבות מאד, אבל אין זה כי אם מעין מבחן נאמנות. אתה רוצה להגיע למדרגות נשגבות בתורה ועבודה, בקדושה וטהרה? אדרבה, משמים נמצאים איתך ורוצים לתת לך! אך בוא נראה עד כמה עז וחזק ותקיף רצונך, לאן אתה מסוגל להגיע!

מוהרנ"ת (הל' פסח ט כ) מביא מהזוהר הק' על קרבן העומר שהיא בדיקו דאשת חיל, והיינו את כל המנחות בבית המקדש הקריבו מחיטים למעט שתים שהקריבו משעורים, והם מנחת סוטה ומנחת העומר. בעיקרון, מנחה הבאה משעורים מסמלת משהו נחות ביותר, מאכל בהמה שאינו ראוי למאכל אדם. ומנחה זו מובאת על החטאים הנמוכים והחמורים ביותר, אותם מדמים למעשה בהמה ועל כן קרבנם הוא מאכל בהמה.

וע"י שמרימים את המנחה ומניפים אותה לד' רוחות השמים ומעלה ומטה, אנו מגלים שגם במקומות הנמוכים של בהמיות וגשמיות ושטות, גם שם מלא כל הארץ כבודו, והידיעה הזו חשובה מאד לחוטא ולכל סובביו. כי אין אדם מגיע למקומות נמוכים כאלו אם לא נכנסה בו רוח שטות, והשטות הגדולה ביותר שמביאה את האדם לכאלה נפילות, היא המחשבה ש"מכיון שלא הולך לי בחיים כמו שרציתי ודמיינתי ושאפתי תמיד, ויש לי הרבה קשיים על כל צעד ושעל, אות היא וראיה שלא רוצים אותי, וכל הסיפור הזה לא מתאים לי, וממילא הותרה הרצועה חלילה ואלך בתאוות ליבי הרע (רח"ל)".

ונגד זה צריך להבהיר נחרצות:

הקב"ה נמצא בכל פינה ופינה ולית אתר פנוי מיניה. גם אם נפלת לרגע לשטויות ולתאוות

לא לשכוח מרשב"י בעצמו...

עוד משהו על ל"ג בעומר בקצירת האומר:

זה לא סוד שבשנים האחרונות ישנם מניעות קשות לעלות להר הקודש מירון ביום הגדול של הילולא דרשב"י. מבהיל שמתוך חמש שנים האחרונות, בארבעה היו בכל שנה סיפורים חדשים, שונים ומשונים, אשר מנעו את עם ד' לעלות ולשמוח שם בשמחתו של התנ"א, ובודאי מדברים אלינו משמים בצורה הזו ורוצים מאיתנו משהו, והקב"ה מדבר אלינו בשפתו הוא.

איני מתיימר לומר שאני מבין מה רוצים מאתנו, ומהי כוונת השי"ת בכל דרכיו ונסתריו, אך את שלנו אנו צריכים לעשות ותפקידנו לחפש מהי העבודה שלנו בימים אלו לאור המציאות הזו.

מה לעשות למעשה ומה לחשוב אני לא יודע; מה צריך לתקן בעקבות זה איני נביא לומר. אך מה שברור הוא שאנו צריכים לזיז את לא לשכוח מרשב"י בעצמו...

והיינו: להתכונן לל"ג בעומר צריך בכל מקרה, בין אם נוסעים בפשיטות ובין אם לא. לעסוק בענינו של יום ובגדולתו של התנ"א זוהי זכות עצומה בכל מקרה; ולהתחדש באור תורתו הבהיר, ולהתחזק בהבטחתו שלא תשתכח תורה מישראל, זה אפשרי תמיד בכל מצב שהוא.

נכון שאנו בני אדם ואנו מתעסקים הרבה בחלק הטכני והמעשי, אם ואיך אפשר להגיע לציון הקדוש, ומה הדרכים השונות לכך, אך עדיין בל נשכח את עיצומו של יום ואת כוחו הרב של התנ"א שאינם מוגבלים בזמן ובמקום.

ניקח לראיה את מוהרנ"ת, שכתב ככמה וכמה דרושים נפלאים על ל"ג בעומר, אף שלא נכח שם כלל, ותפילתו הנוראה שמדבר אל רשב"י לנוכח, אף שעמד אז אי שם ביערות אוקראינה. כך שגם אם חלילה לא תזכה להיות נוכח שם בגופך ממש, ומחסומים שונים ומשונים יעמדו בדרכים לבלתי הניח ליראי השם לעלות להר הקודש, עדיין לא נוותר על רשב"י בעצמו ועל סגולת היום הזה כי גדול הוא. הבה נשקיע מחשבה והכנה דרבה ליום הזה בכל צורה שהיא, שתגרום לנו להבין כי בכל מקרה, את היום בעצמו אי אפשר לקחת מאיתנו אף פעם.

וממרום ירחמו עלינו ויתבטלו כל הגזירות ויומתקו כל הדינים ברחמים גמורים אמן.

רעות, לא מוותרים לך אף פעם, מכיון שלא מוותרים עליך אף פעם. גם במקומות הנמוכים ביותר הקב"ה נמצא איתך, כדי להתחיל איתך תהליך ריפוי וניקוי מהזוהמה והלכלוך שהספקת להעמיס על עצמך וכדי לאחות את השברים מחדש עד שתצעד שוב על דרך המלך.

בדיוק את התהליך הזה, אנו עוברים עתה בימי ספירת העומר.

כמו שמבאר מוהרנ"ת (הלכות פסח הלכה ט):

פִּי זֶה עֶקֶר הַבְּדִיקָה וְהַנְּסִיּוֹן שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּשֶׁבָא לְטַהֵר אֶת עֲצָמוֹ מִזְּהָמָתוֹ כְּמוֹ כָּלל יִשְׂרָאֵל שְׁצָרִיכִין לְטַהֵר עֲצָמָן מִזְּהָמַת מְצָרִים בְּאֵלוֹ הַיָּמִים, שְׁעֶקֶר הַבְּדִיקָה וְהַנְּסִיּוֹן אִם יָכוֹל לַעֲמֹד בְּכָל מַה שְׁיַעֲבֹר עָלָיו שְׁתַּמִּיד יִתְחַזַּק בְּהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ וְלֹא יִפֹּל מִשׁוֹם דְּבַר בְּעוֹלָם, כִּי יֵאֱמִין תַּמִּיד כִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְיִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה אֵל יִסְתִּיר פְּנֵי מַהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵה־שְׁתוֹקֵק אֵלָיו וּמְצַעֲקָה וּבִקְשָׁה וְתַחֲנוּנִים וְכוּ', עֵי"ש (בליקוה"ל הלכות פסח הנ"ל) לשונו הזהב באריכות.

אל תראה את עצמך ככישלון. אתה בסך הכל באמצע תרגיל. רוצים לבדוק איך אתה מוכן למלחמה; בודקים את מידת יציבותך, מהי המסוגלות שלך.

אתה רוצה לקבל את התורה? בבקשה, בוא נראה מי אתה ומה כוחותיך ולאן אתה מסוגל להגיע! וכמה שתשמור על עצמך בכוח חזק יותר, ככה גם תזכה לקבל יותר.

מה שקורה עכשיו הוא שמכשירים אותך ליום הגדול של קבלת התורה, והתנאי ההכרחי לזה הוא לעבור "בדיקות התאמה" שונות ו"מבחני נאמנות" לראות את הכשירות שלך ולתת לך כלים וטיפים איך להתנהג מכאן והלאה. על הדרך, עובר מה שעובר. כי בכל זאת, אנחנו עדיין לא מושלמים, ובסופו של דבר אנו בני אדם, אך עדיין אין אופציה ודרך אחרת. אם לא נעבור את המבחנים האלו, לא נוכל לקבל "כרטיס כניסה" למעמד האדיר של קבלת התורה שכולנו רוצים לזכות לו בקרוב.

במהלך שינויים בתוכניות ונפילות שונות ומשונות.

וברגע שנקלוט שהכל מכון ואין כאן חלילה דחיה מכוונת, אלא אדרבה קירוב גדול, שוב לא נפחד ולא ניבהל, וגם אם באמצע הדרך נחטוף סתירה פה ושם, עדיין נדע ונאמין שהכל כדי לבנות אותנו בצורה יותר טובה, ולתת לנו כלים נפלאים ללמוד וללמד לשמור ולעשות.

וזו הסיבה שאנו סופרים כל יום לעומר - לעומר דייקא, כי זה מזכיר לנו שהספירה שלנו לקראת קבלת התורה מתחילה עם קרבן עומר, ובזה אנו מצהירים על נכונותינו לעבוד קשה גם אם לא נראה תוצאות, וגם אם נהיה במצב שנרגיש שאנחנו "אוכלים קש", עדיין נמשיך בעבודתנו נאמנה.

התפקיד שלנו כרגע הוא "להפוך את הדיסק" ולא לתת פרשנות מוטעית למה שקורה לנו

זאת קדש בקדושה של מעלה...

הכוננו! הכוננו!

למעמד התעודות רבתי וספירת "יסוד אביסוד"

כפי שהיה נהוג מקדמת דנא אצל אנ"ש

שיתקיים בעז"ה

בליל אני פרשת במדבר

בסמיכות לאחד מקברי הצדיקים יסודי עולם

בהאתפות חבורות האברכים
ירושלים ובית אמש יחדיו

להתעורר ולהתחזק בחובת השמירה על יסוד יהדותינו

< עקבו אחרי ההודעות >

